

**VÝROČNÁ SPRÁVA
KOŠICKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA
ZA ROK 2016**

O B S A H

- 1) Identifikácia organizácie Košický samosprávny kraj**
- 2) Orgány Košického samosprávneho kraja**
  - 2.1 Samospráva
  - 2.2 Úrad Košického samosprávneho kraja
- 3) Dosiahnuté výsledky Košického samosprávneho kraja v roku 2016**
  - 3.1 Prehľad o vývoji dlhu KSK
  - 3.2 Vývoj vybraných ukazovateľov Úradu KSK
  - 3.3 Vývoj majetku, vlastných zdrojov a záväzkov za obdobie 2013 – 2016
  - 3.4 Vybrané údaje o rozpočtových a príspevkových organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK
- 4) Vývoj finančnej situácie za roky 2013 – 2016**
- 5) Výsledok hospodárenia za rok 2016**
- 6) Predpokladaný budúci vývoj Košického samosprávneho kraja**
- 7) Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia**
- 8) Prílohy:**
  - Individuálna účtovná závierka KSK za rok 2016

1) Identifikácia organizácie Košický samosprávny kraj

Názov: Košický samosprávny kraj

Sídlo: Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice

Vznik: Nadobudnutím účinnosti zákona NR SR č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov vznikol dňa 1. januára 2002 Košický samosprávny kraj so sídlom v Košiciach.

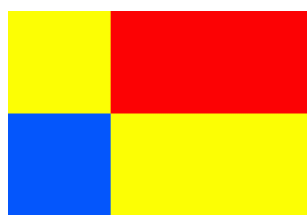
Právne postavenie:

- Košický samosprávny kraj je samostatný územný a správny celok Slovenskej republiky.
- Košický samosprávny kraj je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a so svojimi príjmami, zabezpečuje a chráni práva a záujmy svojich obyvateľov.
- Košický samosprávny kraj má svoje symboly, ktoré môže používať pri výkone samosprávy. Symboly KSK sú erb, vlajka a pečať.

ERB

VLAJKA

PEČAŤ

- Ukladať povinnosti alebo zasahovať do oprávnení Košického samosprávneho kraja možno len zákonom a na základe medzinárodnej zmluvy.

Organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja:

Košický samosprávny kraj je zriaďovateľom 108 rozpočtových a príspevkových organizácií (stav k 31.12.2016), z toho:

- 70 škôl a školských zariadení
- 23 kultúrnych zariadení
- 13 zariadení sociálnych služieb
- Správy majetku KSK – rozpočtová organizácia
- Správy ciest KSK – príspevková organizácia

Organizácie založené Košickým samosprávnym krajom:

Košický samosprávny kraj je zakladateľom 1 spoločnosti s ručením obmedzeným a 2 neziskových organizácií (stav k 31.12.2016):

- ORID s.r.o.
- RZPSI - Cesta n. o.
- Agentúra na podporu regionálneho rozvoja n. o.

Samosprávny kraj sa v rámci svojej samosprávnej funkcie stará o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov.

Informácie o Košickom kraji

Rozloha:	6 755 km²
Počet obyvateľov:	792 991
Hustota:	117,39 obyv./km²
Počet okresov:	11
Počet miest:	17
Počet obcí:	423

2) Orgány Košického samosprávneho kraja

2.1 Samospráva

Predseda KSK

JUDr. Zdenko Trebuľa

Podpredsedovia

Ing. Emil Ďurovčík

Ing. István Zachariaš

Zastupiteľstvo KSK – 57 poslancov

2.2 Úrad Košického samosprávneho kraja

Úrad KSK je výkonným orgánom Zastupiteľstva KSK a predsedu KSK. Zabezpečuje administratívne a organizačné veci Zastupiteľstva KSK, predsedu KSK a ďalších orgánov zriadených Zastupiteľstvom KSK.

Riaditeľ Úradu KSK

Ing. Ondrej Bernát

Úrad tvorí 13 odborov, Kancelária predsedu KSK a Útvar hlavného kontrolóra.

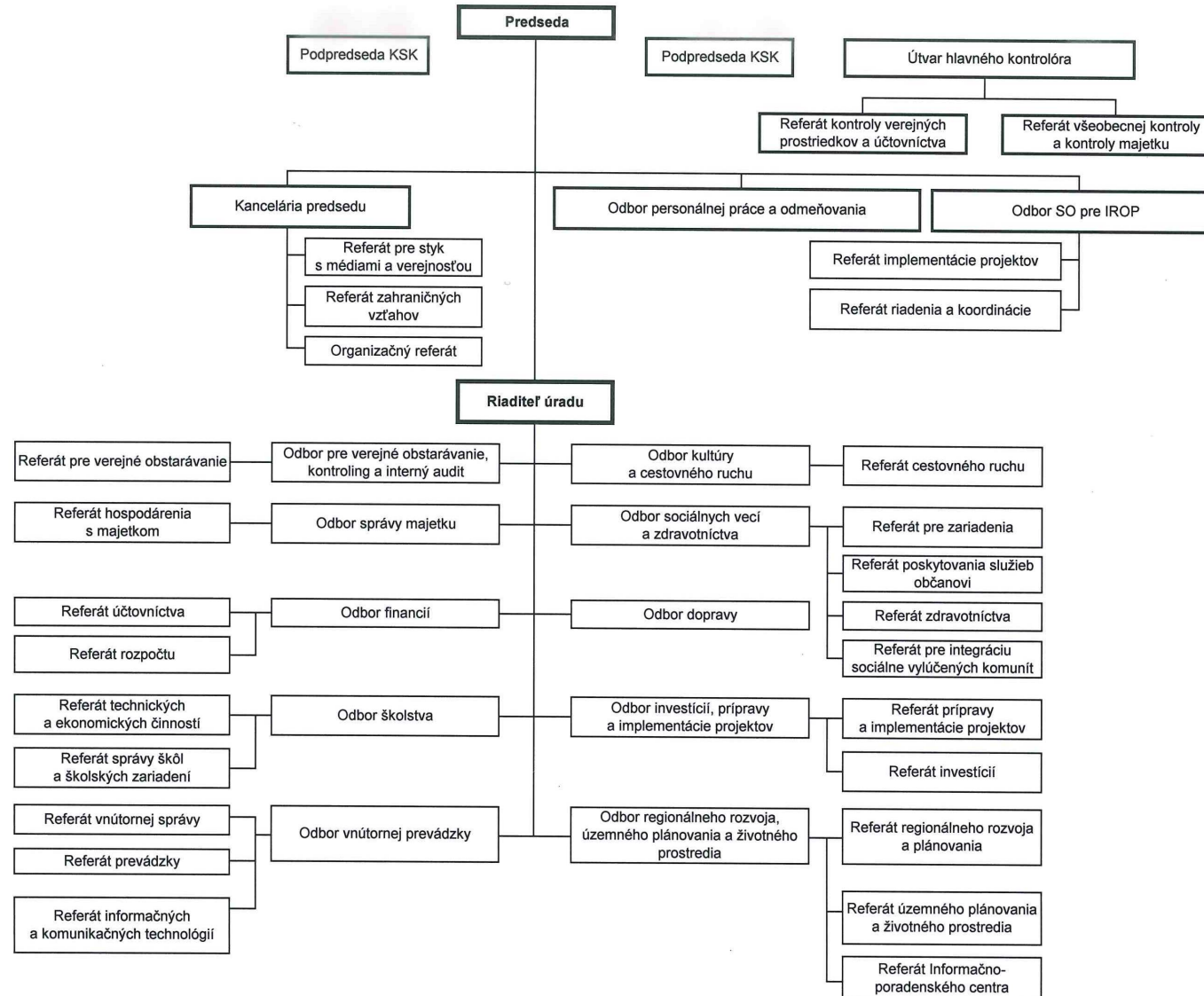

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 1, Košice

Organizačná štruktúra Úradu KSK k 31.12.2016

Počet zamestnancov: 205+3 volení funkcionári

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 1, Košice

Úrad Košického samosprávneho kraja zriadilo Zastupiteľstvo KSK uznesením č. 2002/05 a určilo jeho organizačnú štruktúru, počet a skladbu pracovných funkcií. K 31.12.2016 na úrade pracovalo 205 zamestnancov a traja volení funkcionári. Z celkového počtu zamestnancov bolo 40 vedúcich zamestnancov a to riaditeľ úradu, hlavný kontrolór, riaditeľka kancelárie predsedu, vedúci odborov a vedúci referátov. Prácu úradu riadil a organizoval riaditeľ úradu Ing. Ondrej Bernát. Z dôvodu prechodu ďalších kompetencií na samosprávny kraj boli uskutočnené viaceré organizačné zmeny, ktoré boli zapracované do Organizačného poriadku Košického samosprávneho kraja.

Úrad KSK zabezpečoval úlohy vyplývajúce z ustanovení zákona č. 302/2001 Z. z. o samosprávnych krajoch v znení neskorších predpisov, metodicky usmerňoval organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK a zabezpečoval administratívne a organizačné veci zastupiteľstva, predsedu a ďalších orgánov zriadených Zastupiteľstvom KSK.

Úrad KSK riadil finančné toky v rozsahu cca 195 700 tis. € rozpočtované na rok 2016, zabezpečoval riadenie rozpočtového procesu, platobný styk vlastného úradu, rozpočtových a príspevkových organizácií. Poskytoval finančné príspevky z vlastných príjmov účelovo určených na úlohy a akcie vo verejnom záujme alebo v prospech rozvoja územia KSK a na podporu všeobecne prospešných služieb, podnikania a zamestnanosti obciam, mestám, fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám.

Vývoj zamestnanosti a mzdových nákladov na Úrade KSK

	rok 2016	rok 2015	2016/2015 v %
Počet zamestnancov	205	200	102,50
Mzdové náklady mimo dohôd v tis. €	3 364	3 037	110,77
Bežné príjmy v tis. €	173 261	163 650	105,87
Priemerná mesačná mzda v €	1 367,36	1 261,25	108,41

Na zabezpečenie odborných pracovných činností, ktoré vyžadujú odbornú spôsobilosť alebo na nárazové pracovné úlohy, ktoré je potrebné splniť v krátkom čase, sú uzatvárané s externými pracovníkmi dohody.

Dohody sú uzatvárané aj v rámci realizácie projektov na základe klasifikácie a personálneho obsadenia projektového tímu.

	Rok 2016	Rok 2015	2016/2015 v %
Dohody spolu v tis. €	246	83	296,39
z toho: Úrad KSK	16	22	72,73
Etická komisia	38	38	100,00
Projekty	192	23	834,78

Organizačný referát

V hodnotenom období činnosť organizačného referátu bola podriadená v prvom rade bezproblémovému fungovaniu volených orgánov, sprehľadneniu a transparentnosti legislatívnych i administratívnych úkonov týkajúcich sa procesu prípravy materiálov na rokovania komisií v predrozhodovacom procese a rokovaní zastupiteľstva.

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 1, Košice

V hodnotenom období organizačný referát zabezpečoval a koordinoval prípravu 6 riadnych zasadnutí zastupiteľstva, na ktorých zastupiteľstvo prijalo 144 uznesení. Zasadnutia boli uskutočnené podľa časového plánu zasadnutí a obsahovo pripravované v intenciách zastupiteľstvom schválenej Rámcovej a obsahovej náplne rokovaní na príslušné polroky. Po obsahovej stránke na programe ich rokovaní rezonovala problematika financovania všeobecne, veľký priestor bol z úrovne zastupiteľstva venovaný kontrole realizácií strategických, hodnotiacich a informatívnych materiálov. Uskutočnených spolu šesť riadnych zasadnutí Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja (ďalej len „KSK“) bolo orientovaných na spolufinancovanie projektov: „Technickej pomoci SO pre IROP v programovom období 2007 - 2013“, „Zriadenie a prevádzka Informačného bodu v Košiciach z Programu spolupráce Interreg V-A Slovenská republika – Maďarsko v programovom období 2014 – 2020“ a „ELISE – European Life Science Ecosystems“. Ďalej sa zastupiteľstvo zaoberalo Regionálnou inovačnou stratégiou Košického kraja 2016+, Expertnou štúdiou a stratégiou pre rozvoj kreatívnej ekonomiky Košického kraja, Programom podpory rozvoja ľudských zdrojov v digitálnej ekonomike a KSK pristúpil k Dohovoru primátorov a starostov ako koordinátora Dohovoru.

V oblasti kontroly došlo k zmene organizácie Útvary hlavného kontrolóra KSK a k schváleniu Pravidiel kontrolnej činnosti Útvary hlavného kontrolóra KSK. Na úseku školstva sa zastupiteľstvo formou všeobecne záväzných nariadení uznieslo na určení počtu tried prvého ročníka stredných škôl v územnej pôsobnosti KSK pre prijímacie konanie na školský rok 2017/2018, na zriadení a zrušení zariadení školského stravovania, na zmene VZN KSK č. 18/2012 o poskytnutí finančných prostriedkov na mzdy a prevádzku základným umeleckým školám, jazykovým školám a školským zariadeniam v znení neskorších predpisov a na určení výšky príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách a v školských zariadeniach. Taktiež došlo k zmenám v sieti škôl a školských zariadení SR pre stredné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK.

V oblasti sociálnych vecí a zdravotníctva sa zastupiteľstvo zaoberalo Koncepciou rozvoja sociálnych služieb v Košickom kraji na roky 2016 – 2020, Východiskami pre integráciu marginalizovaných rómskych komunít KSK na roky 2016 – 2020, Prioritami zdravotnej politiky pre Košický kraj na obdobie 2016 – 2020, 5. etapou Optimalizácie siete sociálnych služieb poskytovaných zariadeniami v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK a pristúpilo sa k Schváleniu úkonov súvisiacich s majetkovou účasťou KSK v obchodnej spoločnosti Nemocnica novej generácie Michalovce, a. s.

V oblasti kultúry a cestovného ruchu sa zastupiteľstvo zaoberalo Spolufinancovaním projektov zo štrukturálnych fondov EU – Programu spolupráce Interreg V – A Slovenská republika – Maďarsko, či Dlhodobým nájmom časti budovy Reduty mesta Spišská Nová Ves pre KSK.

V oblasti dopravy zastupiteľstvo veľkú pozornosť venovalo Stratégii trvalej udržateľnosti financovania opráv a údržby ciest II. a III. triedy v Košickom kraji a Spolufinancovaniu na zabezpečenie vypracovania strategických dokumentov pre oblasť dopravy v rámci výzvy IROP, prioritnej osi Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch.

Procesu prípravy zasadnutí zastupiteľstiev bol podriadený aj proces prípravy rokovaní 13 poradných orgánov – komisií, zložených mimo poslancov aj z neposlancov – odborníkov z praxe. Za hodnotené obdobie bolo uskutočnených 67 ich rokovaní, z toho 10 výjazdových. Vecne na programe rokovaní komisií boli prerokovávané materiály navrhnuté do programu rokovania zastupiteľstva v rozsahu ich vecnej pôsobnosti, pre ktorú boli zastupiteľstvom zriadené. Takto v rámci svojej poradnej funkcie zaujímali stanoviská k materiálom pre následné rozhodovanie zastupiteľstva.

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 1, Košice

Podporou skvalitnenia prípravy zasadnutí zastupiteľstiev boli aj pravidelné pracovné rokovania predsedu KSK s predsedami komisií k aktuálnemu programu zasadnutia zastupiteľstva, takýchto zasadnutí sa za hodnotené obdobie uskutočnilo 5.

V rámci zákonom stanovenej možnosti poslanca interpelovať predsedu samosprávneho kraja, v roku 2016 takto poslanci predniesli na predsedu spolu 77 interpelácií. Prednesené interpelácie boli smerované na riešenie problematiky na úsekoch dopravy; verejného obstarávania; financií; správy majetku; kultúry a cestovného ruchu; sociálnych vecí; personalistiky; školstva a reg. rozvoja, územného plánovania a živ. prostredia.

Na úseku verejných ocenení – taktiež referát zabezpečil a koordinoval slávnostné zhromaždenie predstaviteľov a zástupcov KSK, zástupcov samosprávy, predstaviteľov štátnych orgánov a ďalších hostí v Štátnom divadle v Košiciach. Pri príležitosti odovzdávania verejných ocenení za rok 2016 dňa 25. novembra 2016 bola jednému kolektívu a štyrom jednotlivcom odovzdaná Cena KSK za rok 2016, trom jednotlivcom a dvom kolektívom bola odovzdaná Cena predsedu KSK za rok 2016 a Plaketu predsedu KSK za rok 2016 predseda odovzdal spolu 10 významným osobnostiam a 4 kolektívom. Taktiež v priebehu uplynulého roka udelil ďalších 13 verejných ocenení Plakiet predsedu KSK - 11 jednotlivcom a 2 kolektívom pri významných výročiach ich pôsobenia a významných životných jubileách.

Odbor dopravy

Aktivity v oblasti verejnej dopravy

Pravidelná autobusová doprava

Celková úhrada dopravcom za služby vo verejnom záujme v pravidelnej autobusovej doprave dosiahla za rok 2016 sumu 17 663 368 €, pri vykonaní 26 182 145 km v prímestskej autobusovej doprave a prepravení 21 466 114 cestujúcich. V priebehu roka 2016 začalo v Košickom kraji na linkách prímestskej pravidelnej autobusovej dopravy premávať ďalších 16 nových autobusov a priemerný vek vozidlového parku dosiahol 6,85 roka. V autobusoch na prímestských linkách pokračovalo zavádzanie wifi pre cestujúcich. Zároveň bola do praxe uvedená aplikácia Ubian (pre smartfóny) na zlepšenie informovanosti cestujúcich (aktuálna poloha autobusu, návrh dopravného riešenia).

Aj napriek zvyšujúcej sa kvalite dopravných služieb a nezmenenej výške cestovného pokračoval pokles počtu prepravených osôb (o 4 %), ktorý súvisí najmä s demografickým vývojom a uplatňovaním nulového cestovného pre vybrané skupiny cestujúcich v železničnej doprave.

Odbor dopravy Úradu KSK aj naďalej intenzívne v spolupráci so zástupcami obcí Košického samosprávneho kraja, autobusovými dopravcami, Železničnou spoločnosťou Slovensko, a. s., vykonával účinné opatrenia na harmonizáciu dopravnej ponuky a zlepšenie koordinácie prestupov medzi železničnou a autobusovou dopravou v KSK.

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 1, Košice

IDS

Košický samosprávny kraj pracuje na zavedení I. etapy Integrovaného dopravného systému Košického kraja. Na Úrade Košického samosprávneho kraja sa uskutočňujú pracovné rokovania k spracovaniu spoločných tarifných podmienok a tarify, ktorých sa pravidelne zúčastňujú zástupcovia Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, Mesta Košice a dopravcovia DPMK, a. s., ZSSK, a. s., eurobus, a. s. a ARRIVA Michalovce, a. s.

Od 13. decembra 2015 je v prevádzke prvý terminál integrovanej osobnej prepravy Moldava nad Bodvou, mesto, ktorý je pilotným projektom v rámci Slovenskej republiky - vybudovanie prestupu cestujúcich z vlaku na autobus „suchou nohou“. V rámci Operačného programu doprava 2007 - 2013 z prioritnej osi 4 - Infraštruktúra integrovaných dopravných systémov sú vlastníkom a správcom ŽSR. Zároveň došlo k zvýšeniu počtu vlakov medzi Košicami a Moldavou nad Bodvou na 7 párov vlakov. Úrad KSK rokuje s objednávatelom železničnej dopravy MDVRR SR a železničným dopravcom ZSSK, a. s. na rozšírení dopravnej ponuky na trati č. 160 v úseku Košice – Moldava nad Bodvou, mesto

Integrovaný dopravný systém Košického kraja sa rozvíja formou strategických materiálov Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 - 2020, Operačného programu Integrovaná infraštruktúra 2014 - 2020, Stratégie rozvoja verejnej osobnej dopravy SR do roku 2020, Strategického plánu rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020 v podmienkach samosprávy.

Odbor dopravy Úradu KSK plní úlohy významné pre inštitucionálnu podporu vzniku IDS, koordináciu cestovných poriadkov verejnej pravidelnej dopravy, vypracovanie jednotného prepravného poriadku, tarify a cestovného lístka, rozvoj integrovaného dopravného systému, vytvorenie podmienok pre trvalo udržateľnú regionálnu a mestskú mobilitu.

Košický samosprávny kraj spolupracuje pri realizácii terminálov integrovanej osobnej prepravy Trebišov a Michalovce.

Pre TIOP Trebišov má byť Dokumentácia pre stavebné povolenie v podrobnostiach dokumentácie pre realizáciu stavby (DSPRS) vypracovaná do 6 mesiacov od podpisu zmluvy medzi ŽSR a projekčnou kanceláriou Prodex, s. r. o. a do ďalších 6 mesiacov majú byť získané stavebné povolenia. Z daného vyplýva, že ku koncu roka 2017 by malo byť vydané stavebné povolenie. V priebehu roku 2017 dôjde k výberu zhotoviteľa a realizácia stavby bude prebiehať v roku 2018.

V prípade TIOP Michalovce bude úplné funkčné využitie terminálu po dobudovaní zo strany ŽSR realizované v rámci projektu „Elektrifikácia trate Bánovce nad Ondavou – Humenné“.

V rámci riešenia stavby „ŽSR, Elektrifikácia trate Bánovce nad Ondavou – Humenné“, ktorej súčasťou je aj riešenie TIOP Michalovce, bude Terminál integrovanej osobnej prepravy v Michalovciach jedným z troch významnejších terminálov, ktoré sú v súčasnosti riešené v regióne východného Slovenska. TIOP Trebišov a Michalovce budú po dokončení začlenené do koncepcie regionálnych terminálov KSK.

Železničná osobná doprava

Pravidelnou spoluprácou Úradu KSK s MDVRR SR, ZSSK, a. s. a autobusovými dopravcami v Košickom kraji došlo ku skvalitneniu cestovného poriadku ŽSR.

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 1, Košice

Odbor dopravy iniciuje k problematike zabezpečenia dopravnej obsluhy jednotlivých regiónov pracovné rokovania - parciálne porady za účasti zástupcov MDVRR SR, ZSSK, a. s., autobusových dopravcov a dotknutých obcí.

Zintenzívnením spolupráce s autobusovými dopravcami došlo ku skvalitneniu prípojov medzi jednotlivými druhmi dopravy. Úrad KSK v spolupráci s autobusovými dopravcami upravil autobusové spoje pre CP 2016/2017 tak, aby boli zachované, resp. vytvorené nové prípoje na železničnú dopravu. Od 13. decembra 2015 došlo na trati č. 160 v úseku Košice - Moldava nad Bodvou, mesto k zlepšeniu železničného dopravného spojenia zo 4 párov vlakov na trase Košice - Turňa nad Bodvou na 7 párov vlakov na trase Košice - Moldava nad Bodvou.

Dňa 29. júna 2016 sa na Úrade KSK uskutočnila parciálna porada ŽSR k prerokovaniu návrhu železničného cestovného poriadku na obdobie platnosti 2016/2017.

Pozemné komunikácie

V roku 2016 pokračovala príprava projektov v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu IROP 2014 - 2020.

Preferované sú projekty zlepšujúce napojenie na sieť TEN-T, alebo prepojenia na cesty I. triedy. Podmienkou je existencia strategického dokumentu vrátane indikatívneho zásobníka. Projekty budú mať za cieľ zlepšiť podmienky verejnej osobnej dopravy v regióne. Predpokladom je spracovanie Plánov udržateľnej mobility (PUM) a tvorba integrovaných projektov.

Zároveň Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja uznesením č. 364/2016 na 17. zasadnutí dňa 27. júna 2016 schválilo Financovanie infraštruktúry Košického samosprávneho kraja zo zdrojov Európskej investičnej banky v rokoch 2016 – 2018. Zámerom KSK je financovať rekonštrukcie ciest v dĺžke 59,99km a nakúpiť mechanizmy vo výške 5 861 tis. €.

Mestské dráhy

Odbor dopravy zabezpečuje aj činnosti preneseného výkonu štátnej správy podľa zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a činnosti podľa zákona č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach. Ide najmä o vydávanie stavebných povolení a kolaudačných rozhodnutí na električkové a trolejbusové dráhy v meste Košice a výkon štátneho odborného dozoru na mestských dráhach, ktoré sú zamerané na to, aby prevádzkovateľ mestskej dráhy udržiaval trate v riadnom stave, aby neohrozoval bezpečnosť a plynulosť prevádzky na cestnej komunikácii.

V roku 2016 sme, ako príslušný stavebný úrad, vydali stavebné povolenie na stavbu „KE, Modernizácia električkových tratí MET v meste Košice, UČS 08 – UČS 14“ a na stavbu „KE, Modernizácia električkových tratí MET v meste Košice, UČS 15 – Križovatka VSS. Predmetom stavebných povolení je komplexná modernizácia existujúcej električkovej trate s cieľom zvýšenia kvalitatívnych parametrov jazdnej dráhy.

Odbor sociálnych vecí a zdravotníctva

Pôsobnosť vyššieho územného celku v **sociálnej oblasti upravuje zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách** v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“) a **zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately** a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Povinnosti vyplývajúce z týchto právnych predpisov Košický samosprávny kraj plní prostredníctvom referátu pre zariadenia a referátu poskytovania služieb občanovi Odboru sociálnych vecí a zdravotníctva Košického samosprávneho kraja (KSK).

Na základe tohto legislatívneho rámca **KSK plní tieto úlohy:**

- posudzovanie odkázanosti na sociálne služby,
- zabezpečovanie poskytovania sociálnych služieb
- financovanie sociálnych služieb,
- registrácia poskytovateľov sociálnych služieb na území kraja,
- kontrola kvality poskytovaných sociálnych služieb,
- výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately – k zariadeniam na výkon opatrení patria: krízové stredisko, resocializačné stredisko, detský domov pre maloletých bez sprievodu, pestúnske zariadenie.

Základným strategickým dokumentom v oblasti sociálnych služieb v Košickom kraji je Zastupiteľstvom KSK schválená **Koncepcia rozvoja sociálnych služieb KSK** na r. 2016 – 2020. Koncepcia je realizovaná (prostredníctvom vypracovaných akčných plánov) Odborom sociálnych vecí a zdravotníctva KSK, zariadeniami v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK ako aj ďalšími dotknutými inštitúciami (prevažne poskytovateľmi sociálnych služieb). Plnenie koncepcie je každoročne hodnotené, predkladané do zastupiteľstva a zverejnené na webovej stránke KSK.

Samosprávny kraj prináša priamu pomoc svojim obyvateľom predovšetkým poskytovaním sociálnych služieb v domovoch sociálnych služieb, špecializovaných zariadeniach, zariadeniach podporovaného a núdzového bývania, domovoch na pol ceste a útulkoch. Pretože systém sociálnej pomoci nie je jednoduchý a pre našich občanov môže byť aj neprehľadný vytvoril odbor sociálnych vecí a zdravotníctva Kanceláriu prvého kontaktu poskytujúcu základné sociálne poradenstvo.

Kancelária prvého kontaktu (ďalej len „KPK“) poskytuje komplexné sociálne poradenstvo a zabezpečuje spokojnosť a napĺňanie očakávania občanov prichádzajúcich do KPK. KPK bola na Úrade Košického samosprávneho kraja zriadená v septembri 2010 za účelom poskytovania komplexného sociálneho poradenstva pre všetkých občanov na jednom mieste.

Návštevnosť a využívanie služieb KPK každoročne narastá. Kým v roku 2011 bolo poskytnuté poradenstvo **1155 občanom**, v roku 2016 poskytla KPK svoje služby **2454 občanom**. Služba **osobne v priestoroch KPK** bola poskytnutá **1579 občanom**, **775 občanov** žiadalo **poradenstvo telefonicky**, **79 občanov emailom** a **21 občanom** prostredníctvom **online poradenstva**. **Verejnosť svoju činnosť propaguje** prostredníctvom médií v spolupráci s referátom pre styk s médiami a verejnosťou.

KPK flexibilne reaguje na potreby občanov, preto **od marca 2015** aktívne poskytuje poradenstvo **aj prostredníctvom live chatu**. Občan má tak možnosť konzultovať z domova či zahraničia, šetrí čas potrebný na dopravu, zachováva sa jeho anonymita a diskretnosť a predovšetkým má rýchlo zabezpečenú odpoveď na jeho dotaz.

Košický samosprávny kraj Námestie Maratónu mieru 1, Košice

V rámci neustáleho zlepšovania a modernizovania poskytovania sociálnych služieb, bola pred kanceláriou KPK **od mája 2016 umiestnená E-anketa**. E-anketa ako moderný anketový systém realizovaný na tablete (prednastavené otázky s možnosťou výberu odpovede prostredníctvom emotikonov) umožňuje získať jednoduchú a objektívnu spätnú väzbu od občanov na činnosť a kvalitu poskytovaných služieb v KPK. Občania majú možnosť ohodnotiť činnosť KPK aj prostredníctvom **dotazníka spokojnosti** (prístupný v KPK a na webovej stránke www.vucke.sk v časti Sociálne veci/Kancelária prvého kontaktu).

V priestoroch KPK majú občania k dispozícii rôzne brožúry, noviny, letáky, zoznamy špecializovaných poradcov, zoznamy konkrétnych zariadení sociálnych služieb, či už verejných alebo neverejných poskytovateľov sociálnych služieb s uvedenou cieľovou skupinou a priemernou mesačnou úhradou za poskytnutú službu v jednotlivých zariadeniach.

KPK aktívne **podporuje aj projekt „Zlepšenie kvality poradenstva pre ženy zažívajúce rodovo podmienené násilie v partnerských vzťahoch v Košickom samosprávnom kraji“** a prácu organizácií na podporu ochrany žien pred násilím.

KPK zároveň informuje aj o rôznych výstavách a podujatiach súvisiacich s poskytovaním sociálnych služieb. V súvislosti so zvyšovaním informovanosti občanov aj letáky a odkazy na webovej stránke týkajúce sa napr. ochrany pred násilím (komisár pre deti, pre osoby so zdravotným postihnutím, národná linka pre ženy zažívajúce násilie).

Činnosť KPK je pre verejnosť propagovaná prostredníctvom médií v spolupráci s referátom pre styk s médiami a verejnosťou. V roku 2016 bola činnosť KPK a zriadená E-anketa propagované:

- v magazíne KSK prostredníctvom regionálnej televízie,
- na sociálnej sieti Facebook,
- v novinovom článku denníka Korzár,
- na fóre partnerských regiónov v Českom Krumlove (Česká republika),
- na konferencii pod záštitou UPJŠ v Košiciach „Košické dni sociálnej práce – V. ročník“,
- na konferencii „Spoluprácou k lepšej podpore a ochrane žien pred násilím“ (Kulturfabrik Tabačka, Košice),
- v prezentačnom stánku v rámci „Dňa zdravia“, ktorý sa konal v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou na ÚKSK,
- na webovej stránke KSK a taktiež prostredníctvom špecializovaných poradcov v regióne a v brožúre Sprievodca sociálnymi službami.

I. REFERÁT POSKYTOVANIA SLUŽIEB OBČANOMI

Činnosť referátu poskytovania služieb občanovi je determinovaná zákonom č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov. V súlade s citovaným zákonom boli v roku 2016 plnené tieto základné úlohy pre občanov Košického kraja:

- vykonávanie posudkovej činnosti (vyhotovenie sociálnych posudkov, posudkov o odkázanosti na sociálnu službu)
- vydávanie rozhodnutí o odkázanosti na sociálnu službu,
- zabezpečovanie sociálnej služby,
- vedenie evidencie vydaných posudkov a rozhodnutí,
- vedenie evidencie žiadostí o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby,
- sledovanie dopytu občanov Košického kraja po sociálnych službách,
- poskytovanie základného sociálneho poradenstva (zabezpečenie činnosti Kancelárie prvého kontaktu)

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

- spolupráca so subjektmi a inštitúciami, ako aj s ďalšími právnickými a fyzickými osobami pôsobiacimi v sociálnej a zdravotnej oblasti

Posudková činnosť pre účely poskytovania sociálnej služby je vykonávaná s cieľom posúdiť odkázanosť fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby. Pozostáva zo zisťovania potreby pomoci posudzovaného v oblastiach sebaobslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť aj v oblasti základných sociálnych aktivít. V **pôsobnosti** samosprávneho kraja je posudzovanie odkázanosti na sociálnu službu **v zariadení podporovaného bývania, v rehabilitačnom stredisku, v domove sociálnych služieb a v špecializovanom zariadení** u občanov, ktorí majú trvalý pobyt na území Košického samosprávneho kraja.

V priebehu roka 2016 o **posúdenie odkázanosti na sociálnu službu** požiadalo **700** občanov. Na základe žiadostí o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu bolo **vydaných celkovo 681 kladných rozhodnutí o odkázanosti na sociálnu službu**.

Ďalšie rozhodnutia boli záporné, prípadne sa týkali zastavenia konania (z dôvodu úmrtia žiadateľa, späťvzatia žiadosti, neodstránenia nedostatkov podania alebo z dôvodu, že v danej veci už bolo právoplatne rozhodnuté), alebo ešte prebiehal proces posúdenia. Opravný prostriedok voči vydanému rozhodnutiu občania nevyužili. V súčasnosti stále prebieha jedno odvolacie konanie k návrhu na preskúmanie rozhodnutia podané na príslušný súd ešte v roku 2014.

Pre účely sledovania dopytu po posudzovaných druhoch sociálnych služieb boli v roku 2016 štvrťročne vypracované štatistické prehľady o počte prijatých, vybavených a nevybavených žiadostí o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby. Prehľady slúžili pre sledovanie a vyváženie ponuky s dopytom po sociálnych službách: úpravy počtu zazmluvnených miest u neverejných poskytovateľov, príp. optimalizáciu služieb poskytovaných zariadeniami v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK.

Počet občanov odkázaných na sociálnu službu sa odzrkadlil aj v počte požiadaviek na zabezpečenie sociálnej služby v priebehu roka 2016. K 31.01.2015 KSK evidoval 21 nevybavených žiadostí o zabezpečenie sociálnej služby, k nim v priebehu roka 2016 pribudlo ďalších **650 žiadostí o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby**, čo k 31.12.2016 predstavovalo spolu 671 žiadostí o zabezpečenie sociálnej služby. Z uvedeného počtu bola **sociálna služba zabezpečená celkovo 665 žiadateľom, t.j. 99,11% občanom**.

Vybaveniu žiadostí o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby predchádzal **informovaný výber poskytovateľa sociálnej služby**. Ide o realizáciu práva výberu poskytovateľa sociálnej služby a práva na zabezpečenie dostupnosti informácií v jej zrozumiteľnej podobe (o mieste a spôsobe poskytovania sociálnej služby, o úhrade za sociálnu službu, a o cieľovej skupine, o voľných miestach a počte čakateľov na voľné miesto...).

Žiadosti o sociálnu službu boli bez zbytočných prietahov priebežne postupované na priame vybavenie občanmi určeným konkrétnym poskytovateľom, a to buď do zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja alebo neverejným poskytovateľom sociálnych služieb, prípadne poskytovateľom v inom kraji. **Žiadosti o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby** ako aj stav ich vybavenia sú vedené v evidencii, ktorá je verejne prístupná **na web stránke KSK** v časti sociálne veci – užitočné informácie. Evidencia obsahuje nasledovné údaje: poradové číslo, meno a iniciálu priezviska žiadateľa, okres trvalého bydliska, stav vybavenia, dátum aktualizácie. Je aktualizovaná pravidelne, vždy k 15. dňu v mesiaci.

Počet žiadateľov o sociálnu službu každoročne narastá, avšak oproti roku 2015 bol zaznamenaný mierny pokles, predovšetkým žiadateľov o umiestnenie do špecializovaného zariadenia, a to celkovo o 5,66 %. Tiež je ale dôležité poukázať na fakt, že dopyt po sociálnej

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

službe v špecializovaných zariadeniach od roku 2014 vzrástol o 62,61% a stále pretrváva (viď tabuľka – počet žiadostí v poradovníku), pričom v danom období sa zvýšil aj počet miest v špecializovaných zariadeniach.

Mierny pokles žiadostí do špecializovaných zariadení možno považovať za zanedbateľný a mohla ho ovplyvniť zvýšená dostupnosť sociálnych služieb v regióne na komunitnej úrovni poskytovaných ambulantnou formou. Sú to predovšetkým denné stacionáre pre cieľovú skupinu seniori.

obdobie	počet žiadostí o zabezpečenie SS podľa druhu služby							počet žiadostí v poradov.		počet miest v SZ		
	ŠZ	DSS	ZPB	RS	Spolu	počet vybav. žiadostí	počet nevybav. žiadostí k 31.12.	celkom k 31.12.	z toho v SZ	kapacita SZ v ZpKSK	zazml. miesta u NP	Spolu
r. 2016	430	162	54	4	650	665	6	294	187	344	236	580
r. 2015	462	154	62	11	689	706	21	238	171	344	218	562
r. 2014	342	152	82	23	599	621	25	186	115	336	164	500
r. 2013	262	179	52	32	525	472	53	182	/	320	151	471
r. 2012	378	197	71	34	680	632	48	157	/	260	129	389

K 31.12.2016 bolo v **evidenciách čakateľov na voľné miesta** v konkrétnych zariadeniach sociálnych služieb, rešpektujúc občanov vlastný výber poskytovateľa sociálnej služby, vedených celkovo **294 žiadostí** o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby. Z toho 184 žiadostí u verejných poskytovateľov a 110 žiadostí u neverejných poskytovateľov.

V sledovanom období boli referátom poskytovania služieb občanovi realizované aj tieto úlohy:

- **manažovanie a aktualizovanie web stránky KSK** v časti sociálne ako aj zabezpečovanie prepojenosti informácií na webe KSK s webstránkami zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK
- zisťovanie spokojnosti občanov s poskytovaním sociálnych služieb prostredníctvom **dotazníka spokojnosti**. Jeho vyhodnotením OSVaZ získava nové podnety na zlepšovanie kvality poskytovania sociálnych služieb)
- **zorganizovanie tematických prezentačno – predajných výstav** výrobkov zariadení sociálnych služieb. **Veľkonočná výstava** bola zrealizovaná dňa 21.03.2016 na ÚKSK (zúčastnených 23 zariadení sociálnych služieb). **Vianočná prezentačno-predajná výstava výrobkov** zariadení sociálnych služieb uskutočnená dňa 05.12.2016 na ÚKSK. Výstavy boli medializované na webovej stránke KSK a prostredníctvom sociálnej siete Facebook.
- realizácia **Koncepcie rozvoja sociálnych služieb v Košickom kraji na roky 2016 – 2020** prostredníctvom akčných plánov stanovených na rok 2016,
- realizácia pracovného **stretnutia zástupcov Združenia samosprávnych krajov SK8 za oblasť sociálnych vecí**. Pracovné stretnutie sa uskutočnilo v ZSS Domko – DSS v Košiciach, dňa 29.06.2016. Pracovné stretnutie sa v rámci svojho programu zaoberalo aktuálnymi témami v oblasti poskytovaní sociálnych služieb: deinštitucionalizácie a transformácie sociálnych služieb; návrhom legislatívnych zmien zákona o sociálnych službách; implementácie podmienok kvality poskytovaní sociálnych služieb; financovania sociálnych služieb; zabezpečenie sociálnej služby občanom s psychotickým, deviantným, agresívnym správaním; posudzovanie splnenia podmienky bezbariérovosti priestoru určeného na poskytovanie sociálnej služby pri zápise do registra.

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

- príprava návrhu na legislatívnu úpravu zákona o sociálnych službách
- **aktívna spolupráca s obcami, vyššími územnými celkami, poskytovateľmi sociálnych služieb, občianskymi združeniami a tiež ďalšími osobami.** Išlo o vzájomné poskytovanie súčinnosti, bezplatné podávanie oznámení a poskytovanie poradenstva vo veci sociálnych služieb v kancelárii prvého kontaktu.
- príprava 13. ročníka festivalu **Most úsmevov.** Festival je prehliadkou dramatickej tvorivosti klientov domovov sociálnych služieb. Konal sa dňa 26.05.2016 v Mestskom divadle Actores v Rožňave. Podujatia sa zúčastnilo 16 kolektívov z troch krajov, ktoré sa predstavujú v rôznych žánroch dramatickej tvorby – básnickej a prozaickej, činohre, spevohre, tanci, balete či pantomíme.
- zorganizovanie letných vystúpení vybraných účastníkov festivalu Most úsmevov a ukážky z tvorby kreatívnych dielní zariadení sociálnych služieb v spolupráci s bábkovým divadlom Košice na podujatí **VIRVAR 2016. Po vlnajšej premiérovej účasti najlepších divadelných súborov na košickom festivale Virvar, bol aj v tomto roku jeden z programov, ktorý organizuje Bábkové divadlo Košice v dňoch 2. – 5. júna, venovaný prezentácii umeleckej tvorby klientov zariadení sociálnych služieb KSK. Vystúpenie sa uskutočnilo piatok 3. júna popoludní na javisku na Hlavnej ulici.**
- realizácia supervízie zamestnancov referátov sociálnych vecí. Supervízia patrí k najúčinnjším nástrojom podpory a pomoci sociálnym poradcom a cez nich samotným klientom. Napomáha profesionálnemu rozvoju spôsobilostí, verifikovaniu správnosti postupov, hľadaniu alternatív. Chráni pomáhajúceho profesionála voči syndrómu vyhorenia, udržaniu a zvyšovaniu statusu profesie, k ochrane klienta pred poškodením, či až zneužitím a zároveň k efektívnejšiemu výkonu inkluzívnej a modernej praxe sociálnej práce. Vzhľadom na jej význam a tiež záujem zvyšovania profesionality a odbornej úrovne pracovníkov bude na OSVaZ realizovaná pravidelne. Témami stretnutí sú motivácia, prevencia vyhorenia, zvládanie záťažových situácií a konfliktov..., a uskutočňujú sa pod vedením kvalifikovaného supervízora.
- koordinovanie spolupráce ZSS a Krajskej agentúry cestovného ruchu. Nadviazaním spolupráce s KACR sa napomohlo propagácii zariadení sociálnych služieb a to za účelom prezentácie letákov o zariadeniach, tvorivých dielní, tematických výrobkov (celoročná výstava a predaj výrobkov) a výrobkov s uplatnením špecifických prvkov tradičnej ľudovej kultúry. Vďaka tejto spolupráci dostali zariadenia sociálnych služieb priestor predstaviť verejnosti výsledky svojich prác v Regionálnom informačnom bode na Hlavnej ulici v Košiciach. Všetky ponúkané výrobky vznikli ako produkt ergoterapie klientov zariadení sociálnych služieb a predávajú sa za symbolické ceny pokrývajúce vstupné náklady na ich výrobu. Kúpou tovaru, vyrobeného v rámci ergoterapie sa podporujú aktivity zariadení sociálnych služieb na území Košického samosprávneho kraja a umožňuje sa tak vznik nových produktov. V Regionálnom informačnom bode je aktívne prezentovaný Kaštielik v Matilde Hute (IDEA Prakovce) prostredníctvom letákov a videoprezentácie, ktorá je prístupná pre občanov regiónu a turistov prichádzajúcich do priestorov Regionálneho informačného bodu.

II. REFERÁT PRE ZARIADENIA

Činnosť OSVaZ – referátu pre zariadenia (ďalej iba „RPZ“) upravujú dva kľúčové právne predpisy: Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov a Zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane a sociálnej kuratele v znení neskorších predpisov.

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

Medzi základné povinnosti RPZ vyplývajúce z vyššie uvedených právnych predpisov patria:

- Registrácia poskytovateľov sociálnych služieb
- Financovanie sociálnych služieb
- Kontrola úrovne poskytovaných sociálnych služieb
- Výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately
- Spracovanie a plnenie koncepcie rozvoja sociálnych služieb kraja

1. Financovanie sociálnych služieb

Na poskytovanie a financovanie sociálnych služieb a výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany (ďalej iba „SPO“) bolo v roku 2016 z rozpočtu KSK vyčlenených spolu 25 437 tis. € (bežné výdavky), z tohto:

- Zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK 16 801 tis. €
- Ostatní (t.z. neverejní a iní verejní) poskytovatelia 7 259 tis. €

Poskytovateľ	Rok 2015 (v tis. €)	Rok 2016 (v tis. €)	Rozdiel (vtis. €)
Zariadenia v ZpKSK	16 801,00	17 675,00	+ 874,00
Ostatní poskytovatelia	7 259,00	7 762,00	+ 503,00
Spolu	24 060,00	25 437,00	+ 1 377,00

Oproti roku 2015 ide o nárast objemu finančných prostriedkov na financovanie poskytovania sociálnych služieb spolu o 1 377 tis. €, z toho nárast u poskytovateľov v zriaďovateľskej pôsobnosti kraja predstavuje čiastku 874 tis. €, u ostatných poskytovateľov ide o nárast o 503 tis. €.

Zvýšenie rozpočtu v roku 2016 u verejných poskytovateľov súvisí hlavne s:

- valorizáciou miezd zamestnancov v rozpočtových organizáciách
- úpravou rozpočtu na materiálno-technické vybavenie zariadenie súvisiace s opotrebovanosťou pôvodného zariadenia (napr. zakúpenie nového vybavenia do kuchyne: varný kotol, konvektomat, polohovacích postelí, oprava kúpeľní, stúpačiek, rozvodov a pod.). Zvýšenie rozpočtu u ostatných poskytovateľov súvisí so schváleným rozpočtom u verejných poskytovateľov (výška finančného príspevku pre neverejných poskytovateľov na príslušný rok sa vypočíta z bežných výdavkov zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK v predchádzajúcom roku).

2. Kontrolná činnosť:

V roku 2016 vykonal OSVaZ spolu 35 kontrol úrovne poskytovaných sociálnych služieb v súlade s § 81 zákona o sociálnych službách č. 448/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov, z toho:

- 9 kontrol u verejných poskytovateľov v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK
- 12 kontrol u neverejných poskytovateľov
- 14 kontrol v denných stacionároch

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

Vykonanými kontrolami boli zistené závažné nedostatky pri poskytovaní sociálnych služieb, často súvisiace s nedostatočnou znalosťou zákona o sociálnych službách. Kontrolné zistenia sú uvedené osobitne pre:

- Neverejných poskytovateľov - rozdelené do 4 okruhov: zmluva o poskytovaní sociálnych služieb, vrátane cenníka, resp. smernice o určení výšky úhrady a výpočtu EON, individuálne plánovanie a individuálne plány, organizačná štruktúra, vnútorné predpisy (hlavne domáci a prevádzkový poriadok)
- Verejných poskytovateľov

3. V zriaďovateľskej pôsobnosti KSK je 13 zariadení sociálnych služieb (vrátane organizačných súčastí) s celkovou kapacitou 1836 miest, v členení:

- a) **4** špecializované zariadenia s kapacitou **344** miest v pobytovej celoročnej forme soc. služby a 20 miest v ambulantnej forme soc. služby,
- b) **12** domovov sociálnych služieb s kapacitou: **881** miest v pobytovej celoročnej forme sociálnej služby, **39** miest v pobytovej týždennej forme soc. služby, **113** miest v ambulantnej forme soc. služby,
- c) **3** zariadenia podporovaného bývania s kapacitou **25** miest,
- d) **5** zariadení pre seniorov s kapacitou **340** miest,
- e) **1** nocľaháreň s kapacitou **18** miest,
- f) **3** krízové strediská s kapacitou **47** miest.

4. Aktivity zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK (okrem plnenia základného predmetu činnosti – t.j. poskytovania sociálnych služieb):

- 5. etapa optimalizácie soc. služieb za účelom vytvorenia podmienok pre poskytovanie nových foriem sociálnych služieb: služby včasnej intervencie pri ZSS DOMKO Košice a vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany v krízovom stredisku pri DSS ANIMA Michalovce formou profesionálnych rodičov s účinnosťou od 1.1.2017,
- V plnom rozsahu využívanie informačného systému Cygnus v 11 z 13 zariadení ktorého cieľom je postupná informatizácia jednotlivých činností a procesov vykonávaných v zariadeniach, zabezpečenie efektivity fondu pracovného času a odstránenie duplicity vykonávaných operácií
- rozvoj ergoterapie ako významného prvku z hľadiska kvality poskytovaných služieb a vytváranie nových inovatívnych techník: v roku 2016 bolo zavedených spolu 5 nových techník v 6 zariadeniach soc. služieb a to: zriadenie miestnosti snoezelen v zariadení ONDAVA-DSS, Rakovec nad Ondavou a ARCUS, Košice, hippoterapia v zariadení LIDWINA-DSS, Strážske, vytvorenie fit zóny, sprevádzkovanie bazény a tréningy pilates v zariadení ARCUS, Košice, canisterapia v zariadení HARMONIA, Strážske a ANIMA, Michalovce.
- humanizácia prostredia poskytovaných sociálnych služieb: realizácia aktivít na zapájanie klientov do života komunity, revitalizácia záhrady, parku, resp. areálu zariadenia - LÚČ, Šemša, so zahrnutím prvov „memory parku“ - ARCUS, Košice, za účelom kvalitného relaxačného a voľnočasového využitia – HARMONIA, Strážske, osadenie hracích, športových a oddechových prvkov – ANIMA, Michalovce, estetizácia vstupnej haly v budove Nového pavilónu – LÚČ, Šemša, oprava, modernizácia a debarierizácia priestorov fyzioterapie – HARMONIA, Strážske
- rozvoj komunitných služieb: prevádzka 2 kontaktných miest (tzv. bodov) Alzheimerovej choroby, ktorých účelom je poskytovať poradenstvo a podporu najmä pre rodinných príslušníkov ľudí, trpiacimi touto chorobou (zariadenie ARCUS, Košice a SUBSIDIUM, Rožňava)

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

- spracovanie projektových dokumentácií za účelom zlepšovania technickej vybavenosti zariadení (z prostriedkov EIB) pre zariadenia ANIMA Michalovce, HARMONIA Strážske, JASANIMA Rožňava, LIDWINA Strážske, IDEA Prakovce SUBSIDIUM Rožňava a REGINA Kráľovce) vrátane popisu aktivít, ktoré je potrebné vykonať, s cieľom dosiahnutia optimálneho stavu týchto zariadení a zníženia celkových nákladov na energie. Zámerom týchto projektov je v konečnom dôsledku zlepšením materiálo-technického stavu objektov zvýšiť kvality poskytovaných sociálnych služieb.
- pokračovanie v procese deinštitucionalizácie zariadenia Lidwina: rekonštrukcia zakúpených bytov a následne presťahovanie klientov z tréningového bývania do týchto bytov mimo areál zariadenia, spracovávanie transformačného plánu, pokračovanie v aktivitách smerujúcich k vzdelávaniu zamestnancov, klientov, práca s komunitou
- zaradenie zariadenia Jasanima – DSS Rožňava do druhého Národného projektu deinštitucionalizácie vybraných zariadení soc. služieb,
- zaradenie zariadení LÚČ Šemša, IDEA Prakovce a ONDAVA Rakovec do druhého Národného projektu deinštitucionalizácie za účelom vzdelávania
- vytvorenie tréningového bývania v zariadení Ondava – DSS Rakovec n/Ondavou a pod.
- pokračovanie vo vzdelávaní zamestnancov zariadení: v sledovanom období bolo do rôznych vzdelávacích seminárov, školení a pod. zapojených viac ako 100 zamestnancov:
  - a) školenia realizované z úrovne KSK v zariadení ARCUS na témy: Ošetrovateľská starostlivosť v zariadeniach sociálnych služieb, vydávanie kódov v zariadeniach sociálnych služieb a výkon dohľadu nad ošetrovateľskou starostlivosťou, pre **celkovo 37 zamestnancov**
  - b) školenia realizované zariadením LIDWINA- DSS, Strážske na tému Sociálna rehabilitácia a individuálne plánovanie **pre všetky ZSS v počte 39 zamestnancov.**
  - c) Špecializačné štúdium zdravotných sestier pre poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti v zariadeniach: 12 zamestnancov
  - d) Ostatné vzdelávania: kurzy v oblasti tréningu pamäte, ergoterapie, prístupu k agresívnemu klientovi, nutričnej výživy u seniorov, bezpečnosti a ochrane seniorov a význame kľúčového pracovníka.

5. Konferencia KSK – Piaty ročník konferencie Košického samosprávneho kraja s názvom „Efektívne nástroje na posilňovanie statusu prijímateľov sociálnej služby“ sa uskutočnila dňa 28.09.2016 v priestoroch Východoslovenského múzea v Košiciach. Cieľom konferencie bolo priblížiť proces deinštitucionalizácie zariadení sociálnych služieb, diskutovať o tom, ako efektívne posilniť status prijímateľa sociálnej služby, či ako chrániť jeho práva. Konferenciu pripravil Košický samosprávny kraj v spolupráci s Domovom sociálnych služieb LIDWINA v Strážskom, v ktorom realizujú pilotný projekt deinštitucionalizácie v Košickom kraji.

6. Základným kameňom v sociálnych službách je **kvalitné špecializované sociálne poradenstvo** dostupné pre každého občana. Na základe projektu „Optimalizácia poradenských služieb KSK“ sa snažíme vytvoriť územne rozloženú sieť špecializovaných poradcov pre jednotlivé cieľové skupiny, odrážajúcu skutočnú potrebu v jednotlivých regiónoch. Sieť poradní bezplatného sociálne poradenstvo pre občanov KSK je vytvorená na základe transparentného výberu z podaných projektov

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 1, Košice

vždy na obdobie dvoch rokov, pričom podmienky siete vychádzajú z dôkladnej a zverejnenej analýzy. Sieť špecializovaného sociálneho poradenstva na r. 2016 – 2017 tvorí **24** poradcov. V rámci špecializovaného sociálneho poradenstva sa ročne poskytnú cca 18 tis. poradenských služieb a to osobnými, telefonickými a e-mailovými konzultáciami. Novinkou v období poslednej výzvy bolo mobilné poradenstvo, čo znamená, že poradca dochádza za občanom v mieste jeho trvalého bydliska. Dôvodom rozvoja tejto formy poradenstva je skutočnosť, že sociálne poradne vznikajú v prevažnej miere v mestách, pričom občanom bývajúcim v rôznych obciach kraja bolo toto poradenstvo nedostupné (nemali informáciu o existencii takej poradne, nemali dostatok finančných prostriedkov, aby prišli za poradcom a pod.)

7. Aktivity zamerané na **oblasť domáceho násillia**: V rámci kraja je vytvorená sieť špecializovaných sociálnych poradcov. Tvoria ju 6 poradcovia: 2 v Michalovciach, 2 v Košiciach 2 v Spišskej Novej Vsi. Poskytované poradenstvo je bezplatné. V rámci kraja sú vytvorené aj 3 pobytové zariadenia pre túto cieľovú skupinu, ktoré sú financované z rozpočtu KSK, 2 zariadenia núdzového bývania v Trebišove s kapacitou 40 miest, jedno zariadenie v okrese Košice - okolie s kapacitou 10 miest. Ide o zariadenia zamerané výlučne na problematiku násillia, 2 z týchto zariadení spĺňajú štandardy projektu bezpečného ženského domu.

8. Ostatné aktivity:

- Uzatvorenie zmlúv o poskytnutí finančného príspevku pri odkázanosti a finančného príspevku na prevádzku u všetkých neverejných poskytovateľov, u ktorých KSK (RPO) zabezpečil posúdeným klientom sociálnu službu. Zmluva o poskytnutí finančného príspevku sa uzatvára vždy na obdobie jedného rozpočtového roka. Z dôvodu plynulého a bezproblémového financovania sociálnych služieb na prelome rokov, RPZ pripravuje (zálohové) zmluvy o poskytnutí finančného príspevku už v decembri predchádzajúceho roka, následne v mesiaci marec sú pripravované dodatky s uvedením aktuálnej výšky finančného príspevku na klienta. Pre r. 2016 bolo pripravených 89 zmlúv pre 1301 klientov v členení:
  - a) Rehabilitačné stredisko: 55 klientov
  - b) Domov sociálnych služieb: 531
  - c) Špecializované zariadenie: 237
  - d) Zariadenie podporovaného bývania: 119
  - e) Útulok: 222
  - f) Zariadenie núdzového bývania: 65
  - g) Domov na pol ceste: 34
  - h) 10 špecializovaných poradní
  - i) 1 subjekt poskytujúci sociálnu rehabilitáciu
  - j) 1 subjekt poskytujúci tlmočnickú službu
  - k) Krízové stredisko: 26
  - l) Resocializačné stredisko: 46
- V priebehu roka, v prípade potreby, ktorú definuje RPO a s ohľadom na rozpočet KSK, boli uzatvorené dodatky k týmto zmluvám, v ktorých sa upravuje zazmluvnená kapacita a celková výška poskytnutého finančného príspevku. V uplynulom roku boli dodatky vyhotovované okrem marca ešte aj v mesiaci august.
- Registrácia sociálnych služieb + zmeny v registri poskytovateľov: zvýšený záujem o registráciu služby zo strany poskytovateľov zaznamenáva OSVaZ vždy v období od 15.7.do 30.09. aktuálneho roka (z dôvodu, že do 30.9. sú poskytovatelia soc. služieb

poskytujúci soc. služby v pôsobnosti obce podať na MPSVaR žiadosť o poskytnutie finančného príspevku na nasledujúci rok).

- Participácia na tvorbe koncepcie rozvoja sociálnych služieb na r. 2016 – 2020: tvorba štruktúry koncepcie, obsah koncepcie, spracovanie štatistických údajov o počte registrovaných subjektoch, ďalej údajov o výške poskytnutého finančného príspevku na r. 2012 – 2015, o výške finančného príspevku na klienta a rok podľa druhov a foriem sociálnych služieb. Koncepcia bola schválená zastupiteľstvom KSK v mesiaci február 2016.

III. REFERÁT PRE INTEGRÁCIU SOCIÁLNE VYLÚČENÝCH KOMUNIT

V súlade so zákonom č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov, referát pre integráciu sociálne vylúčených komunit v roku 2016 vykonával:

- **registrácie poskytovateľov sociálnych služieb** – nových záujemcov o poskytovanie služieb komunitného centra a iných sociálnych služieb
- **zmeny údajov v registri poskytovateľov sociálnych služieb**
- **výmaz z registra poskytovateľov**
- **kontrolu a monitoring činností komunitných centier**

Povinnosť registrovať sa do registra poskytovateľov sociálnych služieb vedeným KSK vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb v komunitných centrách od 1.1.2014 (§ 110j schválenej novely zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov).

Komunitné centrá poskytujú svoje činnosti pre fyzické osoby, rodiny alebo skupiny osôb v nepriaznivej sociálnej situácii, ktoré sú ohrozené sociálnym vylúčením, majú obmedzené schopnosti alebo možnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy pre zotrvávanie v segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generácie reprodukovanej chudoby poskytujú odborné činnosti, iné činnosti a aktivity. Sociálnu službu v komunitnom centre možno poskytovať ambulantnou a terénnou formou prostredníctvom terénneho sociálneho programu.

V roku 2016 o **novú registráciu do registra poskytovateľov sociálnych služieb** požiadalo 8 komunitných centier. Po vykonaní kontroly pred registráciou a po splnení zákonom stanovených požiadaviek boli všetky požadované sociálne služby do registra poskytovateľov sociálnych služieb zapísané. **K 31.12.2016** je v registri zaregistrovaných **57 komunitných centier**, z toho 2 komunitné centrá boli na vlastnú žiadosť ich zriaďovateľov z registra poskytovateľov sociálnych služieb vymazané. Súčasne v roku 2016 referát pre integráciu sociálne vylúčených komunit vykonal v roku 2016 registráciu **ďalších sociálnych služieb**: denných stacionárov, opatrovateľskú službu, požičiavanie pomôcok, základné sociálne poradenstvo, prepravnú službu, jedáleň, špecializované sociálne poradenstvo, nízkoprahovú službu pre deti a mládež.

Jednou z podstatných aktivít referátu je poskytovanie **konzultácií (osobných, telefonických, mailových) a poradenstiev** pre potenciálnych žiadateľov z kraja týkajúcich sa podmienok a postupu registrácie komunitných centier, možností finančnej podpory z národných zdrojov, z fondov EÚ pre projekty zamerané na oblasť riešenia problematiky sociálne vylúčených komunit v kraji - komunitných centier, terénnej sociálnej práce, služieb krízovej intervencie. **K 31.12.2016** bolo poskytnutých **52 osobných, mailových telefonických konzultácií**. Oproti roku 2015 možno v roku 2016 konštatovať, že kým konzultácie v roku 2015 boli zamerané predovšetkým na registráciu komunitných centier, konzultácie v roku 2016 boli

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

smerované k registrácii predovšetkým denných stacionárov, opatrovateľskej služby, prepravnej služby, terénna služby krízovej intervencie, ako aj špecializované sociálne poradenstvo.

Zamestnanci referátu súčasne poskytujú súčasne aj **základné sociálne poradenstvo pre občanov kraja v kancelárii prvého kontaktu** (spoločne s referátom poskytovania služieb občanovi.

S cieľom zmapovania činností a pokroku registrovaných komunitných centier bolo k 31.12.2016 vykonaných **17 následných monitoringov** - kontrol v registrovaných komunitných centrách. Monitorings sú vykonávané doposiaľ na štvrťročnej báze. Na základe vykonaných monitoringov je možné konštatovať, že komunitné centrá vykonávali svoju činnosť v zákonom stanovených intenciách, avšak mnohé komunitné centrá pri svojej činnosti zápasia dokonca aj s existenčnými problémami týkajúcimi sa hlavne financovania pracovníkov komunitných centier, financovania komunitného centra ako takého. K koncu roka 2016 svoju činnosť vykonávalo podľa dostupných informácií cca 40 komunitných centier, 10 komunitných centier na prechodné obdobie svoju činnosť pozastavilo. Ostatné komunitné centrá svoju činnosť postupne plánujú začať v roku 2017, čo avizovali aj v predpokladanom dátumu začatia.

V snahe, aby sa komunitné centrá medzi sebou navzájom spoznali, vymieňali si skúsenosti, načerpali nové nápady a nadviazali vzájomnú spoluprácu sa počas rokov 2014-2016 vytvorila „**Partnerská sieť registrovaných KC**“, v ktorej Košický samosprávny kraj vystupuje ako facilitátor a koordinátor.

V roku 2016 boli zorganizované **2 stretnutia „partnerskej siete komunitných centier“**. 4. stretnutie partnerskej siete sa konalo 13.4.2016 na Luníku IX., 5. stretnutie zorganizované dňa 22.9.2016 sa konalo v KC v Iňačovciach.

Na stretnutiach boli:

- predstavené snahy KSK o rozširovanie partnerskej siete komunitných centier v KSK, o aktívne manažovanie partnerskej siete registrovaných komunitných centier v kraji
- pripravené a prezentované štandardy komunitných centier, prezentovaná Mapa komunitných centier v KSK, príprava Príručky pre KC - usmernenia pre chod KC zo strany KSK
- prezentované finančné možnosti komunitných centier v programovom období rokov 2015-2020,
- poskytnuté informácie o príprave Stratégie pre integráciu marginalizovaných rómskych komunít v KSK na roky 2016-2020 (po zmene „Východísk pre integráciu marginalizovaných rómskych komunít v KSK na roky 2016-2020).
- bola prezentovaná snaha KSK byť nápomocný pri hľadaní finančných zdrojov pre fungovanie komunitných centier
- ako aj snaha KSK pripraviť a spolufinancovať pilotný projekt, ktorým chce KSK s Rómskym vzdelávacím fondom (ďalej len „RVF“) podporiť činnosť komunitných centier, je projekt s názvom „A good start - dobrý začiatok“ pre komunitné centrá v Košickom kraji.

Stretnutia s komunitnými centrami ukazujú opodstatnenie vytvorenia „Partnerskej siete komunitných centier“ zo strany KSK, potrebu vzájomnej spolupráce komunitných centier, zriaďovateľov komunitných centier (obcí, miest, cirkevných organizácií, neziskových organizácií, občianskych združení) a regionálnej samosprávy. Komunitné centrá vykonávajú svoju činnosť v zákonom stanovených intenciách, avšak mnohé komunitné centrá pri svojej činnosti zápasia niekedy aj s existenčnými problémami, týkajúcimi sa hlavne financovania pracovníkov komunitných centier, ich ďalšieho vzdelávania potrebného k výkonu ich činností

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

v komunitných centrách. Oproti roku 2015 však **v roku 2016** viaceré komunitné centrá (cca 15 KC) získali opätovnú možnosť financovať 3 pracovníkov komunitných centier zo zdrojov Národného projektu MPSVR SR s pracovným názvom „KIKU“- podpora služieb krízovej intervencie na komunitnej úrovni

Hlavným cieľom referátu pre rok 2016 bolo vypracovanie **„Východísk pre integráciu marginalizovaných rómskych komunít Košického samosprávneho kraja na roky 2016-2020“**, základného dokumentu Košického samosprávneho kraja pre oblasť riešenia situácie marginalizovaných rómskych komunít v rámci zákonne stanovených kompetencií KSK v tejto oblasti. KSK nedisponoval žiadnym strategickým dokumentom riešiacim komplexne oblasť sociálne vylúčených komunít, marginalizovaných rómskych komunít. Vypracovaním vyššie uvedenej stratégie bola poverená ARR n.o. v súčinnosti s referátom pre integráciu sociálne vylúčených komunít.

Strategický dokument **„Východiská pre integráciu marginalizovaných rómskych komunít Košického samosprávneho kraja na roky 2016-2020“** ako základný dokument Košického samosprávneho kraja pre oblasť riešenia situácie marginalizovaných rómskych komunít v rámci zákonne stanovených kompetencií KSK v tejto oblasti bol **schválený na 17. Zastupiteľstve Košického samosprávneho kraja dňa 27. júna 2016 spolu s Akčným plánom realizácie východísk na roky 2016-2017.**

„Východiská pre integráciu marginalizovaných rómskych komunít Košického samosprávneho kraja na roky 2016-2020“ vytvárajú rámec pre budúce možnosti riešenia problémov marginalizovaných rómskych komunít v rámci Košického samosprávneho kraja (ďalej len KSK). Ciele identifikované v predkladanom dokumente korešpondujú so strategickými a špecifickými cieľmi PHSR KSK na roky 2016-2020, aj keď PHSR KSK na roky 2016-2020 neobsahuje priamo opatrenia určené pre riešenie problémov MRK.

Mechanizmus implementácie Východísk pre integráciu MRK je postavený na týchto pilieroch:

- Východiská pre integráciu marginalizovaných rómskych komunít (ďalej len Východiská), sú základným rozvojovým dokumentom Košického samosprávneho kraja a na ktoré sa musí prihliadať pri realizovaní všetkých plánovaných rozvojových aktivít v rámci Úradu KSK.
- Za realizáciu Východísk pre integráciu MRK je zodpovedný Odbor sociálnych vecí a zdravotníctva Úradu Košického samosprávneho kraja - Referát pre integráciu sociálne vylúčených komunít
- Východiská pre integráciu marginalizovaných rómskych komunít, jednotlivé ciele a opatrenia na ich dosiahnutie sú schválené na úrovni zastupiteľstva KSK.
- Podrobné aktivity jednotlivých odborov Úradu KSK sú uvedené v 2-ročných akčných plánoch schválených na úrovni porady predsedu KSK a sú premietnuté v programovom rozpočte KSK.

KSK bude pri realizácii jednotlivých opatrení a aktivít vystupovať v závislosti od ich charakteru ako realizátor alebo ako partner/iniciátor. Ako realizátor zrealizuje aktivity v ktorých má priamu kompetenciu. Ako partner bude KSK vystupovať pri realizácii aktivít inými subjektmi, prípadne môže niektoré aktivity iniciovať a konať proaktívne v prospech rómskych komunít na území Košického kraja.

Projektové aktivity referátu v roku 2016

- A. Na základe pracovných rokovaní so zástupcami **Rómskeho vzdelávacieho fondu** vzišiel v roku 2016 návrh pripraviť spoločný **pilotný projekt spolu s KSK**. Realizácia pilotného projektu s názvom **„A good start-dobrý začiatok“** je prvým krokom k napĺňaniu stanovených cieľov vo „Východiskách pre integráciu marginalizovaných

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

rómskych komunít KSK na roky 2016-2020“, ktoré boli schválené na 17. Zastupiteľstve Košického samosprávneho kraja dňa 27.júna 2016 spolu s Akčným plánom realizácie východísk na roky 2016-2017.

Rómsky vzdelávací fond ako medzinárodná nezisková organizácia podporuje vzdelávanie rómskych detí formou štipendií, financovania nákladov na vzdelávanie od materskej školy až po vysokú školu. Hlavným cieľom Rómskeho vzdelávacieho fondu je podporovať rozvoj a implementáciu vzdelávacích politík, ktoré prispievajú k včleňovaniu Rómov do vzdelávacích systémov, prispieť k zmenšeniu rozdielov vo vzdelávacích výsledkoch Rómov a majoritného obyvateľstva prostredníctvom programov a krokov, ktoré podporujú kvalitné vzdelávanie Rómov, vrátane zblížovania vzdelávacích systémov.

Rómsky vzdelávací fond je financovaný Svetovou bankou, donormi, súkromnými nadáciami a multilaterálnymi agentúrami (CEB a WB).

Pilotným projektovým zámerom, ktorým chce KSK s Rómskym vzdelávacím fondom (ďalej len „RVF“) podporiť činnosť komunitných centier, je projekt s názvom „A good start - dobrý začiatok“ pre komunitné centrá v Košickom kraji.

Spoločný pilotný projekt KSK a RVF bude financovaný prevažne z rozpočtu Rómskeho vzdelávacieho fondu a spolufinancovaný pomernou časťou aj z rozpočtu Košického samosprávneho kraja. Projekt je riešený ako „pilotný projekt“, ktorý v prípade pozitívnych výsledkov je možné následne rozšíriť a financovať ďalšie komunitné centrá (ďalej len „KC“) v kraji.

Hlavným cieľom projektu je:

- zlepšiť prístup a možnosť rómskych detí v predškolskom/školskom veku navštevovať integrované materské/základné školy ,ako ak zlepšiť kvalitu vzdelávania a prístup ku kvalitnému vzdelávaniu v predškolskom/školskom veku.

Špecifickými cieľmi projektu sú:

- finančnou podporou detí predškolského veku prispieť k zvýšeniu ich návštevnosti do integrovaných materských škôl v bydlisku resp. blízkom okolí,
- využitím alternatívneho programu „toy library“- požičovňa edukatívnych hračiek zlepšiť vzdelávanie detí predškolského veku v ich domácom prostredí nutné pre samotný rozvoj a vzdelávanie detí, a tým ich lepšie pripraviť pre zvládnutie nástupu do integrovaných základných škôl;
- prostredníctvom programu „Your story“ - čítareň a požičovňa kníh, ako aj tútorskej podpory zo strany pracovníkov komunitných centier zlepšiť výsledky vzdelávania rómskych detí, a tak prispieť k znižovaniu rozdielov vo vzdelaní Rómov a majority na základných školách;
- zapojením rómskych matiek do programu čítania kníh zlepšiť povedomie o potrebe vzdelávania celkovo, ako aj v domácom prostredí ;
- rozvoj efektívnej spolupráce detí, rodičov , pracovníkov komunitných centier samosprávy a komunity,
- podpora predchádzania vzniku krízových situácií prácou s deťmi, rozvíjaním osobnosti každého dieťaťa, vedomia jeho vlastnej hodnoty a dôstojnosti.

Rómsky vzdelávací fond (RVF) na základe ponuky z jeho strany poskytne KSK finančné prostriedky vo **výške 75000 EUR** na plánované aktivity projektu po schválení vedením-Radou Rómskeho vzdelávacieho fondu. Výška finančného príspevku **zo strany KSK** v prípade schválenia projektu Radou Rómskeho vzdelávacieho fondu bude predstavovať **maximálne sumu 25000 EUR**. Celková predpokladaná výška rozpočtu projektu je 100 000 EUR. Termín na predloženie projektového zámeru Rade Rómskeho vzdelávacieho fondu v anglickom jazyku je **marec 2017**.

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

Predpokladané trvanie projektu v prípade jeho schválenia Radou Rómskeho vzdelávacieho fondu: **apríl 2017- jún 2019 (26 mesiacov)**.

Projekt bol **prerokovaný a odsúhlasený poradou predsedu KSK a spolufinancovanie projektu odsúhlasené zo strany odboru financií- prípadné spolufinancovanie bude zabezpečené z rozpočtu bežných výdavkov programu Sociálne služby na roky 2017-2019.**

- B. V roku 2016 s cieľom podporiť ako koordinátor činnosť a spoluprácu komunitných centier bol referátom vypracovaný a podaný v rámci grantového programu Hodina deťom, Nadácie pre deti Slovenska, pilotný projekt s názvom „**MediaProRoma-mediáciou k lepšiemu životu**“.

Hlavným cieľom projektu bola:

- podpora činnosti a spolupráce komunitných centier, ich sieťovanie, podpora spolupráce s miestnymi samosprávami,
- rozvoj zručností pracovníkov komunitných centier a samospráv v súvislosti so zlepšením práce s deťmi, klientmi komunitných centier.

Špecifickými cieľmi projektu boli:

- rozvoj efektívnej spolupráce detí, rodičov, pracovníkov komunitných centier, samosprávy a komunity,
- podpora predchádzania vzniku krízových situácií prácou s deťmi, rozvíjaním osobnosti každého dieťaťa, vedomia jeho vlastnej hodnoty a dôstojnosti.

Predpokladané trvanie projektu v prípade jeho schválenia bolo: júl 2016-marec 2017 (9 mesiacov). Projekt bol prerokovaný a odsúhlasený poradou predsedu KSK a spolufinancovanie projektu odsúhlasené zo strany odboru financií. Projekt bol však v rámci hodnotiaceho procesu Nadácie pre deti Slovenska vyhodnotený ako neschválený, z toho dôvodu sa projekt nerealizoval a vyhradené finančné prostriedky v rozpočte KSK sa nečerpali.

C. Nezisková organizácia SISA – sociálna intervencia, sociálne aktivity n.o. oslovila Košický samosprávny kraj s ponukou partnerstva a spolupráce v projekte „**PAKA – Partnerstvom k aktívnej spolupráci na zlepšení kvality života Rómov v Košickom kraji**“. Projekt predkladala nezisková organizácia v rámci Výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie v pôsobnosti MV SR na podporu sociálnych a kultúrnych potrieb a riešenia mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity.

Cieľom projektu je podpora budovania partnerstiev a spolupráce pri riešení sociálnych a kultúrnych potrieb a riešenia mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity v Košickom kraji. V rámci doby trvania projektu od **januára 2017- marca 2017** sú plánované pracovné stretnutia zástupcov štátnej správy, samosprávy a neziskových organizácií, záverečná konferencia so sprievodným programom prezentácie tvorby umelcov a kultúrnych subjektov a beh v Košiciach s názvom Športom proti bariéram. **Košický samosprávny kraj** na základe podpísaného **Čestného prehlásenia o partnerstve v projekte** sa **stal partnerom projektu**, spolu s Mestskou časťou Košice –Šaca, Mestskou časťou Košice - Džungľa a obcou Rankovce. Projekt zdieľa podporu Regionálnej kancelárie Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, ktorý odporučil osloviť so žiadosťou o partnerstvo Košický samosprávny kraj. Účasť v projekte nepredpokladá spolufinancovanie zo strany Košického samosprávneho kraja.

Ďalšie činnosti a aktivity referátu v roku 2016:

aktualizácia Mapy komunitných centier v Košickom kraji

V roku 2015 v snahe o prehľadnenie a vizuálne zobrazenie registrovaných komunitných centier v Košickom samosprávnom kraji bola vypracovaná „Mapa registrovaných komunitných centier v KSK“. Vypracovaná mapa je zverejnená na web stránke Úradu Košického samosprávneho kraja, v časti sociálny odbor, odsek sociálne vylúčené komunity. Aktualizácia mapy registrovaných komunitných centier je vykonávaná na polročnej báze. V súčasnosti bola spracovaná a uverejnená prvá aktualizácia mapy (stav k 30.6. 2016) na web stránke Úradu Košického samosprávneho kraja.

vypracovaný Leták

S cieľom prehľadnenia možností aktuálnej finančnej podpory z národných zdrojov, z fondov EÚ pre projekty zamerané na oblasť riešenia problematiky sociálne vylúčených komunit v kraji, terénnej sociálnej práce, služieb krízovej intervencie bol v gescii Úradu Košického samosprávneho kraja v roku 2016 vypracovaný leták **s názvom „Aktuálne možnosti podpory marginalizovaných rómskych komunit – zdroje národné a EÚ“**, ktorý v prehľadnej forme predstavuje zriaďovateľom a poskytovateľom sociálnych služieb krízovej intervencie v kraji aktuálne dotačné možnosti z európskych fondov 2014-2020. Leták je aktualizovaný na polročnej báze, bude zverejnený web stránke Úradu Košického samosprávneho kraja, v časti sociálny odbor, odsek sociálne vylúčené komunity a pravidelne aktualizovaný.

- **Aktualizovaná databáza kľúčových inštitúcií pôsobiach v oblasti sociálne vylúčených komunit v KSK** (podľa oblasti pôsobenia, podľa typov inštitúcií, podľa okresov)
- **Aktualizovaná databáza registrovaných KC v KSK**
- **Atlas rómskych komunit KSK** v tabuľkovej podobe (základom pre jeho spracovanie bol Atlas rómskych komunit 2013)
- **Monitoring a zasielanie aktuálnych a relevantných informácií členom databáz** (oblasť finančnej podpory z národných zdrojov, fondov EÚ, komunitných programov..)
- <http://web.vucke.sk/sk/kompetencie/socialne-veci/socialne-vylucene-komunity> - zriadený **priečink** „Sociálne vylúčené komunity“ - **priebežne aktualizovaný**. Priečink bol v priebehu rokov 2015- 2016 doplnený o položky Registrácia komunitných centier a FAQ - otázky a odpovede. V rámci priečinka sú zverejňované a publikované aktuálne informácie z oblasti sociálne vylúčených komunit z kraja, informácie o možnostiach finančnej podpory zo zdrojov EÚ v rokoch 2014-2020, informácie o aktuálnych výzvach a dotáciách pre oblasť sociálne vylúčených komunit, informácie potrebné k registrácií komunitných centier do registra

Súčasne prebieha monitoring a zasielanie aktuálnych a relevantných informácií členom databáz (oblasť finančnej podpory z národných zdrojov, fondov EÚ, komunitných programov...) - konferenčné adresy inštitúcií.

V roku 2016 sme začali s vypracovávaním **Databázy odborníkov pôsobiach v oblasti sociálne vylúčených komunit**, na ktorej v súčasnosti pracujeme.

Databázy sú zverejnené na verejnej sieti Y:/Urad/OSV/RISK, sú prístupné všetkým pracovníkom odboru sociálnych vecí a zdravotníctva KSK. Členom konferenčných adries boli a zároveň sú zasielané aktuálne a relevantné informácie z oblasti finančnej podpory sociálne

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

vylúčených komunít z národných zdrojov, fondov EÚ, komunitných programov a ďalších dotačných programov.

Zamestnanci referátu sú súčasne aj členmi v **pracovných skupinách**, a to:

- a) pracovná skupina ÚSVRK pre fondy EÚ v programovom období 2014 – 2020,
- b) tematická pracovná skupina splnomocnenca vlády SR pre monitorovanie Stratégie SR pre integráciu Rómov do roku 2020
- c) Monitorovacia skupina komplexného prístupu - ÚSVRK
- d) pracovná skupiny pre Horizontálny princíp rovnosť príležitostí (MPSVaR SR)

Ako členovia pracovných skupín sa zúčastnili pracovných zasadnutí v Bratislave na Úrade splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, ako aj záverečných konferencií k projektom Úradu splnomocnenca vlády SR pre MRK, Ministerstva vnútra SR a Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

IV. REFERÁT ZDRAVOTNÍCTVA

Košický samosprávny kraj, odbor sociálnych vecí a zdravotníctva ďalej koordinuje výkon územnej samosprávy na úseku poskytovania **zdravotnej starostlivosti a humánnej farmácie**. V rámci svojich kompetencií vykonáva najmä nasledovne činnosti:

- vydáva povolenia na prevádzkovanie zdravotníckych zariadení,
- schvaľuje a potvrdzuje ordinačné hodiny zdravotníckych zariadení ambulantnej zdravotnej starostlivosti,
- metodicky riadi zdravotnícke zariadenia vo svojej pôsobnosti,
- vedie register poskytovateľov zdravotnej starostlivosti,
- spolupracuje s Ministerstvom zdravotníctva SR a príslušnými stavovskými organizáciami,
- zriaďuje etické komisie na posudzovanie etickej prijateľnosti projektov biomedicínskeho výskumu a etických otázok vznikajúcich pri poskytovaní ambulantnej starostlivosti,
- určuje poskytovateľa osobe pri odmietnutí jej návrhu na uzatvorenie dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti,
- preberá do úschovy a zabezpečuje odovzdanie zdravotnej dokumentácie inému poskytovateľovi,
- vykonáva dozor nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom,
- kontroluje zdravotné výkony poskytované pri chorobe uvedenej v zozname chorôb a služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, ktoré poskytovateľ poskytuje a pri ktorých môže požadovať úhradu, výkonom dozoru podľa osobitného predpisu,
- zverejňuje na svojom webovom sídle rozpis vykonávania lekárskej služby prvej pomoci najneskôr 15 dní pred začiatkom obdobia, na ktoré sa rozpis vyhotovuje,
- určuje poskytovateľa, u ktorého je zdravotnícky pracovník povinný podrobiť sa opakovanému posúdeniu zdravotnej spôsobilosti,
- sestra samosprávneho kraja plní úlohy na úseku zdravotníctva vo vzťahu k poskytovaniu ošetrovateľskej starostlivosti a pôrodnej asistencie,
- rieši podnety a sťažnosti súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

- vypracúva návrhy, koncepcie rozvoja priorít zdravotnej starostlivosti v rámci svojej pôsobnosti,
- vydáva opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených pri výkone dozoru a ukladá pokuty za porušenie povinností ustanovených zákonmi a osobitnými predpismi upravujúcimi výkon zdravotníckeho povolania,
- vydáva povolenie na poskytovanie lekárenskej starostlivosti vo verejnej lekárni, výdajni zdravotníckych pomôcok, vo výdajni ortopedicko-protetických pomôcok, vo výdajni audio-protetických zdravotníckych pomôcok,
- rozhoduje a určuje spôsob nakladania so zásobami liekov a zdravotníckych pomôcok v prípade, ak držiteľ povolenia prestal spĺňať podmienky na vydanie povolenia alebo získal povolenie na základe nepravdivých údajov,
- zabezpečuje informovanosť zdravotníckych zariadení o nedostatkoch v kvalite liekov a zdravotníckych pomôcok, o pozastavení registrácie liekov a stiahnutí liekov alebo zdravotníckych pomôcok z trhu alebo z prevádzky,
- schvaľuje prevádzkový čas verejnej lekárne, výdajne zdravotníckych pomôcok, výdajne ortopedicko-protetických pomôcok, výdajne audio-protetických zdravotníckych pomôcok,
- organizuje poskytovanie pohotovostných služieb vo verejných lekárňach po prerokovaní s príslušnou lekárnickou organizáciou,
- rieši podnety a sťažnosti na úseku humánnej farmácie,
- vykonáva dozor nad poskytovaním lekárenskej starostlivosti,
- zabezpečuje plnenie úloh uložených ministerstvom zdravotníctva a štátnym ústavom, ktoré sa týkajú humánnej farmácie a účelnej farmakoterapie.

Strategickým dokumentom pre oblasť zdravotníctva je materiál pod názvom „**Priority zdravotnej politiky pre Košický kraj na obdobie 2016-2020**“, ktorý je pokračovaním a nadstavbou „Priorít zdravotnej politiky pre Košický samosprávny kraj na obdobie 2012-2015“. Snahou predmetného strategického dokumentu je okrem iného formulovať priority a dlhodobé i krátkodobé ciele zamerané na starostlivosť o podporu, ochranu, rozvoj a prinavrátanie zdravia obyvateľov najmä v regióne KSK. Priority zdravotnej politiky pre územie Košického kraja na obdobie 2016–2020 vo svojej **analytickej časti** charakterizujú kraj po všetkých stránkach, okrem iného približujú inštitúcie fungujúce v zdravotníctve, hodnotia systém financovania, definujú a porovnávajú sieť zdravotníckych zariadení, riešia zdravotníckych pracovníkov, mapujú lekársku službu prvej pomoci, prezentujú problematiku humánnej farmácie a jej zložiek, identifikujú a analyzujú jednotlivé problémy. V rámci **strategickej časti** sú zhrnuté jednotlivé problémové oblasti zdravotníctva v opisnej ako aj grafickej podobe, prioritné oblasti, špecifické ciele a návrhy opatrení KSK v oblasti regionálneho zdravotníctva. V rámci strategickej časti sú dokumentované problémové oblasti zdravotníctva v opisnej ako aj grafickej podobe, prioritné oblasti a špecifické ciele. Autori zároveň navrhujú konkrétne opatrenia, prostredníctvom, ktorých je možné dosiahnuť vytýčený strategický cieľ, t.j. **zlepšenie dostupnosti kvalitnej zdravotnej starostlivosti pre občanov Košického samosprávneho kraja**.

A/ ETICKÁ KOMISIA

Celkovo sa konalo 14 zasadnutí za rok 2016. Na rokovaníach bolo posudzovaných spolu 43 nových klinických štúdií, z toho v pozícii lokálnej EK 20, v pozícii centrálnej EK 23. Nových neklinických (observačných) štúdií bolo posudzovaných 7 a posudzovaný bol aj 1 biomedicínsky výskum. Ďalej bolo komisiou posudzovaných 141 dodatkov k už schváleným, prebiehajúcim štúdiám, 2 urgentných posúdení žiadostí na mimoriadnom rokovaní komisie, 1 individuálne povolenie neregistrovaných liekov, 2 skupinové povolenia neregistrovaných

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

liekov, 355 súhrnov hlásení o nežiaducich účinkoch liečiv v klinických skúšaníach (SUSAR – priebežné, štvrt'ročné, polročné, ročné). Z jednotlivých rokovaní bolo vystavených 192 faktúr pre žiadateľov. Komisia sa ďalej zaoberala spolu 363 oznámeniami zo strany žiadateľov a zadávateľov prebiehajúcich klinických skúšaní. Cenník za prejednanie štúdií a ich dodatkov ostal v nezmenenej podobe oproti predchádzajúcemu obdobiu. Príjmy z činnosti komisie v roku 2016 predstavovali 80,9 tis. € a výdaje 50,1 tis. €.

B/ZDRAVOTNÁ KOMISIA

Zdravotná komisia Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja fungovala v priebehu sledovaného obdobia so 17 členmi. Stretla sa na 6 riadnych rokovaníach, ktoré boli zorganizované na Úrade KSK. Z jednotlivých rokovaní bolo vyhotovených 6 pozvánok, zápisníc ako aj prezenčných listín. Mimoriadne rokovanie v roku 2016 organizované nebolo. Prijatých bolo spolu 42 uznesení: z toho 29 uznesení, ktorými komisia odporúča Zastupiteľstvu KSK materiál schváliť, 12 uznesení, ktorými komisia odporúča Zastupiteľstvu KSK materiál zobrať na vedomie a 1 iné uznesenie.

C/ LEKÁRSKA SLUŽBA PRVEJ POMOCI V KSK

V priebehu roka 2016 existujúca sieť poskytovateľov LSPP v KSK tvorilo 13 poskytovateľov lekárskej služby prvej pomoci pre dospelých (ďalej len „LSPP-D“), 8 poskytovateľov lekárskej služby prvej pomoci pre deti a dorast (ďalej len „LSPP-DD“) a 4 poskytovatelia zubno-lekárskej služby prvej pomoci (ďalej len „LSPP-Z“). Zdravotná starostlivosť bola ambulanciou formou LSPP poskytovaná v 25-ich ambulanciách LSPP. Zdravotná starostlivosť výjazdovou formou LSPP bola z 13-ich poskytovateľov LSPP-D poskytovaná 9-imi poskytovateľmi LSPP-D. Poskytovatelia LSPP-DD a LSPP-Z zdravotnú starostlivosť výjazdovou formou LSPP neposkytujú. Štyri ambulancie LSPP pre dospelých, t.j.: Nemocnica Košice-Šaca a.s. 1. súkromná nemocnica; Zachraňujeme životy, n.o., Moldava, Nemocnica Krompachy spol. s r.o. a LSPP Michalovce, s.r.o. - výjazdovú formu LSPP nevykonávajú. Sieť poskytovateľov LSPP v KSK v roku 2016 je zhrnutá v nasledovnej tabuľke.

P.č.	Názov poskytovateľa LSPP	Miesto prevádzky	Druh
1	LSPP Trebišov s.r.o.	SNP 1079/76, 075 08 Trebišov	LSPP pre dospelých LSPP pre deti a dorast LSPP zubno-lekárska
2	Nemocnica s poliklinikou n.o. Kráľovský Chlmec	Nemocničná 8, 077 26 Kráľovský Chlmec	LSPP pre dospelých LSPP pre deti a dorast
3	NsP sv. Barbory Rožňava, a.s.	Špitálska 1, 048 74 Rožňava	LSPP pre dospelých LSPP pre deti a dorast
4	TRIGOD s.r.o.	Nám. osloboditeľov 25, 071 01 Michalovce	LSPP pre dospelých
5	KOMPROMIS, spol. s r.o. Michalovce	Nám. slobody 2, 071 01 Michalovce	LSPP pre deti a dorast
6	SALVETE, s.r.o.	Kostolné námestie 10, 071 01 Michalovce	LSPP zubno-lekárska
7	LSPP Michalovce, s.r.o.	T.J. Moussona 2, 071 01 Michalovce	LSPP pre dospelých
8	Poliklinika "Veľké Kapušany n.o."	Zolt. Fábryho 20, 079 01 Veľké Kapušany	LSPP pre dospelých
9	DOZAS – Dopravno-zdrav. služba, s.r.o. Sobrance	Mieru 12, 073 01 Sobrance	LSPP pre dospelých
10	LSPP Spišská Nová Ves, spol. s r.o.	Námestie SNP č. 2, 052 01 Spišská Nová Ves	LSPP pre dospelých LSPP pre deti a dorast
11	Nemocnica Krompachy spol. s r.o.	Banícka štvrť 1, 053 42 Krompachy	LSPP pre dospelých LSPP pre deti a dorast

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

12	Zachraňujeme životy, n.o.	ČSA 35, 045 15 Moldava nad Bodvou	LSPP pre dospelých LSPP pre deti a dorast
13	Univerzitná nemocnica L. Pasteura Košice	Rastislavova 43, 040 01 Košice	LSPP zubno-lekárska
14	Nemocnica Košice-Šaca a.s. 1. súkr. nemocnica	Lúčna 57, 040 15 Košice-Šaca	LSPP pre dospelých
15	DUTY-DENT, spol. s r.o. Košice	Toryská 1, 040 11 Košice	LSPP zubno-lekárska
16	Poliklinika Terasa s.r.o.	Toryská 1, 040 11 Košice	LSPP pre dospelých LSPP pre deti a dorast
17	NLSPP SNV, s.r.o.	Šafárikovo námestie 3, 052 01 Spišská Nová Ves	LSPP pre dospelých

Záverom môžeme konštatovať, že v roku 2016 bol v rámci LSPP ošetrený približne každý 4-tý obyvateľ kraja. Pre dodržanie legislatívnych podmienok a zlepšenie informovanosti obyvateľov, Košický samosprávny kraj počas celého roka 2016 zverejňoval je na svojej webovej stránke www.vucke.sk rozpisy všetkých ambulancií LSPP v kraji a všetky potrebné informácie pre obyvateľov kraja ako aj poskytovateľov LSPP. Poskytovatelia LSPP počas celého roka pracovali a využívali nový systém rozpisovania služieb LSPP v module e-VUC. Aj v priebehu ďalšieho obdobia budú rozpisy zverejňované prostredníctvom tejto aplikácie.

D/ PORADENSKO-INFORMAČNÉ CENTRUM

Cieľovú skupinu PIC predstavujú: 1. poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, 2. poskytovatelia lekárskej starostlivosti, 3. iní žiadatelia o informácie (pacienti, podávatelia, sťažovatelia). Štatistika poradenstva bola v roku 2016 nasledovná:

1. Celkový počet prípadov poskytnutia poradenstva 264

pokles oproti roku 2015 (411 prípadov) o takmer 36 %

Dôvodom poklesu môže byť predovšetkým väčší počet zverejnených informácií na web stránke Košického samosprávneho kraja (ďalej len „KSK“), napr. o prevzatej zdravotnej dokumentácii po skončení činnosti lekára, voľných zdravotných obvodoch a pod. Pre porovnanie v roku 2015 bolo až 140 telefonických prípadov len ohľadom zdravotnej dokumentácie MUDr. Hrmovej.

2. Forma poskytovania poradenstva

Forma	2016	2015
telefón	104 (39,4 %)	325 (79,1 %)
email	102 (38,6 %)	47 (11,4 %)
osobne	25 (9,5 %)	39 (9,5 %)
chat	9 (3,4 %)	-
offline chat	24 (9,1 %)	-

Ako vyplýva z tabuľky je možné vidieť percentuálny nárast využívania iných spôsobov komunikácie v roku 2016 oproti roku 2015, kde bola využívaná prevažne telefonická komunikácia, kým v roku 2016 vzrástol počet emailovej a taktiež online komunikácie prostredníctvom chatu.

3. Cieľová skupina poradenstva

Cieľová skupina	2016	2015
Občania/pacienti	168 (63,6 %)	262 (63,7 %)

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti	75 (28,4 %)	146 (35,5 %)
Poskytovatelia lekárenskej starostlivosti	12 (4,5 %)	3 (0,7 %)
iní žiadatelia o informácie	9 (3,4 %)	-

Občania/pacienti predstavujú naďalej najväčšie percento žiadateľov o poradenstvo, pričom ich percentuálny podiel v roku 2016 (63,6 %) je takmer rovnaký ako v roku 2015 (63,7 %). Vzrástol počet žiadateľov zo strany poskytovateľov lekárenskej starostlivosti a taktiež iných subjektov ako sú napríklad advokáti, novinári, stavovské komory a pod. Dlhodobým pôsobením PIC došlo zrejme aj k tomu, že vecne nepríslušných podnetov bolo menej ako 2 % zo všetkých podnetov.

4. Obsah poradenstva

Občania/pacienti

Cieľovú skupinu občanov/pacientov predovšetkým zaujímali:

zdravotná dokumentácia	48	kde sa nachádza po zmene lekára/lekárky, nahliadanie, výpis
poplatky a platby	42	výška, prednostné objednávanie, oprávnenosť, kontrola
postup a správanie lekárov/lekárook alebo sestier	21	system objednavania, nedodrziavanie ordinačnych hodín, neetické správanie, ako podať sťažnosť
postup pri zmene lekára/lekárky	18	aké tlačivo použiť, účinnosť odstúpenia

Zostávajúce otázky sa týkali napríklad zdravotných pomôcok, predpisovania liekov, do ktorého zdravotného obvodu pacient patrí, telefonických konzultácií a podobne. Postupne badať úbytok podnetov na vyberanie poplatkov (rok 2014 **60**, rok 2015 **53**, rok 2016 **42**), čo je dôsledkom jednak zmeny legislatívy a tiež vykonanými kontrolami. U otázok na zdravotnú dokumentáciu je rovnako pokles oproti roku 2015 (156) z dôvodu, ktorý je uvedený v prvom bode, a to zverejnenia relevantných informácií na web stránke KSK.

Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti

Informácie a podania poskytovateľov zdravotnej starostlivosti sa týkali vydania, zmeny, zrušenia povolenia (32), hlásenia neprítomnosti v ambulancii (17), cenníka (9) a ordinačných hodín (2). Ostatné prípady sa týkali najmä odstúpenia od dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, voľných zdravotných obvodov alebo opravy údajov. Celkový pokles záujemcov o poradenstvo u poskytovateľov zdravotnej starostlivosti v roku 2016 (75) oproti roku 2015 (146) možno pripisovať zvýšenej informovanosti lekárov a lekárook, čo v konečnom dôsledku možno hodnotiť pozitívne.

Poskytovatelia lekárenskej starostlivosti

V prípade poskytovateľov lekárenskej starostlivosti sa polovica žiadostí o informácie týkala nahlasovania neprítomnosti, zmien v otváracích hodinách a druhá polovica podmienok povolenia, jeho zmien alebo zrušenia.

Iní žiadatelia o informácie

Túto skupinu zaujímali jednak podmienky na vydanie povolenia, zmenu alebo jeho zrušenia, ale tiež rôzne štatistické údaje napríklad o počte stomatólogov v kraji, počte ambulancií

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 1, Košice

všeobecného lekára pre dospelých a pod. Taktiež bol záujem o informácie o samotných poskytovateľoch a konaniach.

Mediálna podpora PIC

Prezentácia PIC bola realizovaná na Dni zdravia, Informácia o činnosti PIC bola zverejnená na webovej stránke www.vucke.sk. Mediálnou podporou rozumieme aj prípravu letákov a ich pripravovanú distribúciu v roku 2017.

Hodnotenie poskytovania poradenstva

Ako vyplýva z vyššie uvedených štatistických údajov poskytovanie poradenstva v oblasti zdravotníctva má naďalej význam. Pokles žiadateľov v roku 2016 oproti roku 2015 treba vnímať ako jedno rázovú záležitosť, spôsobenú zmenou zverejňovania údajov. Je zrejmé, že na PIC sa obracajú väčšinou žiadatelia, ktorí sú so situáciou v zdravotníctve nespokojní. Na druhej strane je tu však aj pozitívna odozva, keď sú ich problémy vyriešené. Prijímanie podnetov predovšetkým od občanov/pacientov, ale aj od poskytovateľov napomáha Košickému samosprávnemu kraju najmä zapájať sa efektívne do legislatívneho procesu zdravotníckeho zákonodarstva. Najlepšie to ilustruje situácia s poplatkami a cenníkmi, kde už zákonodarcia pripravuje zmeny a konzultuje tieto s vyššími územnými celkami. Rovnako to platí aj v prípade lekárskej služby prvej pomoci u poskytovateľov zdravotnej starostlivosti.

Záver

Primárnym cieľom PIC nie je zvyšovať počet žiadateľov o informácie. Cieľom je poskytovať kvalitné informácie, ktorých dôsledkom bude také poskytovanie zdravotnej a lekárenskej starostlivosti, že sa záujem o poradenstvo zníži na minimum. Je určite utopistické predpokladať úplnú spokojnosť všetkých so všetkým a preto existencia poradenstva má naďalej význam.

Výzvou do budúcnosti je však reagovať na potreby žiadateľov dostatočne flexibilne a ak sa dá tak aj v predstihu, napríklad zverejňovať široko dostupným spôsobom požadované informácie, či už cez web stránku, facebook alebo iné novšie komunikačné kanály.

Samotné PIC je len jedným kúskom mozaiky a počiatočným štádiom všestranného poradenstva, ktoré je víziou a ktoré by malo zahŕňať aj ďalšie oblasti ako sú napríklad sociálne veci, školstvo, kultúra, doprava alebo regionálny rozvoj. PIC sa takto stáva zdrojom poznatkov z praxe pre ich implementáciu aj v ďalších menovaných oblastiach.

E/ SŤAŽNOSTI, PODANIA, SPRÁVNE KONANIA

V r. 2016 bolo referátom zdravotníctva OSVaZ riešených spolu 133 podaní (v roku 2015 to bolo 134 podaní), z toho bolo na úseku poskytovateľov zdravotnej starostlivosti riešených 132 podaní, na úseku farmácie 1 podnet. V roku 2016 nebola riešená žiadna petícia. Na referáte zdravotníctva boli riešené 2 sťažnosti. Realizovaných bolo 38 správnych konaní. V porovnaní s rokom 2015 je to na referáte zdravotníctva pokles o 1 podanie, v prípade správnych konaní pokles o 16 konaní.

Sťažnosti

Na OSVaZ v r. 2016 boli doručené 2 sťažnosti, považované za sťažnosť v zmysle zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach. Obe boli vyhodnotené ako neopodstatnené.

Podania

Referátom zdravotníctva a farmácie OSVaZ bolo v r. 2016 riešených 133 podaní, z toho z iných inštitúcií bolo postúpených 46 podaní, t.j. 34 % (ÚDZS - 29, MZ SR- 7, SLK- 1, SKSaPA-0, PZ SR-2 ZP- 0,). Pre vecnú nepríslušnosť z celkového počtu podaní bolo

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 1, Košice

referátom zdravotníctva OSVaZ postúpených iným inštitúciám 13 podaní alebo ich časti (najmä MZSR-2, UDZS-1, RLK- 2, SP- 1, SKSaPA-1, SLK-4, inšpektorát práce- 1). Z celkového počtu 133 podaní bolo 44 podaní, t.j. 33 % uzavretých ako opodstatnených. Opodstatnené podania (44 podaní) sa týkali najmä platieb pacientov (19 podaní), zdravotnej dokumentácie (13 podaní), neposkytnutia zdravotnej starostlivosti (3 podaní) ordinačných hodín (3 podaní) a nedodržanie postupu pri odstúpení od dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti alebo nevydanie zdravotnej dokumentácie novému poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti (6 podaní), materiálne - technického a personálneho zabezpečenia (2 podaní), ostatné podania neboli hodnotené kritériom opodstatnenosti keďže sa spravidla týkali: podania informácie (12 podaní), poskytnutia súčinnosti (9 podanie) , žiadosti a iných oblastí. V prípadoch opodstatnených podaní bolo Úradom Košického samosprávneho kraja spravidla začaté správne konanie (konanie o uloženie pokuty).

Predmet podaní:

Najčastejšie sa podávatelia obracali na Úrad Košického samosprávneho kraja s podnetmi týkajúcimi sa:

- *poplatkov - 37 podaní,*
- *nedostatkov v zdravotnej dokumentácii - 31 podaní,*
- *nevydanie zdravotnej dokumentácie pri zmene lekára – 11 podaní,*
- *nedodržiavanie ordinačných hodín - 7 podaní,*
- *neuzavretie dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti - 2 podania,*
- *personálne a materiálne – technické vybavenie - 8 podaní,*
- *neprítomnosť lekára - 4 podania,*
- *odmietnutie poskytnutia zdravotnej starostlivosti - 13 podaní,*
- *neetický prístup zdrav. Personálu - 10 podaní,*
- *nevykonanie obhliadky mŕtveho - 1 podanie,*
- *nedostatky ošetrojúceho zdravotníckeho pracovníka pri informovaní o účele, povahe, následkoch a rizikách poskytnutia zdravotnej starostlivosti, o možnostiach voľby navrhovaných postupov a rizikách odmietnutia poskytnutia zdravotnej starostlivosti (informovaný súhlas) - 5 podaní,*
- *neoprávnené poskytovanie zdravotnej starostlivosti- 1 podanie,*
- *nespokojnosť pacientov so systémom objednávania - 5 podaní,*
- *určenie lekára- 5 podaní,*
- *cenník výkonov a služieb – 7 podaní*
- *vykonávanie služieb LSPP podľa rozpisu- 6 podaní*

Štatistické vyjadrenie podaní z hľadiska formy poskytnutej starostlivosti:

Ambulantná starostlivosť: 49 podaní, z toho na všeobecné ambulancie 23, na gynekologické ambulancie 7, na zubné ambulancie 9 a na iné špecializované ambulancie 44 podaní. Ústavná starostlivosť: 30 podaní (prevažná väčšina smerovala na nedostatky vo vedení zdravotnej dokumentácie, platieb, informovaného súhlasu, neetického prístupu zdravotníckych pracovníkov, neposkytnutia zdravotnej starostlivosti), Lekárska starostlivosť: 1 podanie.

Petície

V r. 2016 nebola na referát zdravotníctva OSVaZ doručená žiadna petícia.

Konanie o uloženie pokuty

V roku 2016 na referáte zdravotníctva OSVaZ prebiehalo 38 správnych konaní o uloženie pokuty (34 v prípadoch poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, 4 v prípadoch

poskytovateľov lekárenskej starostlivosti). Z uvedeného počtu v 16 prípadoch bolo správne konanie začaté po vykonaní kontroly poskytovateľa zdravotnej (lekárskej) starostlivosti, v 22 prípadoch po prešetrení podnetu.

Predmet konania o uloženie pokuty:

Dôvodmi začatia správneho konania vo veci uloženia pokuty poskytovateľom zdravotnej starostlivosti boli prevažne porušenia:

- *povinnosť poskytovateľa viesť zdravotnú dokumentáciu podľa osobitného predpisu- 14 prípadov,*
- *povinnosť poskytovateľa pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti dodržiavať osobitné predpisy v danom prípade § 44 ods. 1 zákona č. 577/2004 Z. z. – platby vyberané poskytovateľom bez právneho dôvodu- 5 prípadov,*
- *povinnosť poskytovateľa umiestniť na viditeľnom mieste ordinačné hodiny schválené a potvrdené samosprávnym krajom, ak ide o zdravotnícke zariadenie, v ktorom sa poskytuje ambulánna zdravotná starostlivosť, a schválené ordinačné hodiny aj dodržiavať- 9 prípadov,*
- *povinnosť poskytovateľa zabezpečiť zastupovanie v rozsahu povolenia počas dočasnej neprítomnosti a súčasne na viditeľnom mieste bezodkladne uviesť poskytovateľa, ktorý vykonáva zastupovanie a túto skutočnosť oznámiť príslušnému samosprávnemu kraju; uvedené sa nevzťahuje na poskytovateľa ústavnej zdravotnej starostlivosti- 1 prípad,*
- *povinnosť poskytovateľa, prevádzkovať zdravotnícke zariadenie v súlade s požiadavkami na personálne a materiálne- technické vybavenie - 20 prípadov,*
- *povinnosť poskytovateľa vydať osobe doklad o výške úhrady, ktorú uhradza osoba za poskytnutú zdravotnú starostlivosť, a doklad o výške úhrady za poskytnuté služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti- 3 prípady,*
- *povinnosť poskytovateľa umiestniť cenník výkonov na prístupnom a viditeľnom mieste –12 prípadov,*
- *viditeľne označiť druh zdravotníckeho zariadenia, jeho odborné zameranie, obchodné meno alebo meno a priezvisko držiteľa povolenia, právnická osoba je povinná uviesť aj meno a priezvisko odborného zástupcu- 6 prípadov,*
- *umiestniť na prístupnom a viditeľnom mieste vo vstupných priestoroch alebo v priestoroch čakárne zoznam zdravotných výkonov – 12 prípady*
- *vykonávať lekársku službu prvej pomoci podľa rozpisu určeného samosprávnym krajom- 1 prípad,*
- *držiteľ povolenia na poskytovanie lekárenskej starostlivosti sa dopustí porušenia tým, že nezabezpečil výdaj liekov a zdravotníckych pomôcok oprávnenými osobami uvedenými v § 25 ods. 2 a 3 zákona č. 362/2011 Z. z.- 1 prípad*
- *držiteľ povolenia na poskytovanie lekárenskej starostlivosti má podľa § 23 ods. 1 písm. b) zákona č. 362/2011 dodržiavať požiadavky správnej lekárenskej praxe, konkrétne ustanovenia § 30 ods. 8 Vyhlášky č. 129/2012 MZ SR o požiadavkách na správnu lekárenskú prax, 2. veta podľa ktorého je držiteľ povinný teplotu a vlhkosť denne x počas prevádzky zaznamenávať, kontrolovať a vyhodnocovať- 2 prípady,*
- *držiteľ povolenia na poskytovanie lekárenskej starostlivosti je povinný uzavrieť ku dňu začatia činnosti zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu - 1 prípad,*
- *držiteľ povolenia na poskytovanie lekárenskej starostlivosti má povinnosť podľa § 30 ods. 9 Vyhlášky č. 129/2012 MZ SR o požiadavkách na správnu lekárenskú prax podľa ktorého je držiteľ povinný lieky, liečivá a pomocné látky, ktorých čas použiteľnosti uplynul alebo ktorých uzáver alebo obal sa poškodil alebo znečistil, uchovávať oddelene s označením „Vyradené z použitia“ - 1 prípad,*

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 1, Košice

- *držiteľ povolenia na poskytovanie lekárenskej starostlivosti je povinný vyberať od pacientov úhradu za humánne lieky, zdravotnícke pomôcky a dietetické potraviny čiastočne uhrádzané na základe verejného zdravotného poistenia pri zachovaní ustanoveného pomeru úhrady zdravotnej poisťovne a pacienta - 1 prípad.*

Poskytovateľom zdravotnej starostlivosti boli uložené pokuty v celkovej sume 9042,- Eur, (priemerná výška pokuty 237,- Eur). V 2 prípadoch správnych konaní o uloženie pokuty bolo konanie zastavené (pokuta 99,- eur). V 9 prípadoch nebolo konanie právoplatne ukončené k 31.12.2016. V 7 prípadoch si poskytovatelia nesplnili povinnosti uložené rozhodnutím a uložení pokutu k dátumu 31.12.2016 neuhradili (celková výška pokút 2946,- eur), v 5 prípadoch podali účastníci konania proti rozhodnutiu KSK odvolanie, z uvedeného dôvodu neboli v roku 2016 uhradené pokuty vo výške 944 eur. V prípadoch neuhradených pokút pristúpi KSK k výkonu rozhodnutia súdnym exekútorom. Poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti boli v roku 2016 uhradené pokuty v celkovej sume 6474,- Eur, (v uvedenej sume sú započítané tiež pokuty uložené v predchádzajúcich rokoch uhradené v roku 2016).

Z celkového počtu prebiehajúcich správnych konaní v 5 prípadoch bolo účastníkmi konania podané odvolanie. V 2 prípadoch bolo rozhodnutie KSK zmenené, v 3 prípadoch odvolacie konanie prebieha.

Vyhodnotenie

V roku 2016 oproti predchádzajúcemu kalendárnemu roku bol zaznamenaný mierny pokles počtu riešených podaní ako aj správnych konaní, v prípade sťažností došlo k nárastu, v prípade petícií nedošlo k zmene. Z celkového počtu sťažností, podaní a správnych konaní 173 riešených OSVaZ bolo najviac sťažností, podaní a správnych konaní na vyberanie poplatkov 37 podaní, 5 správnych konaní (24,2 %), na zdravotnú dokumentáciu 31 podaní, 14 správnych konaní (26 %), povinnosti poskytovateľa súvisiace s materiálno - technickým a personálnym zabezpečením ambulancie 20 správnych konaní (11,5 %). Najčastejšie sa poskytovatelia zdravotnej starostlivosti dopúšťali chýb vo veci vedenia zdravotnej dokumentácie, kde sa vyskytovali chyby najmä pri zápise do zdravotnej dokumentácie, nedostatky v poučení a informovanom súhlase, ktoré v zdravotnej dokumentácii chýbali, uchovaní zdravotnej dokumentácie. Nezanedbateľným problémom je sprístupňovanie a nahliadanie do zdravotnej dokumentácie, ako aj sekundárny problém z uvedeného vyplývajúci, ktorým je často neodôvodnené a súčasne nezákonné spolplatnenie predmetných úkonov zo strany poskytovateľov zdravotnej starostlivosti. Ďalším nezanedbateľným problémom bol tiež postup pri odovzdaní zdravotnej dokumentácie novému poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti. na druhej strane treba uviesť, že v porovnaní s rokom 2015 sme zaznamenali v tejto oblasti mierny pokles počtu podaní a správnych konaní (o 1,6 %), ktorý je spôsobený predovšetkým zameraním sa samosprávneho kraja na edukáciu lekárov a to jednak formou školení organizovaných lekárom samosprávneho kraja v spolupráci s lekárskou komorou, ako aj dôrazom na realizáciu kontrol poskytovateľov zdravotnej starostlivosti zo strany KSK. V roku 2016 mierne oproti predchádzajúcemu roku stúpol počet podnetov a správnych konaní vo veci vyberania poplatkov poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti, a to o 8 %. Uvedené je pravdepodobne spôsobené zmenou legislatívy, ako aj väčšou informovanosťou pacientov v predmetnej oblasti. Napriek uvedenému, klesol ale počet realizovaných správnych konaní vo veci poplatkov o 50 % čo svedčí o tom, že pacienti častejšie vyjadrujú nespokojnosť s platbami v zdravotníctve aj v prípade, že predmetné platby sú v súlade s právnou úpravou. Podobne ako v r. 2015 sa poskytovatelia aj v roku 2016 v oblasti vyberania poplatkov dopúšťali najmä chýb pri platbách za výkony, ktoré nie sú plne hrazené z verejného zdravotného poistenia a za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, často boli poskytovateľmi požadované aj platby za zdravotné výkony plne

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 1, Košice

hradené z verejného zdravotného poistenia, v rámci správneho konania bola v takomto prípade poskytovateľom okrem uloženej pokuty uložená tiež povinnosť vrátiť bez právneho dôvodu prijatú platbu. Treťou najčastejšou oblasťou, v ktorej sa poskytovatelia dopúšťali chýb, je oblasť personálneho a materiálno-technického vybavenia ambulancií. Takmer každá kontrola zo strany zamestnancov Úradu KSK objavila nedostatky v oblasti personálneho resp. materiálno-technického zabezpečenia ambulancií. Rovnako problémovou oblasťou ostávajú ordinačné hodiny, neprítomnosť lekára na pracovisku, nezabezpečenie zastupovania (nedodržovanie ordinačných hodín, nesúlad medzi schválenými ordinačnými hodinami a ordinačnými hodinami vyvesenými v čakárni, nezabezpečenie zastupovania neumiestnenie informácie o zastupovaní, neprítomnosti na viditeľnom mieste).

Záver

Zo štatistiky za rok 2016 vyplýva, že realizované správne konania (konania o uloženie pokuty) splnili svoj základný cieľ, ktorým je preventívne pôsobenie vo vzťahu k poskytovateľovi. U poskytovateľov, u ktorým už raz bola uložená pokuta nebolo spravidla zistené opätovné porušenie povinnosti. Došlo k miernemu poklesu podaní zo strany občanov, ako aj k poklesu realizovaných správnych konaní.

Navrhované opatrenia

1. Prostredníctvom poradensko-informačného centra zvyšovať informovanosť občanov a poskytovateľov v oblasti zdravotníctva,
2. Efektívne fungovanie online poradenstva,
3. Marketingová podpora poradensko-informačného centra,
4. Prostredníctvom web stránky KSK, facebook KSK zabezpečiť informovanosť občanov,
5. Skvalitniť proces vybavovania podaní, dodržiavať zákonné lehoty, aby nedochádzalo k preklúzii,
6. Realizáciou správnych konaní pôsobiť preventívne, ako aj represívne na poskytovateľov zdravotnej starostlivosti,
7. Zaradiť oblasti, v ktorých sa poskytovatelia dopúšťajú najviac chýb, do programu pracovných stretnutí s poskytovateľmi v okresoch KSK v roku 2017.
8. Realizáciou metodických návštev u poskytovateľov LSPP eliminovať podnety na úseku lekárskej služby prvej pomoci,
9. Aktívne sa zapojiť do prípadnej zmeny legislatívy na úseku povinnosti poskytovateľov zdravotnej ako aj lekárskej starostlivosti,
10. Zverejniť správu o záveroch vyhodnotenia vybavovania sťažností, podaní a správnych konaní za r. 2016 na web stránke Úradu KSK.

F/ KONTROLNÁ ČINNOSŤ RZ

Predmetom kontrolných návštev a metodickej činnosti v roku 2016 bola kontrola dodržiavania povinností poskytovateľov zdravotnej starostlivosti podľa §79 zákona č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a kontrola dodržiavania podmienok prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia na základe povolenia vydaného poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti Košickým samosprávnym krajom. V roku 2016 kontrolnú činnosť referátu zdravotníctva vykonávali na základe poverenia: MUDr. Štefan Lipčák, lekár samosprávneho kraja – do 1.5.2016, PhDr. Mgr. Helena Hrušková, sestra samosprávneho kraja, JUDr. Jana Megela Moskaľová, referent, PhDr. Peter Dringuš, referent, PhDr. Katarína Lukáčová, referent, MUDr. Erich Boroš, PhD., MSC, lekár samosprávneho kraja – od 1.11.2016. V r. 2016 bolo v rámci kontrolnej a metodickej činnosti vykonaných celkom 54 kontrol zdravotníckych

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

zariadení poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, z toho 4 kontroly boli vykonané u nových poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a 3 kontroly boli vykonané v ústavných zdravotníckych zariadeniach. Vykonanými kontrolami bolo zistených 96 nedostatkov, ktoré sa najčastejšie týkali materiálno-technického vybavenia zdravotníckeho zariadenia (protišoková skrinka 18%), zdravotnej dokumentácie 14%, cenníkov 11%, ordinačných hodín 17%, zoznam zdravotných výkonov 14% a odbornej spôsobilosti a registrácie sestry v Slovenskej komore sestier a pôrodných asistentiek 5 %. Porušenie §79 zákona č. 578/2004 Z.z. poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti bolo zistené u 34. kontrolovaných poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, u 20-ich poskytovateľov zdravotnej starostlivosti porušenie povinností poskytovateľov zdravotnej starostlivosti podľa §79 zákona č. 578/2004 Z.z. nebolo zistené. V porovnaní s kontrolnou činnosťou na úseku zdravotníctva s rokom 2015, bolo vykonaných o 2 kontroly v zdravotníckych zariadeniach viac. Z vedenej evidencie kontrol je zrejme, že oproti porovnateľnému obdobiu predchádzajúceho kalendárneho roka 2015, bolo zistených o 18 nedostatkov menej. Menej bolo nedostatkov týkajúcich sa personálneho zabezpečenia o 5% a materiálno-technického vybavenia zdravotníckeho zariadenia o 12%. Zvýšil sa ale počet nedostatkov v ďalších povinnostiach poskytovateľov zdravotnej starostlivosti o 19%, (ordinačné hodiny, nárast o 6%, zoznam zdravotných výkonov o 14%, nenahlásenie neprítomnosti poskytovateľa zdravotnej starostlivosti samosprávnemu kraju o 5%).

Povinnosti poskytovateľov ZS § 79 ods. 1 zák. č. 578/2004 Z.z.	Rok 2016		Rok 2015	
	Počet	%	Počet	%
Personálne zabezpečenie	5	5%	11	10%
lekár	-	-	-	-
sestra	5	5%	11	10%
Materiálno-technické vybavenie	21	22%	39	34%
protišoková skrinka	17	18%	25	22%
počítač	1	1%	7	6%
internet	3	3%	7	6%
iné povinné vybavenie (napr. tlakomer)	-	-	-	-
Ďalšie povinnosti poskytovateľov ZS	70	73%	61	54%
zdravotná dokumentácia	13	14%	21	19%
ordinačné hodiny	16	17%	12	11%
neprítomnosť na ambulancii, nenahlásenie neprítomnosti samosprávnemu kraju	5	5%	-	-
Cenník	11	11%	16	14%
príjmový pokladničný doklad	2	2%	1	1%
poplatky	3	3%	3	3%
Zoznam zdravotných výkonov	13	14%	-	-
registračná pokladňa	2	2%	2	2%
označenie zdravotníckeho zariadenia	2	2%	4	4%
odborný zástupca	3	3%	1	1%
Porušenie iných právnych predpisov	0	0%	0	0%
zákon č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve	-	-	-	-
Zistené nedostatky celkom	96	100%	114	100%

V roku 2016 vykonali farmaceutka samosprávneho kraja a referent farmácie Košického samosprávneho kraja 26 kontrol u poskytovateľov lekárenskej starostlivosti I. Plán bol splnený na 130%. U 9 poskytovateľov lekárenskej starostlivosti poskytuje lekárenskú starostlivosť v súlade s platnou legislatívou a kontrolnou činnosťou u nich nebolo zistené

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

žiadne porušenie platných právnych predpisov. V 3 prípadoch v zmysle § 39 ods. 2, zákona 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov bol výsledok kontroly postúpený ŠÚKL. V 6 prípadoch vzhľadom na porušenia zákona 362/2011 Z. z. začne Košický samosprávny kraj v súlade s ods. 34, § 138, zákona 362/2011 Z. z. v znení neskorších predpisov správne konanie vo veci uloženia pokuty za iné správne delikty. Všetky kontroly boli zamerané aj na prípravu IPL. Absencia prípravy IPL bola zistená u štyroch poskytovateľov lekárenskej starostlivosti. Vo všetkých týchto prípadoch začne Košický samosprávny kraj správne konanie vo veci uloženia pokuty za iné správne delikty.

Kontroly rok 2016	Počet
Vykonané kontroly	26 = 130%
Na základe podania	2
Opodstatnené podania	0
Neopodstatnené podania	2
Zistené nedostatky	Počet
Absencia záznamov o teplote a vlhkosti v miestnostiach	5
Chýbanie záznamov v knihe omamných látok o príjme a výdaji liekov s obsahom omamných a psychotropných látok II. skupiny	3
Absencia prípravy IPL	4
Výdaj liekov na lekárske predpis farmaceutickou laborantkou	1
Uloženie liekov v chladničke spolu s potravinami	1
Chýbanie zmluvy zodpovednosti za škodu spôsobenú iným osobám v súvislosti s poskytovaním lekárenskej starostlivosti	3
Uloženie zdravotníckych pomôcok v umyvárni	1
Absencia pracovnej zmluvy a pracovnej náplne farmaceutky	1
Absencia zmluvy s Modrou planétou	1
Absencia platného povolenia na výdaj OPL	1
Spolu	21

G/ POSKYTOVATELIA ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI

V sledovanom období vydal KSK celkom 291 povolení. Z toho bolo 244 rozhodnutí o vydaní povolenia na prevádzkovanie zdravotníckych zariadení, 45 rozhodnutí o zrušení povolenia, 2 rozhodnutia o prerušení konania. K vyznačeniu zmeny údajov v povoleniach došlo v 36 prípadoch. Ďalej boli v zmysle príslušných kompetencií vydané 2 oznámenia o zániku povolenia, 30 určení zdravotného obvodu, 24 potvrdení o platnosti povolenia, 262 nových schválení ordinačných hodín. Jednotlivé rozhodnutia boli riadne a zákonne spracované pri dodržaní určených lehôt. V roku 2016 bolo voči rozhodnutiu lekára samosprávneho kraja podané 1 riadne odvolanie a 1 odvolanie oneskorené. a sestry samosprávneho kraja podané žiadne odvolanie ani žiadny iný opravný prostriedok. O odvolaní ešte nebolo odvolacím orgánom rozhodnuté, oneskorené odvolanie bolo odvolacím orgánom potvrdené. Na základe určených kompetencií boli na referáte zdravotníctva vykonávané ďalšie činnosti súvisiace s prevádzkovaním zdravotníckeho zariadenia a poskytovaním zdravotnej starostlivosti, ktoré nie sú spracovávané a realizované podľa zákona o správnom konaní a to napr.: vyznačenie zmeny údajov v povolení, určenie rozsahu zdravotného obvodu, schvaľovanie ordinačných hodín, potvrdzovanie platnosti povolenia a dĺžke praxe poskytovateľov zdravotnej starostlivosti. V roku 2016 boli na referáte zdravotníctva doplnené a upravené jednotlivé žiadosti a následne doplnené a upravené rozhodnutia o vydaní povolenia z dôvodu povinnosti dokladovať bezúhonnosť právnických osôb výpisom z registra trestov. Referát zdravotníctva používa modul evidencie registra povolení pod názvom e-VUC RZplus. Prvotne bol v tejto aplikácii zavedený register držiteľov povolení a poskytovateľov zdravotnej starostlivosti so

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 1, Košice

všetkým určenými údajmi. Postupne boli sprístupnené a využívané služby ako: LSPP, hlásenia neprítomnosti, žiadosti o schválenie ordinačných hodín, zdravotné obvody, evidencia cenníkov, štatistiky. Zároveň tento modul využívajú poskytovatelia ZZ na ďalšie výstupy ako úpravu telef. čísiel, mail. adries. Register povolení sa priebežne aktualizuje a zároveň dopĺňa o údaje potrebné pre potreby programu OPIS. Sú sprístupnené služby modulu e-VUC pre verejnosť ako: možnosti vyhľadávania príslušného lekára, zdravotné obvody, LSPP, zdravotnícke zariadenia, ordinačné hodiny, neprítomnosť lekára a zastupujúceho lekára. Služby e-VUC využívajú aj ÚDZS a NCZI s ktorými v súčasnosti odsúhlasujeme a upravujeme identifikátory ZZ. Novela zákona 578/2004 Z.z. stanovila povinnosť poskytovateľov špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti požiadať o zmenu povolenia do 30.6.2016 ak poskytuje zdravotnú starostlivosť v špecializačnom odbore, ktorý nie je ustanovený vo všeobecnom záväznom právnom predpise (vyhl. MZ SR č. 84/2016). K aplikácii tejto novely bolo spracované a uverejnené Usmernenie OSVaZ č. 6/2015. V zmysle ust. § 102 q zákona 578/2004 Z.z. poskytovatelia špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti, ktorých sa predmetné ustanovenie týkalo, požiadali o zmenu povolenia resp. časť poskytovateľov požiadalo o potvrdenie platnosti povolenia. V zmysle § 102q bolo vydaných 87 povolení a 12 potvrdení platnosti povolenia. V roku 2016 referát zdravotníctva zaslal 398 poskytovateľom ZZ upozornenie na nedostatky uvedené v cenníkoch, z uvedeného počtu 200 poskytovateľov ZZ zaslalo opravené cenníky. Referátu zdravotníctva bolo zaslaných cenníkov a zoznamov zdravotných výkonov a služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v celkovom počte 634. Z dôvodu podania komplexných informácií bola pravidelne aktualizovaná Informácia o požiadavkách a podmienkach pre vydanie povolenia a zrušenia povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia, ktorá zahŕňa aj jednotlivé formáty žiadosti, ktoré uľahčujú orientáciu poskytovateľom zdravotnej starostlivosti.

H/ POSKYTOVATELIA LEKÁRENSKEJ STAROSTLIVOSTI

V období roku 2016 vydal farmaceut KSK spolu 110 rozhodnutí. Z toho: 4 rozhodnutia o vydaní povolenia – lekárne; 2 rozhodnutia o vydaní povolenia – výdajne; 8 rozhodnutí o zrušení povolenia – lekárne; 2 rozhodnutia o zrušení povolenia – výdajne; rozhodnutie o zastavení konania – lekárne/výdajne vydané nebolo. Rozhodnutia o zmene podľa § 8 ods. 3 zákona č. 362/2011 Z.z. o liekoch v znení neskorších predpisov bolo vydané nasledovne: nový druh – lekárne 2; nový druh – výdajne 0; zmena garanta – lekárne 17; zmena garanta – výdajne 5; zmena miesta – lekárne 0; zmena miesta – výdajne 0; rozhodnutie o pozastavení činnosti 0; rozhodnutie o zbavení povinnosti mlčanlivosti zdravotníckych pracovníkov 70; rozhodnutie o vrátení správneho poplatku 0; späťvzatie návrhu na začatie konania 0. K vyznačeniu zmeny údajov v zmysle § 8 ods. 1 zákona č. 362/2011 Z.z. v povolení došlo celkovo v 36 prípadoch. Z toho: zmena mena alebo priezviska 9, zmena bydliska alebo sídla 5, zmena štatutárneho orgánu 20, náhradný odborný zástupca 2, schválenie prevádzkového času 31. Rozhodnutia boli riadne a zákonne spracované pri dodržaní určených lehôt v súlade so správnym poriadkom Slovenskej republiky. V roku 2016 nebolo voči rozhodnutiu farmaceuta samosprávneho kraja podané žiadne odvolanie ani žiadny iný opravný prostriedok. Farmaceut Košického samosprávneho kraja vydal Usmernenie pre organizáciu Lekárskej pohotovostnej služby v jednotlivých okresoch. Na základe návrhov jednotlivých miestnych lekárenských komôr v kraji boli schvaľované navrhnuté rozpisy pohotovostných služieb lekární vo forme nariadení. Nariadenia farmaceuta o určení lekárenskej pohotovostnej služby boli vydávané štvrťročne pre jednotlivé okresy. Spolu bolo vydaných 16 nariadení. Na úseku farmácie bol, v rámci projektu OPIS, vyvinutý nový Register poskytovania lekárenskej starostlivosti. K migrácií dát z pôvodného registra (e-vúc) došlo v mesiaci marec 2016. V súčasnosti sú z pôvodného registra využívané už iba tieto doplnkové služby:

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

Nahlasovanie prekážok v prevádzkovaní, Pohotovostná služba, Hlásenie OPL a Oznamy ŠÚKL. Register je aktualizovaný automaticky pri prenose a následnom zápise dát z Fabasoftu do Registra. Paralelne je tiež aktualizovaný aj register e-vúc pre potreby využívania doplnkových služieb. Aj v roku 2016 sa realizovalo odovzdávanie a preberanie povolení na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia farmaceutom samosprávneho kraja. Odovzdávanie povolení farmaceutom dodalo tomuto úkonu dôstojnosť a zvýraznilo dôležitosť hlavne u nových držiteľov povolení.

I/ OŠETROVATEĽSKÁ STAROSTLIVOSŤ

V Košickom samosprávnom kraji pôsobilo k 31.12.2016 26 Agentúr domácej ošetrovateľskej starostlivosti (ďalej len „ADOS“). V priebehu roka 2016 neboli vydané nové rozhodnutia o povolení nových ADOS a 1 ADOS malo zrušené povolenie. Uskutočnené boli viaceré pohovory s uchádzačmi o nové ADOS. Počet sesterských miest v jednotlivých ADOS predstavoval 87,25 (plný úväzok). Počet dohôd bol 27 (väčšinou ide o dohody na 0,25 úväzok). Podľa Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 640/2008 Z. z. o verejnej minimálnej sieti poskytovateľov zdravotnej starostlivosti má mať KSK v prepočte na počet obyvateľov 115,9 sesterských miest v ADOS. V roku 2016 sa uskutočnili viaceré pracovné stretnutia s odbornou koordinátorkou ADOS KSK, kde sa riešili otázky týkajúce sa personálneho zabezpečenia a financovania ADOS zo strany zdravotných poisťovní. V roku 2016 bolo uskutočnených 54 kontrol v ambulantných a v ústavných zdravotníckych zariadeniach, kde okrem iného boli kontroly zamerané aj na personálne zabezpečenie zdravotníckych zariadení podľa Výnosu MZ SR č. 09812/2008 – OL z 10. septembra 2008 o minimálnych požiadavkách na personálne zabezpečenie a materiálne technické vybavenie jednotlivých druhov zdravotníckych zariadení. Z toho u 5 poskytovateľov (čo činí 5,00 %) sa vyskytli problémy s personálnym obsadením. Problémom boli chýbajúce, alebo neregistrované sestry, alebo miesto sestry pracoval iný zdravotnícky pracovník (napr. zdravotnícky asistent), a miesto pôrodnej asistentky pracovala sestra. V ADOS boli realizované 3 kontroly, kde sa konštatovali iba menšie chyby v technickom vybavení a vedení zdravotnej dokumentácie. 8 ADOS požiadalo o osobné pracovné stretnutie a konzultáciu pri riešení financovania, personálneho zabezpečenia a cenníka. V roku 2016 nebol evidovaný žiadny podnet zo strany občanov, resp. iných orgánov na činnosť a fungovanie ADOS alebo domu ošetrovateľskej starostlivosti. V rámci riešenia jednotlivých podaní nebolo žiadne podanie odstúpené na Slovenskú komoru sestier a pôrodných asistentiek do Bratislavy, pre podozrenie na porušenie práva pacienta na humánny, etický a dôstojný prístup zo strany zdravotníckeho pracovníka sestry. V ambulantných zdravotníckych zariadeniach sa vyskytujú problémy s registráciou sestier, ktoré pracujú v ambulanciách. Ďalej boli vykonané 2 metodické kontroly sociálnych zariadení, kde sa poskytuje zdravotná starostlivosť metódou ošetrovateľského procesu. Pri týchto metodických kontrolách boli metodicky usmernené sociálne zariadenia ako majú viesť zdravotnú dokumentáciu. Tri sociálne zariadenia požiadali o osobné pracovné stretnutie, kde boli metodicky usmernené o vedení zdravotnej dokumentácie, ktoré realizujú sestry. V špecializovanom zariadení, zariadení pre seniorov a domove sociálnych služieb v ARCUSE sa uskutočnili viaceré pracovné stretnutia, za účelom metodického usmernenia v súvislosti s vedením zdravotnej dokumentácie. Špecializované zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb ARCUS je jediné zariadenie v Košickom samosprávnom kraji, ktoré má uzavreté zmluvy so zdravotnými poisťovňami na poskytovanie zdravotnej starostlivosti. V Košickom samosprávnom kraji máme 1 Dom ošetrovateľskej starostlivosti vo Veľkých Kapušanoch s kapacitou 25 lôžok. Dňa 8.12.2016 sa uskutočnilo pracovné stretnutie námestíčov pre ošetrovateľstvo v ústavných zdravotníckych zariadeniach Košického samosprávneho kraja, kde hlavnou témou bolo riešenie problému minimálnych požiadaviek na zabezpečenie jednotlivých pracovísk

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 1, Košice

ústavných zdravotníckych zariadení, kompetencie sestier, nové kompetencie zdravotníckych asistentov, vzdelávanie sestier a pôrodných asistentiek a výpovede sestier, nedostatok pôrodných asistentiek. Viaceré ambulantly a ústavné zdravotnícke zariadenia a agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti sa obracajú na Košický samosprávny kraj s problémom nedostatku sestier a pôrodných asistentiek. Najaktuálnejší je problém chýbajúcich pôrodných asistentiek, pretože v Košickom samosprávnom kraji, nie je vzdelávacia inštitúcia, ktorá by vzdelávala odbornosť - pôrodná asistancia. Dňa 21.10.2016 na konferencii manažmentu v ošetrovateľstve v Liptovskom Jáne bola prezentovaná problematika chýbajúcich sestier a pôrodných asistentiek a bolo oslovené Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, v zastúpení doc. PhDr. Zuzana Slezákovej, PhD., MPH., vedúcej odbor zdravotníckeho vzdelávania za účelom riešenia tejto problematiky. V priebehu sledovaného obdobia sa ďalej uskutočnili viaceré pracovné stretnutia sestry samosprávneho kraja a Slovenskej komory sestier a pôrodných asistentiek, kde boli riešené problémy sestier a pôrodných asistentiek. Najdôležitejšie problémy, ktoré sa riešili na jednotlivých pracovných stretnutiach, boli: finančné ohodnotenie sestier a pôrodných asistentiek v ambulantlych a ústavných zdravotníckych zariadeniach, zdravotná dokumentácia a jej vedenie v zdravotníckych zariadeniach, pracovné zaradenie sestier a zdravotníckych asistentov a sanitárov, nové kompetencie zdravotníckych asistentov, sestier a pôrodných asistentiek, problémy ADOS a limity zdravotných poisťovní, neuzatvorenie zmlúv s novými ADOS v KSK, nedostatok pôrodných asistentiek, nedostatok sestier.

Medzi navrhované opatrenia v tejto oblasti patria najmä: prostredníctvom aktívnej komunikácie s odborom školstva, fakultami ošetrovateľstva a MZ SR hľadať možnosti priamej i nepriamej podpory vzdelávania sestier a pôrodných asistentiek, v rámci pracovných stretnutí sestier samosprávnych krajov a MZ SR bol MZ SR predložený problém vzdelávania pôrodných asistentiek v KSK (opakovane ešte predložiť požiadavku), prostredníctvom aktívnej komunikácie so Slovenskou komorou sestier a pôrodných asistentiek, zdravotnými poisťovňami a MZ SR hľadať riešenie optimálneho finančného ohodnotenia sestier, pôrodných asistentiek a iných zdravotníckych pracovníkov, prostredníctvom aktívnej komunikácie so zdravotnými poisťovňami vplývať na naplnenie minimálnej siete, cestou vlastných administratívnych nástrojov pri udeľovaní povolení a komunikáciou s jednotlivými ADOS hľadať možnosti naplnenia a vyváženia minimálnej siete, tak aby bolo rovnomerne pokryté celé územie KSK.

J/ ROZVOJ A INVESTÍCIE DO NEMOCNÍC

V pôsobnosti Košického samosprávneho kraja boli od ich delimitácie z MZSR (2003) štyri NsP (NsP sv. Barbory Rožňava, a.s., NsP Spišská Nová Ves, a.s., NsP Trebišov, a.s. a NsP Štefana Kukuru Michalovce, a.s.), ktoré boli neskôr transformované na akciové spoločnosti. V súvislosti so zlým hospodárením nemocníc a nutnosťou realizácie veľkých investícií do predmetných zdravotníckych zariadení sa kraj rozhodol hľadať pre nemocnice strategického investora, od ktorého sa očakával prílev súkromného kapitálu do zdravotníckych zariadení. Proces výberu strategického partnera pre nemocnice s poliklinikami bol počas roka 2011 úspešne ukončený. Víťazom medzinárodného tendra sa stala spoločnosť Vranovská investičná, s.r.o., ktorej právnym nástupcom je spoločnosť Svet zdravia, a.s.. Víťaz tendra prevzal k 1.9.2011 nemocnice s poliklinikami Zmluvou o dočasnom prevode akcií na obdobie 20 rokov. Spoločnosť Svet zdravia, a.s. investovala do NsP Štefana Kukuru Michalovce, a.s. za obdobie posledných 4 rokov 3,9 mil. €. Medzi najväčšie investície patrí najmä: rekonštrukcia infekčného pavilónu, obnova počítačovej techniky, ortopedický stôl – zákrokový, endoskopický operačný stôl, autokláv, rekonštrukcia onkologického pavilónu, anestéziologický aparát, napojenie na verejnú kanalizáciu. Do NsP Trebišov, a.s. bolo za rovnaké obdobie preinvestovaných rovnako 4,7 mil. €, ktoré boli určené najmä na: zlúčenie

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 1, Košice

chirurgie a traumatológie, výmeny okien, nové výťahy, vozidlo DZS, sieťovú infraštruktúru, rekonštrukcia gynekologicko-pôrodnického oddelenia, oftalmologický mikroskop, laparoskopickú vežu s príslušenstvom. Do NsP sv. Barbory Rožňava, a.s. bolo investovaných 4,0 mil. € najmä na: stavebné úpravy súvisiace s rozšírením ODCH, rekonštrukcia gynekologicko-pôrodnického oddelenia, nové vozidlá DZS, digitálny mamograf, parkovacie systémy, paplóny, podhlavníky, matrace, rozšírenie psychiatrickej liečebne, revitalizácie fasád. NsP Spišská Nová Ves, a.s. získala 5,0 mil. €, ktoré boli určené najmä na: novú magnetickú rezonanciu s ňou súvisiace stavebné úpravy, nový urgentný príjem a s ním súvisiace stavebné úpravy, regulovanie TÚV, operačné svietidlá, rozšírenie interného oddelenia a neurológie, laparoskopickú vežu, slnolamy, výmenu podláh a pod. Predstavitelia nájomcu nemocníc sú pravidelne pozývaní na rokovania Zdravotnej komisie pri Zastupiteľstve KSK.

K/ NEMOCNICA NOVEJ GENERÁCIE MICHALOVCE

Odstránením technologicky nevyhovujúceho skeletu nedostavaného pavilónu, ktorý bol súčasťou NsP Štefana Kuku Michalovce, a.s., došlo k rozhodnutiu predstaviteľov KSK postaviť pre obyvateľov širokého spádového územia úplne novú nemocnicu s najmodernejším prístrojovým vybavením. Zakladajúcimi spoločníkmi tejto obchodnej spoločnosti sú Košický samosprávny kraj s podielom vo výške 19 %, Mesto Michalovce s podielom vo výške 1 % a obchodná spoločnosť Svet zdravia, a.s. s podielom vo výške 80 % na jej základnom imaní. Zefektívnenie činnosti a fungovania súčasnej nemocnice vyžadovalo rázny zásah a to najmä sústredením činností pod jednu strechu. So spustením fungovania Nemocnice novej generácie sa plánuje od januára 2018. V súčasnosti prebiehajú intenzívne stavebné a technologické práce súvisiace s jej výstavbou. Areál novej nemocnice bude združovať 443 lôžok, 8 najmodernejších operačných sál, centrálny urgentný príjem, orientáciu na jednotňovú chirurgiu a pod.

L/ ZVÝŠENIE POVEDOMIA OBČANOV KRAJA

OSVaZ vyvíja aktivity za účelom pravidelného informovania verejnosti a zvyšovania právneho povedomia občanov v oblastiach zdravotníctva. Od roku 2014 je organizovaná na tunajšom úrade akcia pod názvom Deň zdravia, ktorej návštevnosť sa zvyšuje a tiež pribúdajú noví promotéri s ukázkami svojich aktivít v sociálnej a zdravotnej oblasti. V spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou a.s., Ligou proti rakovine, Národnou transfúznou jednotkou, Slovenským červeným krížom, Úniou nevidiacich Slovenska a strednými odbornými školami na Kukučínovej a Moyzesovej ulici, domovmi sociálnych služieb, Dobrovoľníckym centrom Košického kraja a ďalšími neziskovými organizáciami sa v roku 2016 uskutočnil už 3. ročník. V rámci Dňa zdravia je organizovaný aj odber krvi, ktorý sa tiež uskutočňuje aj v mesiaci február (tzv. Valentínska kvapka krvi). V roku 2017 máme v pláne informovať verejnosť o svojej činnosti aj na sociálnych sieťach.

M/ PODPORA DOBROVOĽNÍCTVA

V roku 2016 sa Košický samosprávny kraj stal členom Dobrovoľníckeho centra Košického kraja (ďalej len „DCKK“), ktoré sa zaoberá koordináciou a manažmentom dobrovoľníctva v košickom regióne. Výsledkom tohto členstva a spolupráce je napĺňanie cieľov stanovených v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na obdobie 2016 – 2022, ktorými sú okrem iných aj podpora vzniku a činnosti Regionálneho centra dobrovoľníctva a podpora budovania infraštruktúry dobrovoľníctva. Plnenie týchto cieľov má viesť k celkovému rozvoju dobrovoľníctva v kraji. V rámci spolupráce s DCKK bol zrealizovaný Týždeň dobrovoľníctva, do ktorého sa zapojilo takmer 800 dobrovoľníkov a odpracovalo sa viac ako 2500 hodín. Zo strany Košického samosprávneho kraja bola

Košický samosprávny kraj Námestie Maratónu mieru 1, Košice

poskytnutá podpora aj pri množstve ďalších činností organizovaných DCKK, napr. workshopov pre domovy sociálnych služieb. Na základoch systémovej podpory dobrovoľníctva, ktoré boli úspešne položené v roku 2016 chce DCKK ďalej stavať a pokračovať v roku 2017 s cieľom vytvoriť stabilnú štruktúru, ktorá bude trvalo udržateľná a vytvoriť tak silné zázemie pre všetky dobrovoľnícke organizácie, dobrovoľníkov a tiež firmy z regiónu, ale aj mimo neho. V roku 2017 DCKK spolu s KSK predložilo mestu Košice návrh, aby za ich spoluúčasti kandidovalo za Európske hlavné mesto dobrovoľníctva 2019, ktorý bol mestom schválený. Pripravuje sa prihláška a následne bude spracovaný plán spolupráce, ktorá umožní dosiahnuť stanovený cieľ. Záujem KSK byť partnerom v kandidatúre vyplýva najmä zo záujmu implementovať výsledky budovania infraštruktúry dobrovoľníctva v meste Košice aj do ďalších miest a obcí v rámci kraja.

N/ CENTRÁ INTEGROVANEJ ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI

Jednou z priorit Ministerstva zdravotníctva SR je oblasť primárneho sektoru. Súčasťou tzv. „reformy zdola“ je aj koncept integrovanej zdravotnej starostlivosti. Hlavným cieľom projektu centier integrovanej zdravotnej starostlivosti, je zvýšenie koncentrácie poskytovania primárnej zdravotnej starostlivosti na Slovensku. Ťažiskom každého integrovaného centra bude poskytovanie zdravotnej starostlivosti v primárnom kontakte, t.j. v odbore všeobecných lekárov pre dospelých a všeobecných lekárov pre deti a dorast. Zároveň však centrum bude môcť rozšíriť poskytované služby, napríklad v oblasti: gynekológia, stomatológia, ADOS, iné špecializované ambulancie a pod. V centrách však môže byť zabezpečené aj sociálne poradenstvo, rehabilitácie, prevencia, poradenstvo a množstvo ďalších služieb. V roku 2016 boli realizované úvodné aktivity pripravovaného projektu. V ďalšom období sa budú vytvárať tzv. Masterplány, ktorých súčasťou budú konkrétne návrhy rozmiestnenia centier. V Košickom kraji sa na základe stanovenia rôznych kritérií a faktorov plánuje vytvoriť 16 až 20 centier integrovanej zdravotnej starostlivosti.

Odbor kultúry a cestovného ruchu

Košický samosprávny kraj má vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti 23 kultúrnych zariadení:

- 4 divadlá (Divadlo Romathan, Divadlo Thália Színház, Spišské divadlo, Bábkové divadlo Košice);
- 2 galérie (Východoslovenská galéria v Košiciach, Galéria umelcov Spiša v Spišskej Novej Vsi);
- 5 múzeí (Východoslovenské múzeum v Košiciach, Múzeum Spiša v Spišskej Novej Vsi, Banícke múzeum v Rožňave, Zemplínske múzeum v Michalovciach a Múzeum a Kultúrne centrum južného Zemplína v Trebišove, ktoré zabezpečuje okrem múzejných činností aj komplex služieb v zmysle zákona o kultúrno-osvetovej činnosti);
- 5 regionálnych knižníc (Verejná knižnica Jána Bocatia v Košiciach, Zemplínska knižnica v Trebišove, Zemplínska knižnica Gorazda Zvonického v Michalovciach, Gemerská knižnica v Rožňave, Spišská knižnica v Spišskej Novej Vsi);
- 7 kultúrno-osvetových zariadení (Gemerské osvetové stredisko v Rožňave, Spišské osvetové stredisko v Spišskej Novej Vsi, Zemplínske osvetové stredisko v Michalovciach, Kultúrne centrum Abova v Bidovciach, Kultúrne centrum Údolia Bodvy a Rudohoria so sídlom v Moldave Nad Bodvou, Kultúrne centrum Medzibod0oržia a Použia v Kráľovskom Chlmcí – súčasťou ktorého je Knižnica pri KCMaP a Regionálna muzeálna expozícia J. Mailátha. Do kultúrno-osvetových zariadení patrí jedno zariadenie so špecializovanou osvetovou činnosťou – Hvezdáreň v Michalovciach);

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

Základným poslaním a trvalou úlohou kultúrnych organizácií je uchovávanie kultúrneho dedičstva, spravovanie a sprístupňovanie zbierkových predmetov múzeí a galérií ako i spravovanie a prezentácia knižných fondov, tvorba a prezentácia hudobno-dramatického umenia v podmienkach divadiel, realizácia výchovnovzdelávacích podujatí v rámci mimoškolskej výchovy, organizovanie festivalov, súťaží a prehliadok v oblasti záujmovej umeleckej činnosti a tradičnej ľudovej kultúry a umenia ako aj kvalitatívny systematický rozvoj ostatných kultúrnych služieb a kultúrnych aktivít na území Košického samosprávneho kraja.

Činnosť organizácií

Vybrané štatistické údaje za rok 2016

Divadlá

	Divadlo Romathan	Divadlo Thália Színház	Bábkové divadlo	Spišské divadlo	CELKOM
Počet premiér	2	5	3	4	14
Celkový počet repríz a ostatných predstavení a aktivít	67	276	290	229	862
Celkový počet návštevníkov	8 805	25 000	27 085	34 877	95 767

V sledovanom období štyri divadlá našudovali celkom 14 premiérových predstavení, odohrali, resp. organizovali celkom 724 divadelných predstavení, vrátane iných aktivít v sídle vlastného divadla a tiež v rámci zájazdových aktivít aj v iných miestach v regióne, mimo regiónu KSK i v zahraničí. Divadelné aktivity týchto štyroch divadiel videlo takmer 96 tisíc divákov.

Galérie a múzeá

	VSG	GUS	VSM	MS SNV	BM RV	ZM MI	MaKCJZ TV - muzeálna činnosť	CELKOM
Počet výstav	21	24	25	7	23	5	7	112
Počet iných aktivít (semináre, kurzy, tvorivé dielne, hudobné vystúpenia ap.	131	89	35	159	199	20	21	654

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

Počet účastníkov	23 944	24 384	10 606	25 014	20 103	3089	16 059	123 199
------------------	--------	--------	--------	--------	--------	------	--------	---------

Múzeá a galérie predstavili verejnosti v priebehu roka 2016 celkom 112 výstav a pripravili ďalších 654 aktivít pre odbornú a širokú verejnosť. Na všetkých aktivitách múzeí a galérií sa v roku 2016 zúčastnilo viac ako 123 tis návštevníkov.

Regionálne knižnice a Knižnica pri KCMaP

	VKJB	ZK TV	ZKGZ MI	GKPD RV	SK SNV	Knižnica pri KCMaP	CELKOM
Počet zapísaných čitateľov	10 008	3 882	5 911	2 623	2 832	293	25 256
Počet výpožičiek celkom,	391 562	113 612	136 300	93 890	116 834	4 574	852 198
z toho:	306 008	100 010	103 126	91 326	108 445	3 379	708915
- absenčné	85 554	13 602	33 174	2 564	8 389	1 195	143 283
- prezenčné							
Stav knižného fondu k 31.12.2016	218 849	49 907	92 278	99 547	87 885	27 354	548 466

V piatich regionálnych knižniciach bolo v roku 2016 zapísaných celkom 25 256 čitateľov. Evidovaný počet výpožičiek všetkých uvedených knižníc je 852 198, z čoho viac ako 83% tvoria absenčné výpožičky. Stav knižničného fondu v uvedených knižniciach k 31. 12. 2016 predstavoval 548 466 jednotiek.

Kultúrne centrá, osvetové zariadenia, hvezdáreň

	GOS RV	SOS SNV	ZOS MI	KCÚBaR	KCA	KCMaP	MaKC JZ – osvetová činnosť	Hvezdáreň MI	CELKOM
Výkony subjektov KOČ spolu	277	48	190	179	46	41	156	309	937+309
V tom: počet súťaží, prehliadok, festivalov	99	40	32	39	15	35	31	3	291 + 3
Počet výchovnozdelávacích podujatí	178	8	158	140	24	6	125	306	639 + 306
Celkom účastníkov	13 821	2 408	9 543	14 038	7 956	27 275	27 629	7 214	109 884 +7214

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

V tom: na súťažiach, festivaloch, prehliadkach	11 331	2 352	6 481	9 109	5 500	26 282	23 659	418	84 714 + 418
Výchovno-vzdelávacích aktivítach	2 490	56	3 062	4 929	1 706	993	3 970	6 796	17 206 + 6796

Zariadenia pre kultúrno-osvetovú činnosť majú zo všetkých typov kultúrnych zariadení najrôznorodjšiu činnosť s osobitným dôrazom na aktivity v oblasti záujmovo-umeleckej činnosti, tradičnej ľudovej kultúry a výchovno-vzdelávacích činností. V roku 2016 pripravili zariadenia pre kultúrno-osvetovú činnosť vyše 1 300 podujatí, z ktorých takmer tisíc bolo s výchovno-vzdelávacím zameraním a zúčastnilo sa na nich vyše 25 tisíc osôb. Na 294 podujatiach festivalového charakteru a súťažiach sa zúčastnilo viac ako 85 tisíc návštevníkov – divákov.

V oblasti kultúrno-osvetovej činnosti má osobitný význam starostlivosť, rozvoj a šírenie hodnôt tradičnej ľudovej kultúry. Podľa vykonaných štatistických zistení môžeme konštatovať, že na území Košického samosprávneho kraja pôsobí 190 remeselníkov ľudovej kultúry a vyše 5 tisíc aktérov – ochotníkov v rámci rôznych skupín TLK (členovia folklórnych súborov, folklórnych skupín, speváckych skupín, ľudovej hudby, jednotlivci – speváci, inštrumentalisti, ľudoví rozprávači). Mimoriadne významným prínosom pre oblasť TLK bolo v sledovanom období doplnenie ďalších remeselníckych dielní do Domu tradičnej kultúry Gemera, ktoré bolo odovzdané do užívania po komplexnej rekonštrukcii v roku 2015, ale vybavenie dielní sa skompletizovalo aj v roku 2016. V súčasnosti Dom TK Gemera poskytuje služby, vzdelávacie a metodické aktivity v troch špecializovaných dielnach s dodržaním autenticity TLK, a to v tkáčskej, hrnčiarskej a gastronomickej.

Ostrov kultúry

V oblasti kultúrnych služieb v našom regióne je potrebné spomenúť výsledky po stránke udržateľnosti projektov zrealizovaných v rámci programu EHMK – Košice 2013 pod spoločným názvom Ostrov kultúry, ktoré sa nachádzajú na území mesta Košice v správe piatich kultúrnych inštitúcií v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK. Vo všetkých siedmich otvorených zónach sa konajú rôznorodé aktivity pre širokú verejnosť organizované kultúrnymi inštitúciami KSK ako aj v spolupráci s inými poskytovateľmi kultúrnych služieb. V roku 2016 sa uskutočnilo v otvorených zónach celkom 470 aktivít, na ktorých sa zúčastnilo takmer 230 tisíc návštevníkov z regiónu ale i z iných regiónov Slovenska i zo zahraničia.

Mimorozpočtové zdroje

V roku 2016, rovnako aj po minulé roky podali kultúrne organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK žiadosti na získanie dotácií pre financovanie realizácie časti výdavkov na ich činnosť, či údržbu alebo nadobudnutie technického zabezpečenia. Ide o významné mimorozpočtové zdroje financovania, ktoré napomáhajú naplňovať strategické zámery rozvoja oblasti kultúry, ale aj víziu Optimalizácie kultúrnych zariadení.

V správe predkladáme informáciu o dotáciách získaných kultúrnymi organizáciami, podávané v rámci nasledovných grantových schém :

- Fondu na podporu umenia (FPU);
- Ministerstva kultúry SR : Program 2 - Kultúra znevýhodnených skupín (MK SR);
- Úrad vlády SR : Kultúra národnostných menšín (ÚV SR);

Košický samosprávny kraj Námestie Maratónu mieru 1, Košice

Ku koncu roka malo 23 kultúrnych organizácií schválených celkovo 169 projektov v celkovej výške 881 965€. Tieto údaje nie sú definitívne, nie sú jasné ešte údaje za získané kultúrne poukazy (cez dotáciu Ministerstva kultúry SR : Program 3 - Kultúrne poukazy 2016).

Avšak na základe uvedených údajov môžeme konštatovať výrazne vzrastajúci trend nielen v počte získaných projektov, ale hlavne v objeme získaných finančných prostriedkov, voči predchádzajúcim rokom - čo je nárast o 69 % oproti plánovanému objemu.

Dôvodov je viacero, ale za hlavnú považujeme dlhodobé úsilie OKCR, ktorý motivuje inštitúcie v týchto aktivitách, iniciuje nové projektové zámery, zlepšuje zručnosti riaditeľov a manažérov v písaní a podávaní grantov, vytvára podmienky na vzdelávanie, výmenu skúseností a nápadov, sledujúc rozvojové trendy prepája kultúrnych aktérov z inými odvetvami, čím zlepšuje ich šance na získanie finančných prostriedkov.

To znamená aj to, že opatrenia na podporu projektovej činnosti inštitúcií, ktoré sme prijali v roku 2011, sú napĺňané a aj vďaka nim sa darí kultúrnym organizáciám v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK byť úspešnými pri získavaní zdrojov, a tým aj posilňujú silnú pozíciu Košického samosprávneho kraja v oblasti kultúry. Organizácie sa aj vďaka projektom stávajú silnejšími, motivovanými a v mnohých prípadoch rozširujú svoje ponuky služieb a rozvíjajú svoju kreativitu.

V neposlednom rade je pod tento úspech podpísané aj to, že sme boli aktívni v legislatívnom procese pri schvaľovaní Zákona o Fonde na podporu umenia a snažili sme sa pre naše inštitúcie vytvoriť podmienky tak, aby sa kultúrne politiky štátu a kraja vzájomne prepájali. Aj keď neboli zohľadnené všetky naše požiadavky, podstatné náležitosti, ktoré sme presadzovali sa nakoniec zohľadnili v schvaľovacom procese FPU.

Pre porovnanie uvádzame tabuľku úspešnosti za posledné tri roky :

	2014	2015	2016
Počet schválených projektov (ks)	138	139	169
Výška získaných prostriedkov (€)	379 015	372 690	881 965

Projekty

Cestujúce bábk

Projekt, pri ktorom je prijímateľom grantu KSK. Cieľom projektu „Cestujúce bábk“, ktorý získal podporu z Nórskeho finančného mechanizmu je zlepšiť informovanosť o prihraničných regiónoch Ukrajiny a Slovenska a prezentovať spoločné kultúrne dedičstvo- prioritne pre deti. Bude spracovaných a odvysielaných desať televíznych bábkových inscenácií na základe reálnych historických udalostí, osobností alebo miest, ktoré spájajú oba prihraničné regióny. Spolu s inscenáciami budú odvysielané aj televízne dokumenty prezentujúce turistické atraktivity a ponuku v každej z cieľových lokalít. Na projekte sa začalo pracovať v októbri 2015 a jeho realizácia potrvá do apríla 2017. V roku 2016 bolo pripravených a odohraných 10 divadelných inscenácií (5 na Slovensku a 5 na Ukrajine). Každé odohranie inscenácie sprevádzalo interaktívne podujatie pre deti s cieľom hravou formou spoznávať KSK a Zakarpatskú časť Ukrajiny. Partnermi projektu sú Bábkové divadlo v Košiciach, KOCR, Divadlo BAVKA a agentúra ASEZ.

ROP

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

V roku 2016 bola ukončená fyzická aj finančná realizácia 7 projektov schválených a financovaných v rámci Regionálneho operačného programu, v rámci opatrenia ROP 3.1 Posilnenie kultúrneho potenciálu regiónov, oblasť podpory 3.1a – intervencie do pamäťových a fondových inštitúcií a oblasť podpory 3.1b - intervencie do nehnuteľných kultúrnych pamiatok.

Zrealizované investičné projekty boli, až na jeden (Zemplínske múzeum v Michalovciach). V roku 2016 bolo obstarané chýbajúce interiérové vybavenie pri 5 projektoch plánované v rozpočte projekte, avšak pre nedostatok času nezrealizované v rámci projektu, ktoré dofinancoval KSK z vlastných zdrojov.

Revitalizácia depozitára Východoslovenského múzea v Košiciach – Šaci

Východoslovenské múzeum v Košiciach

Rekonštrukciou získalo múzeum moderný depozit a konzervátorský priestor pre významné historické zbierky. Zbierky budú uložené v novom regálovom a skriňovom skladovacom systéme a bude vytvorené pracovisko vybavené konzervátorskou technológiou na základné ošetrovanie zbierok.

Astronomický areál – rekonštrukcia Moussonovho domu a parku v Michalovciach

Hvezdáreň v Michalovciach

Po rekonštrukcii objektu sa vytvorili podmienky na širšie využitie objektu. Zabezpečilo sa vysušenie muriva a zabránilo sa ďalšiemu vlhnutiu, urobili sa nové omietky, zateplila fasáda, opravila pochôdna strecha, vymenili sa okná a dvere, zabezpečila sa bezbariérovosť. Súčasťou projektu bola aj renovácia sociálnych zariadení, rekonštrukcia interiéru aj exteriéru kupoly, oplotenia areálu, úprava spevnených plôch a zelene.

Rekonštrukcia budovy hlavného kaštieľa Zemplínskeho múzea v Michalovciach

Zemplínske múzeum v Michalovciach

Po rekonštrukcii sa rozšíria možnosti využitia objektu, zamerané najmä na multifunkčné aktivity detí a mládeže (multimediálna miestnosť, tvorivé dielne, letné školy). Zemplínske múzeum získa priestor na rozšírenie svojich stálych expozícií a v suterénnych priestoroch sa rozšíria priestory vinotéky o prezentáciu vín zo sobraneckej oblasti

Kaštieľ v Trebišove - obnova jazdiarne

Múzeum a Kultúrne centrum južného Zemplína v Trebišove

V zrekonštruovanom objekte vzniklo múzeum poľovníctva a ochrany zveri. Múzeu a Kultúrnemu centru južného Zemplína tak pribudne prezentácia záľuby Andrásyovcov, pôvodných majiteľov kaštieľa, vrátane expozície poľovníckych trofejí a dobových poľovníckych zbraní.

Kaštieľ v Trebišove – obnova národnej kultúrnej pamiatky

Múzeum a Kultúrne centrum južného Zemplína v Trebišove

Po rekonštrukcii objektu vzniklo zázemie pre interaktívne expozície o regionálnej histórii šľachtických rodov vlastniacich kaštieľ, zrekonštruovala sa zrkadlová sieň, ktorá bude slúžiť na spoločenské udalosti. Vytvorením nových priestorov vznikla v podkroví galéria, kde sa budú odohrávať predstavenia z regionálnych dejín a v expozícii Andrásyho traktu sa prepojí história Andrásyovcov s históriou výroby tokajského vína.

Provinčný dom SNV

Múzeum Spiša v Spišskej Novej Vsi

Vďaka projektu vznikol polyfunkčný múzejný objekt, plnohodnotne využiteľný v kultúrno-poznávacom cestovnom ruchu, s napojením na Gotickú a Železnú cestu v regióne. Expozičné a kultúrno-vzdelávacie využitie sa rozšírilo na úkor depozitov a skladov, ale s využitím doteraz nevyužitých priestorov.

Zážitkové centrum SENTINEL v Rožňave

Banické múzeum v Rožňave

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

Vďaka rekonštrukcii objektu sa zlepšil technický stav a architektonický výraz národnej kultúrnej pamiatky, vznikli nové priestory pre najvýznamnejšie a najcennejšie exponáty múzea – parné automobily a krytá plocha pre exteriérové exponáty. Pribudol bezbariérový prístup do objektu múzea, vrátane vstupu na poschodia (schodolez, zdvíhacia plošina) a znížila sa energetická náročnosť budovy.

Podané projekty

V roku 2016 OKaCR a kultúrne organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK podali niekoľko projektov do programu INTERREG. Projekty neboli do konca roka 2016 vyhodnotené – prebiehal hodnotiaci proces.

Názov projektu: Spiš a Malopoľsko - objavujeme zabudnutú spoločnú históriu

Partner projektu: Múzeum Spiša

Hlavným cieľom Múzea Spiša je: Rekonštrukcia pivničných priestorov, dvora a fasády provinčného domu, zriadenie historickej a archeologickej expozície

Názov projektu: Dedičstvo Andrásyovcov

Hlavný partner Múzeum a Kultúrne centrum južného Zemplína v Trebišove

Hlavný cieľom pre MaKCJZ v TV je: zriadenie expozície Andrásyovcov a prezentácia ich dedičstva inovatívnymi spôsobmi (zážitkové prehliadky, gastronómia)

Názov projektu: Dedičstvo inšpiruje

Hlavný partner: Košický samosprávny kraj

Partner Gemerské osvetové

Hlavný cieľom pre KSK je: vypracovať rozvojový dokument pre TLK v KSK, vzdelávať aktérov TLK, vybrať, zdokumentovať a navrhnuť využitie 10 regionálnych špecifík

Hlavný cieľom pre GOS je: revitalizovať zadný dvor a dielne, vybaviť košíkársku a rezbársku dielňu

Názov projektu: Objavme našu minulosť pre spoločnú budúcnosť Európy

Hlavný partner Východoslovenské múzeum

Hlavný cieľom pre VsM je: Zriadenie archeologickej expozície s vysokou mierou interaktivity a jej prepojenie s náleziskom v Nižnej Myšli

Názov projektu: Kultúrny turizmus bez hraníc – Dialóg kultúr pozdĺž vínnych ciest Bükkalja a Medzibodrožie

Partner Kultúrne centrum Medzibodrožia a Použia

Hlavný cieľom pre MaKCJZ je: revitalizácia dvora Múzejnej expozície J. Majlátha, zriadenie info bodu pre vínnu cestu

Názov projektu: Parky historického Zemplína

Partner Múzeum a Kultúrne centrum južného Zemplína

Hlavný cieľom pre MaKCJZ je revitalizácia časti parku, drobné investície, inovatívne kultúrne aktivity

Názov projektu: Európska kultúrna cesta Františka II. Rákociho

Partner: Košický samosprávny kraj

Hlavný cieľom pre KSK je: Oprava strechy na Katovej bašte, propagačné a publikačné aktivity

CESTOVNÝ RUCH

V sledovanom období Košický samosprávny kraj realizoval aktivity v oblasti cestovného ruchu prostredníctvom Referátu cestovného ruchu pri Odbore kultúry a cestovného ruchu KSK a prostredníctvom Krajskej organizácie cestovného ruchu Košický kraj, ktorú KSK založil v roku 2012.

Košický samosprávny kraj má v oblasti cestovného ruchu prijaté dva strategické dokumenty (Stratégia rozvoja cestovného ruchu v Košickom kraji do roku 2020 a Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v KSK), ktoré referát cestovného ruchu pravidelne vyhodnocuje a pripravuje podklady na ich aktualizáciu.

V oblasti nekomerčnej infraštruktúry cestovného ruchu referát cestovného ruchu realizoval aktivity súvisiace s údržbou existujúcej infraštruktúry (preznačenie 200 km existujúcich cykloturistických trás) a aktivity súvisiace s projektovou prípravou pre medzinárodnú cyklotrasu EuroVelo 11 a Zemplínsku cyklomagistrálu.

Zvyšovanie povedomia a osveta v cestovnom ruchu boli v roku 2016 realizované prostredníctvom seminárov, konferencie a rôznych prezentácií. V rámci projektu „Bicyklom aj za hranice“, referát cestovného ruchu zrealizoval 17.-18.8.2016 odborný seminár „Cyklistická infraštruktúra“. Dňa 22.9.2016 referát cestovného ruchu zorganizoval 9. ročník konferencie „KSK – partner v cestovnom ruchu“ na tému náboženský cestovný ruch. Referát cestovného ruchu aj v roku 2016 zrealizoval prezentácie pre študentov TU F BERG a študentov stredných škôl so zameraním na cestovný ruch. KOČR Košický kraj realizovala dňa 14.4.2016 informačný seminár pre turistické informačné centrá.

Medzi základné komunikačné nástroje využívané na prezentáciu aktivít a ponuky cestovného ruchu v Košickom kraji patrili tlačové správy, PR články, elektronické médiá, prezentácia na výstavách a webové stránky Košického samosprávneho kraja a Krajskej organizácie cestovného ruchu. Referát cestovného ruchu v dňoch 28.-31.1.2016 zrealizoval propagáciu KSK na veľtrhu cestovného ruchu ITF SlovakiaTour 2016 v Bratislave, kde sa kraj predstavil v spoločnej výstavnej expozícii na rozlohe 108 m². Referát cestovného ruchu predstavil turistickú ponuku Košického kraja aj na výstave INFOTOUR & CYKLOTURISTIKA, ktorá sa konala v dňoch 11.3. - 12.3.2016 v Hradci Králové. KOČR Košický kraj spustila pre turistov v apríli 2016 mobilnú aplikáciu „Košice region“. V Regionálnom informačnom bode KOČR Košický kraj realizovala v rámci Programu Terra Incognita workshopy pre žiakov základných škôl a vedomostný kvíz „Viem odkiaľ som“. KOČR Košický kraj zorganizovala v spolupráci so Slovenskou agentúrou cestovného ruchu infocesty pre novinárov .

Odbor školstva

Oblasť financovania škôl a školských zariadení

Odbor školstva Úradu Košického samosprávneho kraja predložil dňa 7. decembra 2015 na 14. zasadnutie Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja návrh rozpočtu škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK na roky 2016 - 2018. Uvedený návrh rozpočtu bol prijatý uznesením Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja č. 292/2015.

Prenesené kompetencie

Odbor školstva v rámci preneseného výkonu štátnej správy realizoval financovanie škôl vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti normatívne určeným objemom finančných prostriedkov, ktoré prideluje Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR na počet žiakov týchto škôl. Samotný proces financovania upravuje zákon č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov. V podmienkach samosprávneho kraja je proces rozpočtovania upravený zásadami tvorby rozpočtu odsúhlasenými Zastupiteľstvom Košického samosprávneho kraja.

Výška normatívnych finančných prostriedkov, ktorú odbor školstva pridelil jednotlivým školám vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti na kalendárny rok vychádzala z podrobných analýz v mzdovej a prevádzkovej oblasti.

Podkladovým materiálom pre rozpočtovanie miezd a odvodov boli platové inventúry, ktoré školy vyplňali prostredníctvom informačného systému „Modul platových inventúr“ a odosieli požadované ukazovatele zriaďovateľovi. Počty pedagogických a nepedagogických zamestnancov boli prehodnocované príslušným referentom správy škôl a školských zariadení odboru školstva v rámci organizácie školského roka s cieľom ich optimalizácie k počtom žiakov s priamou finančnou väzbou na výšku pridelovaného rozpočtu. Do rozpočtu miezd škôl boli zapracované nasledovné mzdové ukazovatele - tarifné platy, príplatky za riadenie, príplatky za nadčasy, príplatok za činnosť triedneho učiteľa, iné nárokové príplatky, jubilejné odmeny, platové postupy, odmeny a osobné príplatky k tarifným platom, kreditné príplatky, zvýšenie tarifného platu, vyrovnanie platu, uvádzajúci príplatok, doplnkové dôchodkové poistenie, poisťné fondy.

V oblasti rozpočtovania prevádzky boli podkladovým materiálom uzávierkové ročné čerpania výdavkov škôl, prostredníctvom ktorých analyzujeme čerpania fixnej zložky rozpočtu /energie, nájom/, variabilnej zložky rozpočtu a porovnávame s predchádzajúcim obdobím, čím zosledujeme vývoj efektívnosti vynakladania finančných prostriedkov jednotlivými školami. Súčasťou analýz boli príjmy z prenájmov, ktoré školy získavajú z majetku im zvereného do správy. Tieto údaje sú východiskové pre stanovenie výšky rozpočtu prevádzky.

Originálne kompetencie

Odbor školstva v rámci originálnych kompetencií realizoval financovanie školských zariadení vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti a financovanie neštátnych základných umeleckých škôl, jazykových škôl a neštátnych školských zariadení. Výšku finančných prostriedkov, ktorú odbor školstva pridelil jednotlivým školským zariadeniam vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti na kalendárny rok vychádzala obdobne z podrobných analýz v mzdovej a prevádzkovej oblasti ako pri prenesenom výkone štátnej správy.

Na základe vyššie uvedeného systému rozpočtovania prebiehalo prerozdelenie normatívnych objemov finančných prostriedkov /školy/ a daňových príjmov /školské zariadenia/. Jednotlivé rozpočty zriaďovateľ prejednával s jednotlivými riaditeľkami/riaditeľmi a ekonomickými zamestnancami škôl a školských zariadení v rámci dohodovacieho konania.

V priebehu rozpočtového roka 2016 odbor školstva riešil rôzne havarijné situácie školských objektov a účelovými opravami a údržbou majetku zlepšil podmienky výchovno-vzdelávacieho procesu. Pre potreby riešenia uvedených situácií bola v rozpočte škôl vytvorená rezerva, ktorá súčasne bola využitá aj na zmiernenie dopadu úpravy rozpočtu vykonanej MŠVVaŠ SR na základe zníženia počtov žiakov. Vzhľadom k tejto skutočnosti

sme nútení riešiť požiadavky škôl postupne. Účelové dotácie smerovali aj na vybavenia škôl rôznymi učebnými pomôckami a výpočtovou technikou.

Oblasť správy škôl a školských zariadení

K 31. 12. 2016 bolo v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK 70 škôl a školských zariadení s právnou subjektivitou, z toho za oblasť prenesených kompetencií 63 stredných škôl v členení

- 19 gymnázií,
- 2 konzervatóriá,
- 2 spojené školy,
- 40 stredných odborných škôl (5 obchodných akadémií, 1 SOŠ ekonomická, 2 hotelové akadémie, 4 stredné priemyselné školy, 1 technická akadémia, 4 stredné zdravotnícke školy, 1 škola úžitková výtvarníctva, 22 stredných odborných škôl),

a za oblasť kompetencií originálnych 7 škôl a školských zariadení s právnou subjektivitou v členení

- 2 jazykové školy,
- 3 školské internáty,
- 1 škola v prírode,
- 1 centrum voľného času.

Materiály spracované referátom správy škôl a školských zariadení a predložené na zasadnutia Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja v roku 2016:

15. zasadnutie (február 2016)

- **Zaradenie elokovaných pracovísk stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja do siete škôl a školských zariadení Slovenskej republiky.**

Zastupiteľstvo KSK schválilo predloženie žiadostí MŠVVaŠ SR o zaradenie 5 elokovaných pracovísk pre 4 stredné odborné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK.

- **Delegovanie zástupcu zriaďovateľa z radov poslancov do rád škôl pri Gymnáziu, Trebišovská 12, Košice a Gymnáziu, Alejová 1, Košice.**

16. zasadnutie (apríl 2016)

- **Hodnotiaca správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK za školský rok 2014/2015.**

Podkladom pre spracovanie tejto komplexnej hodnotiacej správy, poskytujúcej ucelenú informáciu o stave a úrovni výchovy a vzdelávania na školách a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK v školskom roku 2014/2015, boli údaje obsiahnuté v hodnotiacich správach jednotlivých škôl a školských zariadení (predkladané riaditeľmi škôl a školských zariadení v termíne do 31. októbra 2015) a v protokoloch o zbere údajov pre normatívne financovanie (údaje o počte žiakov k 15. septembru 2014).

- **Zmeny v sieti škôl a školských zariadení Slovenskej republiky pre stredné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja.**

Zastupiteľstvo KSK schválilo predloženie žiadostí MŠVVaŠ SR na vyradenie zo siete 1 elokovaného pracoviska Strednej odbornej školy technickej, Kukučínova 23, Košice

a zaradenie do siete 1 elokovaného pracoviska Strednej odbornej školy, Mierová 727, Strážske.

- **Návrh Všeobecne záväzného nariadenia Košického samosprávneho kraja o určení výšky príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách a v školských zariadeniach**

Zastupiteľstvo KSK schválilo v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) VZN, ktorým KSK určil výšku príspevku na činnosť jazykovej školy a školských zariadení, ktorú sú povinní uhrádzať žiaci, zákonní zástupcovia prípadne aj iné fyzické osoby.

17. zasadnutie (jún 2016)

- **Návrh na úpravy v sieti školských stravovacích zariadení**

Zastupiteľstvo KSK schválilo predloženie žiadostí MŠVVaŠ SR na vyradenie zo siete 3 školských jedální (v Košiciach, Strážskom a Michalovciach) a zaradenie do siete 1 výdajnej školskej jedálne (v Michalovciach).

- **Nájom telocviční stredných škôl v Košiciach a vo Veľkých Kapušanoch**

Zastupiteľstvo KSK schválilo nájom telocviční v správe stredných škôl z dôvodu hodného osobitného zreteľa, ktorým je nepeňažná podpora športu.

18. zasadnutie (august 2016)

- **Dotatok č. 2 k Stratégii rozvoja výchovy a vzdelávania v stredných školách v KSK: Aktualizácia a konkretizácia cieľov Stratégie rozvoja výchovy a vzdelávania v stredných školách v KSK pre školský rok 2016/2017**

Materiál sa zaoberá stavom vzdelávania v kraji a vyhodnotením úloh stanovených v predchádzajúcej stratégii, mapuje smery vývoja vzdelávania v Európskej únii a v Slovenskej republike a vytyčuje úlohy, ktoré je potrebné v školskom roku 2016/2017 splniť tak, aby celkové ciele stratégie do roku 2019 bolo možné splniť.

19. zasadnutie (október 2016)

- **Návrh Všeobecne záväzného nariadenia Košického samosprávneho kraja o určení počtu tried prvého ročníka stredných škôl v územnej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja pre prijímacie konanie na školský rok 2017/2018**

VZN bolo spracované a predložené na rokovanie Zastupiteľstva KSK v zmysle zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorého KSK určuje všeobecne záväzným nariadením pre stredné školy vo svojej územnej pôsobnosti počet tried prvého ročníka v dennej forme štúdia v členení na jednotlivé študijné odbory alebo na jednotlivé učebné odbory a počet spoločných tried prvého ročníka v členení na jednotlivé príbuzné študijné odbory alebo na jednotlivé príbuzné učebné odbory pre prijímacie konanie pre nasledujúci školský rok. VZN sa nevzťahuje na gymnáziá s osemročným vzdelávacím programom, stredné školy pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, študijné odbory, v ktorých sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v cudzom jazyku na základe medzinárodnej dohody a študijné odbory a učebné odbory uvedené v zozname študijných odborov a učebných odborov, v ktorých sa odborné vzdelávanie a príprava poskytuje len v jednej strednej odbornej škole na celom území Slovenskej republiky. Vo VZN sa neurčujú počty tried pre prijímacie konanie na externú formu štúdia v stredných školách a na nadväzujúce formy odborného vzdelávania a prípravy (nadstavbové štúdium, pomaturitné štúdium a skrátené štúdium).

20. zasadnutie (december 2016)

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

➤ **Návrh Všeobecne záväzného nariadenia Košického samosprávneho kraja o zriadení a zrušení zariadení školského stravovania**

V zmysle zákona č 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve KSK zrušil týmto VZN 3 školské jedálne (1. Školskú jedáleň, Bocatiova1, Košice ako súčasť Strednej odbornej školy J. Bocatia, Bocatiova 1, Košice, 2. Školskú jedáleň, Mierová 727, Strážske, Michalovce ako súčasť Strednej odbornej školy, Mierová 727, Strážske, 3. Školskú jedáleň, Kapušianska 4, Michalovce ako súčasť Strednej odbornej školy technickej, Partizánska 1, Michalovce) a zriadil Výdajnú školskú jedáleň, Kapušianska 4, Michalovce ako súčasť Strednej odbornej školy technickej, Partizánska 1, Michalovce.

Najvýznamnejšie podujatia, ktoré odbor školstva zorganizoval v roku 2016:

- **Deň učiteľov**, na ktorom boli ocenení riaditelia a pedagogickí zamestnanci škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja (marec 2016).
- **„Mosty bez bariér“** – V parku pri historickom kaštieli Majláthovcov v Pribeníku sa už po ôsmykrát zišli študenti z desiatok stredných škôl z Košického kraja. Prezentovalo sa 48 škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK, šesť špeciálnych škôl, päť domovov sociálnych služieb a jedno centrum voľného času. Príležitosť vidieť na jednom mieste výsledky práce stredoškôľakov a ich pedagógov využili aj primátori a starostovia miest a obcí, poslanci regionálnej samosprávy i žiaci základných škôl z regiónu. Zo Spišskej Novej Vsi cez Košice priviezol do Pribeníka študentov aj špeciálny mimoriadny vlak. Na podujatí sa zúčastnilo okolo tri a pol tisíc ľudí. (september 2016).
- **„Správna voľba povolania – príležitosť k úspechu“** – šiesty ročník aktivity, v rámci ktorej sa prezentujú študijné a učebné odbory predovšetkým stredných odborných škôl, sa konal v priestoroch SOŠ, Ostrovského 1, Košice. Zároveň workshopy prebiehali aj v mestách Michalovce, Gelnica, Spišská Nová Ves a Rožňava (október 2016).
- **„Medzinárodný deň študentstva“** - oceňovanie študentov za výsledky v oblasti vedomostí a odborných zručností, za úspechy z medzinárodných predmetových olympiád, za športové a telovýchovné, spoločenské a kultúrne aktivity, za charitatívnu a dobročinnú iniciatívu. Ocenenie získalo spolu 26 jednotlivcov a 2 kolektívy (november 2016).
- **„Dlhodobé športové súťaže“** pre stredné školy v územnej pôsobnosti KSK.

Pre stredné školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK spracoval odbor školstva Pedagogicko-organizačné pokyny pre školy na školský rok 2016/2017, ktoré obsahovali usmernenia a dôležité termíny.

V mesiacoch jún, september a december sa uskutočnili spoločné porady riaditeľov škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK.

Životné prostredie

Stav životného prostredia v Košickom kraji bol hodnotený v jednotlivých oblastiach do konca roku 2015, údaje z roku 2016 ešte nie sú k dispozícii (ŠÚSR).

Výmera poľnohospodárskej pôdy v Košickom kraji bola v roku 2015 spolu 334 043,3 ha (49,36% z celkovej rozlohy kraja), z toho najvyšší podiel zaberá orná pôda (204 066,7 ha, 61,0% z poľnohospodárskej pôdy) a trvalé trávne porasty (112 183,3 ha, 33,5%

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 1, Košice

z poľnohospodárskej pôdy). Nepoľnohospodárska pôda v Košickom kraji zaberá svojou rozlohou 340 755,6 ha viac ako polovicu územia kraja (50,4%), z toho najvyšší podiel tvorí lesný pozemok s rozlohou 268 256,8ha (78,7% z výmery nepoľnohospodárskej pôdy).

Na úrovni okresov je z hľadiska výmery najväčší okres Košice – okolie s rozlohou 153 460,7 ha (22,7% z celkovej výmery Košického kraja). Najmenšími okresmi sú okresy mesta Košice, ktoré spolu zaberajú len 3,6% z výmery kraja. Z hľadiska využitia pôdy je najvyšší podiel poľnohospodárskej pôdy v okresoch Trebišov (73,4%) a Michalovce (71,1%), z nej v priemere 70% zaberá orná pôda. Podiel nepoľnohospodárskej pôdy je najvyšší v okrese Gelnica (80,6% z celkovej výmery okresu), z čoho až 93% zaberá lesný pozemok.

Na území Košického kraja sú dve chránené krajinné oblasti s celkovou rozlohou 33 105 ha a dva národné parky s celkovou rozlohou 54 374 ha, v rámci ktorých sú maloplošné chránené územia – národné prírodné rezervácie, prírodné rezervácie, chránené prírodné výtvory. V rámci európskej siete chránených území (NATURA 2000) sa v Košickom kraji nachádza 10 chránených vtáčích území s celkovou rozlohou 394 537,07 ha a 50 území európskeho významu. V kraji sú situované tri chránené vodohospodárske oblasti s rozlohou 54 200 ha, ktoré zabezpečujú kvalitu pitnej vody čerpanej z týchto oblastí. V súčasnosti sú vytypované územia ohrozené povodňami a tvoria sa mapy povodňového rizika (SVP š.p.) pre vodohospodársky významné toky Hornád, Torysa, Ondava, Laborec, Uh, Bodrog.

Podiel chránených území v rámci Košického kraja je dlhodobo 14,8%.

Silne až extrémne narušené životné prostredie je v Rudniansko – Gelnickej, Košicko – Prešovskej a Zemplínskej oblasti. Podľa Informačného systému o environmentálnych záťažoch MŽP SR sa nachádza na území Košického kraja 244 environmentálnych záťaží.

SR v porovnaní s ostatnými štátmi Európskej únie značne zaostáva v zásobovaní obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov. Úroveň rozvoja verejných vodovodov je regionálne nerovnomerná.

V Košickom kraji sú pre zásobovanie pitnou vodou rozhodujúce dve nadradené vodárenské sústavy:

- Východoslovenská vodárenská sústava (VVS) zásobuje rozhodujúce časti okresov Košice – mesto, Košice – okolie, Michalovce a Trebišov. Podiel VVS na zásobovaní Košického kraja je 91,4%. Z odberu 1000 l.s-1 z vodnej nádrže Starina pre Košický kraj, je určené pre mesto Košice 400 l.s-1 a okresy Michalovce 60 l.s-1 a Trebišov 100 l.s-1 (rozhodnutie OÚŽP Košice-vidiek z r. 1995), t. j. spolu pre Košický kraj odber z vodnej nádrže Starina predstavuje 560,0 l.s-1.
- Spišsko-popradská vodárenská sústava (SPVS) z Popradského skupinového vodovodu je dotovaná oblasť Spišskej Novej Vsi, ktorá je nedostatková z hľadiska vlastných zdrojov. Plánované rozšírenie SPVS do oblasti dolného Spiša (Krompachy a okolie) a do okresu Gelnica si vyžiada budovanie nových vodných zdrojov – vodnej nádrže Garajky.
- Plánovaným prepojením Rožňavského a Muránskeho skupinového vodovodu bude vytvorená Rožňavská vodárenská sústava (RVS).
- Východoslovenská nížina je zásobovaná v rámci Pobodrožskej vodárenskej sústavy (podsústava VVS). Jej základ tvoria Pobodrožský skupinový vodovod, skupinový vodovod Lekárovce - Pinkovce - Pavlovce nad Uhom - Bojany - Bežovce - Záhor. Tento vodovod po dobudovaní bude zásobovať aj obce v severnej časti Ondavskej roviny (Východoslovenskej nížiny – Senné, Palín, Stretava, Stretávka, Iňačovce a Zemplínske Široké).

Dĺžka vodovodnej siete verejných vodovodov bola v roku 2015 v Košickom kraji 4.250 km. Na verejné vodovody bolo v roku 2015 napojených 83,6% obyvateľov, čím kraj nedosahuje priemer SR (88,2%). V porovnaní s rokom 2014 sa podiel napojených obyvateľov

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 1, Košice

mierne zvýšil (+1,9%). Situácia v napojení obyvateľov Košického kraja na verejnú kanalizačnú sieť je menej priaznivá. Podiel obyvateľov napojených na verejnú kanalizáciu bol 62,5% obyvateľov, pričom Košický kraj ani v tomto ukazovateli nedosahuje celoslovenský priemer (65,1%). V porovnaní s rokom 2014 sa podiel napojených obyvateľov v kraji zvýšil o 0,6%.

Dĺžka kanalizačnej siete verejných kanalizácií v roku 2015 v Košickom kraji predstavovala 1.567 km. V roku 2015 bolo evidovaných v Košickom kraji 87 čistiarní odpadových vôd, ich počet sa oproti roku 2014 zvýšil o 3 čistiarne odpadových vôd. Množstvo čistených odpadových vôd v Košickom kraji od roku 2014 (49.509 tis.m³) pokleslo na 44.208 tis.m³ v roku 2015. Základnou požiadavkou (environmentálne aquis) je dobudovať sieť verejných vodovodov a následne sieť verejných kanalizácií s príslušným napojením na čistiarne odpadových vôd v Košickom kraji. Základná úloha je zabezpečiť kvalitnú pitnú vodu pre všetkých obyvateľov i návštevníkov kraja a odvedením a následným prečistením odpadových vôd zachovať a zlepšiť stav a kvalitu povrchových i podzemných vôd regiónu.

Úroveň znečistenia ovzdušia v rámci Košického kraja je najvyššia v oblasti mesta Košice a v jeho zázemí, kde sa dlhodobo produkuje v rámci ostatných oblastí SR najviac emisií Tuhých znečisťujúcich látok (TZL), skupiny plyných anorganických znečisťujúcich látok a ťažkých kovov. V oblasti Zemplína okrem základných znečisťujúcich látok zostávajú závažné emisie sírovodíka, chlóru, merkaptánov, organických látok a ďalších látok vplyvom zdrojov situovaných v okrese Michalovce. Pre sídla s nadmerným znečistením ovzdušia sú vypracované a schválené osobitné preventívne Programy znečisťovania a kontroly ovzdušia, ktoré sa každý rok aktualizujú. Ide o sídla Košice, Veľkú Idu, Krompachy, Strážske.

Dodržanie limitov znečisťovania ovzdušia v sledovaných ukazovateľoch vo veľkej miere závisí od druhu alokovaného priemyslu v Košickom kraji, ako sú hutnícky a chemický priemysel. V sledovanom období sa výrazne hodnoty znečistenia ovzdušia nezvýšili práve pôsobením strojárskoho, elektrotechnického a potravinárskeho priemyslu. Nevytvárajú sa nové veľké zdroje znečisťovania ovzdušia, ktoré by výrazne zhoršovali kvalitu ovzdušia v kraji. V poľnohospodárstve dochádza k postupnému vzostupu živočíšnej výroby a tým zvyšovaniu splodín vylučovaných do ovzdušia (amoniak). Zavádzaním moderných BAT technológií dochádza k zmierneniu záťaže pôsobiacej na kvalitu života v regióne Košického kraja. Veľkým mobilným zdrojom znečisťovania ovzdušia je automobilové doprava, ktorá je stále hustejšia a príslušná dopravná sieť (rýchlostné cesty, diaľnice, obchvaty osídlených častí) absentuje. Jej pričinením sú vysoké hodnoty oxidov dusíka aj emisie tuhých znečisťujúcich látok.

V Košickom kraji bol v roku 2015 vyprodukovaný komunálny odpad v objeme 234.406 ton a na produkcii odpadu SR sa kraj podieľal 12,41%. V porovnaní s rokom 2014 sa množstvo komunálneho odpadu v kraji zvýšilo o 6,19%. Na 1 obyvateľa sa v kraji vyprodukoval odpad v objeme 294,61 kg, čo je menej ako priemer SR (348,33 kg/obyv.). Množstvo vyprodukovaného odpadu na 1 obyvateľa sa každoročne zvyšuje, v roku 2015 oproti roku 2014 vzrástlo o 18,03 kg/obyv., t.j. o 6,12%. Z celkového objemu komunálneho odpadu sa v Košickom kraji v roku 2015 zhodnotilo 146,18 kg/obyv., čo je podstatne viac, ako v priemere za SR (105,79 kg/obyv.). Z celkového objemu komunálneho odpadu sa v Košickom kraji v roku 2015 zhodnotilo 49,62% odpadu, čo je podstatne viac ako v priemere za SR (30,37%). Je badateľný zvýšený objem zneškodneného komunálneho odpadu spaľovaním a skládkovaním, ktorý je ale súmerný s celkovým nárastom objemu komunálneho odpadu v Košickom kraji. Zhodnocovanie komunálnych odpadov kolíše medziročne bez veľkých výkyvov v závislosti od dopytu po komoditách materiálového zhodnocovania

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

odpadu (plasty, papier, sklo, kovy, pneumatiky, elektroodpad). Skôr je vyššia miera energetického zhodnotenia komunálnych odpadov, ktoré sa z roka na rok zvyšuje. Vďaka výstavbe zberných dvorov v jednotlivých sídlach dochádza k vysokej miere separácie odpadu a následnému zhodnoteniu. V rámci zberných dvorov sú vytvárané aj kompostoviská, kde sú spracovávané, zhodnocované biologicky rozložiteľné odpady hlavne z komunálnej sféry a ich objem je každoročne vyšší.

Úrad Košického samosprávneho kraja vydal v roku 2016 stanoviská v súlade so zákonom NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v počte 138 posúdených investičných zámerov a navrhovaných činností a 70 stanovísk k strategickým dokumentom ako sú Programy rozvoja obcí, Programy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí a susediacich krajov ako aj vyjadrenia k územným plánom obcí a miest kraja. KSK je dotknutý samosprávny kraj a vyjadruje sa k zámerom v cezhraničnom posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

3) Dosiahnuté výsledky Košického samosprávneho kraja v roku 2016

3.1 Prehľad o stave a vývoji dlhu KSK k 31. 12. 2016

Košickému samosprávnemu kraju bol poskytnutý dlhodobý úver z Európskej investičnej banky na základe úverovej zmluvy FI č. 23.753 uzavretej v decembri 2006. Celková výška úveru predstavuje sumu 45 459 810,19 €.

Istina úveru sa začala splácať v marci 2010. V roku 2016 bola splatená istina vo výške 1 810 736,88 €. Splatnosť úveru je marec 2036. Zostatok úveru k 31.12.2016 je vo výške 35 309 369,39 €.

Uznesením č. 364/2016 zo 17. zasadnutia Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja, konaného dňa 27. júna 2016, Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja schválilo Financovanie infraštruktúry Košického samosprávneho kraja zo zdrojov Európskej investičnej banky v r. 2016 - 2018. Úverový rámec od EIB banky na uvedené roky je vo výške limitu 30 000 000 €čerpaného postupne do 31. 12. 2019, s konečnou splatnosťou do 31. 03. 2036. Zmluva bola obojstranne podpísaná 11. 11. 2016.

Uznesením č. 20/2010 z 2. zasadnutia Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja konaného dňa 8. februára 2010 v Košiciach bolo schválené prijatie úveru od komerčných bánk vo výške limitu 7 000 000 € na krytie nákladov na spolufinancovanie, spracovanie projektovej dokumentácie a ďalších nákladov súvisiacich so schválenými projektmi z fondov EÚ a ŠR. V priebehu rokov 2011-2015 bol úverový limit so súhlasom zastupiteľstva navýšený na hodnotu 25 500 000 €.

V zmysle tohto uznesenia bola dňa 29. 03. 2011 uzavretá medzi KSK a Slovenskou sporiteľňou, a. s. Zmluva o úvere č. 5/0092/CC/2011.

Uznesením č. 339/2016 zo 16. zasadnutia Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja, konaného dňa 25. apríla 2016, Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja schválilo Zabezpečenie úverových zdrojov na financovanie projektov z fondov EÚ a ŠR v rokoch 2016 - 2020. Prijatie úveru od komerčných bánk je schválené do výšky limitu 12 mil. €čerpaného postupne do 31. 03. 2020 s konečnou splatnosťou do 31. 03. 2022 na predfinancovanie nenávratných finančných príspevkov a krytie výdavkov na spolufinancovanie projektov, na

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

spracovanie projektových dokumentácií a ďalších výdavkov súvisiacich so schválenými projektmi z fondov EÚ a ŠR.

V zmysle tohto uznesenia bola dňa 24. 10. 2016 uzavretá medzi KSK a Slovenskou sporiteľňou, a. s. Zmluva o úvere č. 423/CC/2016 a 424/CC/2016.

Zostatok úveru voči Slovenskej sporiteľni je k 31. 12. 2016 nasledovný:

1. Dlhodobý úver vo výške 3 408 969,29 €.
2. Krátkodobý úver vo výške 2 399 954,84 €.

Zostatok záväzkov za stavebné úpravy ciest vo vlastníctve KSK (PPP projekty) a odkúpené pohľadávky (povodne) je k 31. 12. 2016 nasledovný:

1. Krátkodobé záväzky za stavebné úpravy ciest vo vlastníctve KSK (PPP projekty) a odkúpené pohľadávky (povodne) vo výške 6 404 167,17 €.

3.2 Vývoj vybraných ukazovateľov Úradu Košického samosprávneho kraja

v tis. EUR

	Text	Rok				Pomer (%)		
		2016	2015	2014	2013	2016/2015	2015/2014	2014/2013
A.	Neobežný majetok, z toho:	33 895	44 265	52 467	46 733	76,57	84,37	112,27
	<i>1. dlhodobý nehmotný majetok</i>	2 858	3 761	3 632	3 545	75,99	103,55	102,45
	<i>2. dlhodobý hmotný majetok, z toho:</i>	29 882	39 349	48 823	43 140	75,94	80,60	113,17
	- odpisovaný (stavby, samostatné hnutelné veci, dopravné prostriedky, ostatný DHM)	21 860	23 400	24 067	24 226	93,42	97,23	99,34
	- pozemky	2 390	2 311	2 697	2 639	103,42	85,69	102,20
	- umelecké diela a zbierky	21	18	18	18	116,67	100,00	100,00
	- obstaranie dlhodobého hmotného majetku	5 611	13 620	22 041	16 257	41,20	61,79	135,58
	- poskytnuté preddavky na DHM	0	0	0	0	x	x	x
	<i>3. dlhodobý finančný majetok</i>	1 155	1 155	12	48	100,00	9 625,00	25,00
B.	Obežný majetok, z toho:	236 338	224 039	207 852	192 213	105,49	107,79	108,14
	<i>1. zásoby</i>	23	21	22	28	109,52	95,45	78,57
	<i>2. zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy</i>	196 053	189 192	172 415	156 543	103,63	109,73	110,14
	<i>3. pohľadávky</i>	20 091	18 743	21 144	19 822	107,19	88,64	106,67

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

	4. finančný majetok	19 971	15 883	14 271	15 170	125,74	111,30	94,07
	5. poskytnuté fin. výpomoci	200	200	0	650	100,00	x	x
C.	Časové rozlíšenie	92	122	242	322	75,41	50,41	75,16
	AKTÍVA CELKOM	270 325	268 426	260 561	239 268	100,71	103,02	108,90
A.	Vlastné imanie, z toho:	114 773	104 415	99 255	97 732	109,92	105,20	101,56
	1. Oceňovacie rozdiely	0	0	0	0	x	x	x
	2. Fondy	0	0	0	0	x	x	x
	3. Výsledok hospodárenia	114 773	104 415	99 255	97 732	109,92	105,20	101,56
B.	Záväzky spolu:	70 384	86 991	93 935	92 417	80,91	92,61	101,64
	1. Rezervy	21 818	17 411	17 696	16 523	125,31	98,39	107,10
	2. Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy	381	824	455	1 173	46,24	181,10	38,79
	3. Záväzky	663	11 865	24 169	24 604	5,59	49,09	98,23
	4. Bankové úvery a výpomoci	47 522	56 891	51 615	50 117	83,53	110,22	102,99
C.	Časové rozlíšenia	85 168	77 020	67 371	49 119	110,58	114,32	137,16
	PASÍVA CELKOM	270 325	268 426	260 561	239 268	100,71	103,02	108,90

3.3 Vývoj majetku, vlastných zdrojov a záväzkov

Košický samosprávny kraj má k 31. 12. 2016 evidovaný dlhodobý majetok na **Úrade KSK** v obstarávacej hodnote 85 067 tis. € nasledovne:

- dlhodobý nehmotný majetok evidovaný v obstarávacej hodnote 4 805 tis. €,
- dlhodobý hmotný majetok v hodnote 79 107 tis. €,
- dlhodobý finančný majetok v hodnote 1 155 tis. €.

Hodnota majetku je v obstarávacej cene v členení podľa jednotlivých súvahových účtov. Okrem investičného majetku Úrad KSK vedie na podsúvahovom účte drobný hmotný a nehmotný majetok v celkovej hodnote 4 035 tis. €.

Úrad KSK vedie v evidencii k 31. 12. 2016 dlhodobý finančný majetok v netto hodnote 1 155 tis. €. Ide o nasledovný majetok:

- majetkový vklad v spoločnosti ORID, s. r. o. vo výške 5 tis. €,
- 19 ks listinných akcií Nemocnice Novej generácie a.s. Michalovce vo výške 21 tis. €,
- nepeňažný vklad do Nemocnice Novej generácie a.s. Michalovce vo výške 1 129 tis. €.

Zostatková hodnota dlhodobého majetku evidovaného k 31. 12. 2016 na Úrade KSK je 33 895 tis. €.

Zostatková hodnota dlhodobého hmotného a nehmotného majetku KSK, ktorý majú v správe príspevkové a rozpočtové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK je k 31. 12. 2016 vo výške 251 952 tis. €.

Pohľadávky

Krátkodobé pohľadávky k 31.12.2016 vykazuje Úrad KSK vo výške 16 674 tis. €, z toho:

➤ pohľadávky z nedaňových príjmov	94 tis. €
➤ poskytnuté prevádzkové preddavky	12 tis. €
➤ ostatné pohľadávky	16 tis. €
➤ iné pohľadávky	208 tis. €
➤ zúčtovanie s Európskymi spoločenstvami	10 tis. €
➤ transfery a ostatné zúčtovanie so subjektmi mimo verejnej správy	16 334 tis. €

Ku krátkodobým pohľadávkam boli v zmysle zásad tvorené opravné položky. Celkový zostatok opravných položiek k pohľadávkam k 31.12.2016 je vo výške 61 tis. €.

Dlhodobé pohľadávky voči:

SVET ZDRAVIA, a.s.	3 413 tis. €
ostatné	4 tis. €

Štruktúra pohľadávok podľa lehoty splatnosti:

➤ v lehote splatnosti	20 151 tis. €
-----------------------	---------------

Závazky

Závazky za **Úrad KSK** predstavujú k 31. 12. 2016 výšku 70 384 tis. €. Ide najmä o nasledovné záväzky:

Krátkodobé záväzky:

➤ Záväzky voči dodávateľom obsahujú neuhradené bežné a investičné faktúry, ktoré boli doručené na Úrad KSK v decembri 2016 a januári 2017 za zdaniteľné plnenia roku 2016 a boli uhradené v priebehu mesiaca január a február 2017	243 tis.€
➤ Záväzky voči sociálnej poisťovni, zdravotným poisťovniam a daňovému úradu	138 tis.€
➤ Záväzky voči zamestnancom predstavujú mzdy za december 2016, ktoré boli uhradené v januári 2017	189 tis.€
➤ Daň z príjmov a ostatné dane	33 tis.€
➤ Nevyfakturované dodávky	7 tis.€
➤ Iné záväzky	48 tis.€

Ku krátkodobým záväzkom boli tvorené rezervy vo výške 21 753 tis.€.

Dlhodobé záväzky:

➤ Záväzky zo sociálneho fondu	5 tis.€
-------------------------------	---------

Bankové úvery:

➤ Zostatok bankového úveru z EIB	35 309 tis. €
➤ Zostatok bankového úveru zo SLSP, a.s.	5 809 tis. €
➤ Zostatok splátok z postúpených pohľadávok (PPP)	6 404 tis. €

4) Vývoj finančnej situácie za roky 2013 - 2016

Hospodárenie KSK bolo zabezpečené v súlade s platnou právnou legislatívou, t. j. platnými zákonmi, všeobecne záväznými nariadeniami KSK, internými smernicami a ďalšími predpismi. KSK hospodáril s vlastnými príjmami, finančnými prostriedkami zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie a z rozpočtov členských krajín Európskej únie, z darov a iných príspevkov.

KSK zabezpečoval z vlastných príjmov, okrem samosprávnych kompetencií, aj financovanie právnických a fyzických osôb poskytujúcich sociálnu starostlivosť, financovanie súkromných a cirkevných školských zariadení a vyrovnanie straty, ktorá vznikla dopravcom z poskytovania služieb vo verejnom záujme. Prenesený výkon štátnej správy v odvetví školstva bol financovaný formou účelovej dotácie zo štátneho rozpočtu.

Výkon samosprávnych funkcií zabezpečoval Košický samosprávny kraj zo svojich vlastných príjmov, ale financovanie týchto kompetencií bolo podporované aj rôznymi grantovými schémami z ministerstiev, finančnými prostriedkami z fondov EÚ a transfermi zo štátneho rozpočtu (ďalej „ŠR“).

Rok 2013 bol rokom EHMK, preto bolo treba akumulovať finančné prostriedky na plánované aktivity a tiež na spolufinancovanie investičných projektov. Na projekt Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013 bolo od roku 2009 vyčerpaných 14 826 461 €, z toho z vlastných zdrojov KSK 5 337 436 €.

Rozvojové zámery kraja boli zabezpečované najmä z finančných prostriedkov z fondov EÚ a ŠR, z úverových zdrojov a v menšom rozsahu z predaja majetku KSK a z daňových príjmov.

KSK v zmysle VZN č. 3/2006 o poskytovaní dotácií v znení neskorších zmien a doplnkov finančne prispieval k rozvoju verejnoprospešných služieb, verejnoprospešných účelov, spoločných aktivít KSK a obcí poskytovaním dotácií subjektom, ktorých nie je zriaďovateľom. Za roky 2013 – 2016 bolo poskytnutých 475 dotácií v celkovej čiastke 876 708 €.

Dlh KSK k 31. 12. 2016 podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov predstavuje čiastku 47 522 460 €, čo je zadlženie KSK vo výške 29,04 % zo skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka.

Vývoj finančnej situácie KSK v rokoch 2013-2016 je vyjadrený v nasledovných tabuľkách.

Plnenie rozpočtu bežných príjmov

v tis. €

Položka/Rok	2016	2015	2014	2013
Daňové príjmy	93 868	82 580	73 359	70 416
Nedaňové príjmy	10 514	9 522	9 084	10 794
Granty a transfery	68 880	71 548	68 566	64 916
Spolu	173 262	163 650	151 009	146 126

Čerpanie bežných výdavkov

v tis. €

Oddiel funkčnej klasifikácie	Rok			
	2016	2015	2014	2013

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

Úrad KSK	9 312	8 899	8 176	7 527
Doprava	33 294	32 210	32 428	29 177
Kultúrne služby	9 118	7 355	7 003	7 598
Vzdelávanie	79 360	80 807	75 720	70 976
Sociálne zabezpečenie	25 384	24 465	21 677	21 681
Správa majetku KSK	2 642	2 550	2 492	2 544
Spolu	159 110	156 286	147 496	139 503

Plnenie kapitálových príjmov

v tis. €

Oddiel funkčnej klasifikácie	Rok			
	2016	2015	2014	2013
Úrad KSK	1 356	1 475	2 425	3 864
Doprava	168	10 168	12 615	1 222
Kultúrne služby	9 016	3 354	2 772	5 124
Vzdelávanie	77	248	161	657
Sociálne zabezpečenie	3 048	171	2 065	2 102
Spolu	13 665	15 416	20 038	12 969

Čerpanie kapitálových výdavkov

v tis. €

Oddiel funkčnej klasifikácie	Rok			
	2016	2015	2014	2013
Úrad KSK	140	1 998	1 304	2 303
Doprava	1 679	12 727	14 634	2 574
Kultúrne služby	4 303	9 488	3 003	12 020
Vzdelávanie	608	524	164	147
Sociálne zabezpečenie	761	1 955	6 529	1 867
Správa majetku KSK	67	-	-	-
Spolu	7 558	26 692	25 634	18 911

Príjmové finančné operácie

v tis. €

Položka	Rok			
	2016	2015	2014	2013
Príjmové finančné operácie	8 046	20 872	14 172	15 606
Príjmové finančné operácie celkom	8 046	20 872	14 172	15 606

Výdavkové finančné operácie

v tis. €

Položka	Rok			
	2016	2015	2014	2013
Výdavkové finančné operácie	17 939	8 545	6 334	5 671
Výdavkové finančné operácie celkom	17 939	8 545	6 334	5 671

5) Výsledok hospodárenia za rok 2016 Informácie o rozpočte a hodnotenie plnenia rozpočtu

Rozpočet Košického samosprávneho kraja bol schválený Zastupiteľstvom Košického samosprávneho kraja dňa 07. decembra 2015 uznesením č. 292/2015.

V priebehu roka bol rozpočet zmenený nasledujúcimi úpravami:

- prvá úprava schválená dňa 25. 04. 2016 uznesením č. 338/2016
- druhá úprava schválená dňa 27. 06. 2015 uznesením č. 362/2016
- uznesením Zastupiteľstva KSK č. 364/2016 zo dňa 27. 06. 2016 boli zvýšené príjmové finančné operácie o 5 000 000 € a kapitálové výdavky o 5 000 000 € na financovanie infraštruktúry Košického samosprávneho kraja na rok 2016 z úverových zdrojov z Európskej investičnej banky.
- tretia úprava schválená dňa 22. 08. 2015 uznesením č. 394/2016
- štvrtá úprava schválená dňa 05. 12. 2015 uznesením č. 434/2016

Ďalšie zmeny v rozpočte boli vykonané rozhodnutiami Predsedu KSK v zmysle Zásad tvorby rozpočtu, rozpočtových opatrení a pravidiel rozpočtového hospodárenia KSK a v súlade s § 14 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

Rekapitulácia čerpania rozpočtu KSK za rok 2016

Bežné príjmy	173 261 985 €
Kapitálové príjmy	13 665 471 €
Spolu	186 927 456 €

Bežné výdavky	159 110 172 €
Kapitálové výdavky	7 557 909 €
Spolu	166 668 081 €

Príjmy spolu	186 927 456 €
Výdavky spolu	166 668 081 €
Rozdiel príjmov a výdavkov	20 259 375 €

Bežné príjmy	173 261 985 €
Kapitálové príjmy	13 665 471 €
Príjmové finančné operácie	8 045 535 €
Spolu	194 972 991 €

Bežné výdavky	159 110 172 €
Kapitálové výdavky	7 557 909 €
Výdavkové finančné operácie	17 938 726 €
Spolu	184 606 807 €

Rozdiel príjmov a výdavkov vrátane finančných

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

operácií – výsledok hospodárenia **10 366 184 €**

Výpočet prebytku hospodárenia KSK

Príjmy spolu	186 927 456 €
Výdavky kryté príjmami	- 162 938 513 €
Výdavkové finančné operácie kryté príjmami	- 13 622 776 €
Odvod do štátneho rozpočtu	- 289 €
Nevyčerpané výdavky z roku 2016 určené na použitie v roku 2017	- 588 662 €
Rozdiel	9 777 216 €

Príjmové finančné operácie	8 045 535 €
Výdavky kryté príjmovými finančnými operáciami	- 3 729 567 €
Výdavkové finančné operácie kryté príjmovými finančnými operáciami	- 4 315 951 €
Rozdiel	17 €

Prebytok hospodárenia z príjmov	9 777 216 €
Zostatok finančných prostriedkov z finančných operácií	17 €
Prebytok hospodárenia spolu	9 777 233 €

Výsledok hospodárenia KSK	10 366 184 €
Odvod do štátneho rozpočtu	289 €
Nevyčerpané finančné prostriedky z roku 2016 určené na použitie v roku 2017	588 662 €

Prebytok hospodárenia KSK **9 777 233 €**

Odvod do štátneho rozpočtu vo výške **289 €** tvoria:

- výnosy z dotácií a finančných príspevkov 1 €
- nevyčerpané finančné prostriedky z rozvojových projektov v programe Vzdelávanie odvedené do rozpočtu Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR 288 €

Nevyčerpané finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu a fondov EÚ z roku 2016 určené na použitie v roku 2017 vo výške **588 662 €** tvoria:

- dotácia z Fondu na podporu umenia, ktorú je možné použiť do 30. 04. 2017 v zmysle uzatvorených zmlúv 20 413 €
- normatívne a nenormatívne finančné prostriedky poskytnuté z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre školy a školské zariadenia, ktorú je možné použiť do 31. 3. 2017 v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov 309 164 €
- príspevky úradov práce poskytnuté v rámci zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti pre školy a školské zariadenia 1 467 €
- grant poskytnutý Strednej zdravotníckej škole Michalovce na výchovno-vzdelávací proces 85 €
- finančné prostriedky poskytnuté z fondov EÚ a ŠR na financovanie bežných projektov -
  - v programe Kultúra 4 492 €
  - v programe Sociálne služby 21 459 €

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

- v programe Podporné činnosti programov finančné prostriedky poskytnuté z fondov EÚ a SR na financovanie kapitálových projektov v programe Kultúra 150 383 €
- dotácia z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR na kapitálové výdavky pre Strednú odbornú školu technickú, Partizánska 1, Michalovce na rekonštrukciu strechy 25 000 €
  - dotácia z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR na kapitálové výdavky pre Strednú odbornú školu obchodu a služieb, Školská 4, Michalovce na rekonštrukciu cvičebného priestoru 38 000 €

Prebytok hospodárenia za rok 2016 vo výške **9 777 233 €** pozostávajúci z nevyčerpaných výdavkov a prekročených rozpočtovaných príjmov je vytvorený nasledovne:

- Úrad KSK 4 414 770 €
- Správa majetku KSK Košice 172 502 €
- doprava 147 830 €
- kultúrne zariadenia 2 266 876 €
- školy a školské zariadenia 30 203 €
- zariadenia sociálnych služieb 901 609 €
- nevyčerpané bežné výdavky z roku 2016 určené na použitie na pôvodný účel do roku 2017 pre školy a školské zariadenia 103 543 €
- nevyčerpané kapitálové výdavky z roku 2016 určené na použitie na pôvodný účel v roku 2017 1 739 638 €
- vrátenie mylnej platby neverejnému poskytovateľovi sociálnych služieb 262 €

Zoznam investičných akcií, schválených v Zastupiteľstve KSK z vlastných príjmov KSK v roku 2016, ale k 31. 12. 2016 neukončených, resp. neuhradených vo výške **1 739 638 €** je nasledovný:

- Správa ciest KSK - realizácia II. etapy výstavby infraštruktúry informačných technológií - meteostanice 24 122 €
- Východoslovenská galéria Košice - rekonštrukcia kotolne 21 060 €
- Gemerská knižnica Rožňava - obstaranie a inštalácia klimatizácie v podkrovných priestoroch budovy knižnice 7 120 €
- Zemplínske múzeum v Michalovciach - realizácia II. etapy rekonštrukcie hlavného kaštieľa 771 000 €
- Múzeum a kultúrne centrum južného Zemplína v Trebišove
  - zabezpečenie kováčskych prác na objekte jazdiarne z dôvodu ochrany expozície poľovníctva a ochrany zveri 24 000 €
  - zabezpečenie ochrany zbierkových fondov múzea 1 205 €
- Východoslovenská galéria v Košiciach - Akvizícia diela Ignáca Klimkoviča do zbierkového fondu galérie 400 €
- vyhotovenie, dodávku a montáž šiestich kusov pamätných dosiek, ako povinná publicita projektov z fondov EÚ a SR z minulých rokov realizovaných v Rožňave, Spišskej Novej Vsi, Trebišove a Michalovciach 3 600 €
- SOŠ, Gemerská 1, Košice - rekonštrukcia priestorov školy 50 000 €
- SOŠ technická, Partizánska 1, Michalovce - rekonštrukcia strechy 8 000 €
- SOŠ obchodu a služieb, Školská 4, Michalovce - rekonštrukcia cvičebného priestoru 9 000 €
- Športové gymnázium, Trieda SNP 104, Košice - predprojektová

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

dokumentácia k výstavbe športovej haly v areáli školy	12 000 €
• SOŠ, Markušovská cesta 4, Spišská Nová Ves - predprojektová dokumentácia k výstavbe športovej haly v areáli školy	5 400 €
• Školský internát, Medická 2, Košice - dofinancovanie štruktúrovaného bezpečnostného systému na ochranu majetku a osôb	14 591 €
• nákup štyroch špeciálnych osobných motorových vozidiel pre zariadenia sociálnych služieb	113 020 €
• zariadenie ANIMA Michalovce - vypracovanie projektovej dokumentácie k projektu znižovanie energetickej náročnosti budov	23 900 €
• 20 osobných automobilov pre organizácie v zriaďovateľ. pôsobnosti KSK	300 000 €
• nákup výhradných licencií k aplikačnému softvéru Digitálne zastupiteľstvo a finančný modul registra poskytovateľov sociálnych služieb-dofinancovanie	72 360 €
• vypracovanie realizačnej projektovej dokumentácie na rekonštrukciu areálu DSS Domovina Žehra Hodkovce	24 000 €
• odstránenie havarijného stavu kotolne a kúrenia v objekte kaštieľa v DSS Domovina Žehra - Hodkovce	70 000 €
• stavba „Prechod medzi nádvoriami Tabačky“	10 860 €
• odstránenie havarijného stavu strechy budovy číslo VII. v areáli na Strojárskej v Košiciach	174 000 €

Výpočet výsledku hospodárenia podľa metodiky ESA

Rozdiel rozpočtovaných príjmov a výdavkov	20 259 375 €
Rozdiel mimorozpočtových príjmov a výdavkov	10 595 €
Zmena stavu záväzkov a pohľadávok	10 970 824 €
Výsledok hospodárenia podľa metodiky ESA	31 240 794 €

Rozdelenie celkového prebytku hospodárenia KSK za rok 2016

Celkový prebytok hospodárenia KSK za rok 2016 predstavuje čiastku **9 777 233 €** a návrh na jeho rozdelenie je nasledovný:

1. Použitie prebytku hospodárenia na výdavky:

• bežné výdavky na jazykové školy vytvorené príjmami budúcich období, ktoré je potrebné použiť na pôvodne stanovený účel v roku 2017	103 543 €
• kapitálové výdavky na dofinancovanie investičných akcií schválených v Zastupiteľstve KSK v roku 2016, ale k 31. 12. 2016 neukončených, resp. neuhradených	1 739 638 €
• vrátenie mylnej platby neverejnemu poskytovateľovi sociálnych služieb	262 €
2. Prídely do rezervného fondu	1 000 000 €
3. Prídely do fondu udržateľnosti výstupov projektov	26 351 €
4. Prídely do fondu na výdavky a výdavkové finančné operácie	6 907 439 €

6) Predpokladaný budúci vývoj Košického samosprávneho kraja

Uznesením Zastupiteľstva KSK č. 436/2016 zo dňa 05. 12. 2015 bol schválený Rozpočet Košického samosprávneho kraja na roky 2017 - 2019, ktorý je v priebehu roka 2017 podľa vývoja a potrieb upravovaný zmenami.

Záväzné ukazovatele rozpočtu KSK na rok 2017 boli schválené nasledovne:

1. Bežný rozpočet Košického samosprávneho kraja na rok 2017	
• bežné príjmy vo výške	177 406 246 €
• bežné výdavky vo výške	169 365 592 €
2. Kapitálový rozpočet Košického samosprávneho kraja na rok 2017	
• kapitálové príjmy vo výške	23 898 000 €
• kapitálové výdavky vo výške	59 397 604 €
3. Finančné operácie Košického samosprávneho kraja na rok 2017	
• príjmové finančné operácie vo výške	31 669 742 €
• výdavkové finančné operácie vo výške	4 210 792 €

Celkový návrh rozpočtu je vyrovnaný. Návrh bežného rozpočtu je prebytkový a návrh kapitálového rozpočtu je schodkový, pričom schodok je vyrovnaný prebytkom bežného rozpočtu príslušného roka, ďalej použitím ostatných peňažných fondov a úverovými zdrojmi v zmysle zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Návrh rozpočtu KSK na roky 2017 – 2019 pokrýva v prvom rade výkon samosprávnych funkcií kraja, plnenie finančných záväzkov vyplývajúcich z uzavretých zmlúv a financovanie prenesených kompetencií v súlade s platnými zákonmi. V návrhu rozpočtu je rozpočtovaná aj valorizácia miezd a plátov pre pracovníkov organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK a pracovníkov Úradu KSK a k tomu prislúchajúce poistné a príspevok do poisťovní. Investície na rozvoj kraja sú plánované najmä z finančných prostriedkov z fondov EÚ a ŠR, z úveru na spolufinancovanie a prefinancovanie projektov z fondov EÚ a ŠR, z nového úveru z Európskej investičnej banky, z daňových príjmov KSK a v menšom rozsahu z predaja majetku KSK.

Splátky úverov a ďalších dlhov a splátok KSK predstavujú pre rok 2017 čiastku 11 480 796 €, čo je 10,82 % z vlastných bežných príjmov KSK. Pre rok 2017 predstavujú tieto finančné prostriedky nasledovné čiastky:

• splácanie úverov	4 210 692 €
• splácanie úrokov z úverov	794 000 €
• splátky PPP projektov a splátky odkúpených pohľadávok	6 476 104 €

7) Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Po 31. decembri 2016 nenastali také udalosti, ktoré by si vyžadovali zverejnenie alebo vykázanie v účtovnej závierke za rok 2016.

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

Košický samosprávny kraj ako subjekt verejného záujmu v súlade s § 34 zákona č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov zriadil Výbor pre audit, ktorý bol schválený Uznesením č.459/2017 z 21.zasadnutia Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja konaného dňa 20. februára 2017 v Košiciach. Výbor pre audit Košického samosprávneho kraja je zriadený z členov finančnej komisie v zložení:

Ing. Jozef Burian –predseda,
Ing. Jana Nováková –člen,
JUDr. Ladislav Gaura –člen.

JUDr. Zdenko Trebuľa
predseda